

Deset let Televizije Novo mesto

Proslava ob desetletnici TV Novo mesto - Zrasla je tako rekoč iz nič - Na območju TV Novo mesto živi 200.000 ljudi - Večinski lastnik novomeška občina - Številni sodelavci

NOVO MESTO - S prireditvijo pred polno dvorano Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu so prejšnji petek zvečer proslavili 10-letnico Televizije Novo mesto. Na prireditvi so s sliko in besedo predstavili utrinke iz desetletnega dela te regionalne televizije, ki poroča o dogajanjih na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju, njen program pa spremljajo tudi širše, na sosednjem Hrvaškem do Karlovca in celo do Zagreba.

"Tako rekoč vse, od poročevalske mreže do produkcije informativnega programa, je zraslo iz nič, saj tovrstnih izkušenj in znanja takrat na Dolenjskem ni bilo," pravi Marjan Moškon, oče novomeške televizije in njen sedanji odgovorni urednik.

Danes je na Televiziji Novo mesto zaposlenih 6 ljudi, program

Pravzaprav je bila Televizija Novo mesto ustanovljena že leta 1989 in je že istega leta registrirala tudi lokalni televizijski program Vaš kanal, ki je bil prvi te vrste v takratni Jugoslaviji. Reden program pa je v novomeškem kabelskem omrežju stekel na Jožefo, 19. marca 1990. Sredi leta 1993 so začeli oddajati televizijski program na kanalu 41 z oddajnika na Trdinovem vrhu.

soustvarja še blizu 80 zunanjih sodelavcev, od katerih jih je kakih 50 rednih, v desetih letih pa so imeli več kot 360 sodelavcev. Poročevalce in snemalce imajo v vseh večjih krajih Dolenjske, Bele krajine in Posavja. Večinski lastnik Televizije Novo mesto je novomeška občina, solastnice pa so še druge dolenjske in belokranjske občine. Televizija Novo mesto je ustanovna članica Združenja lokalnih televizij Slovenije, ki prešača v tretjo slovensko televizijsko mrežo in pokriva več kot tri četrtine naseljenega ozemlja Slovenije. Na območju Vašega kanala živi 200.000 prebivalcev. Na teden oddajajo povprečno 65 ur programa, od tega 38 ur žive slike in 27 ur video strani.

POMEŽIK SONCU

LJUBLJANA - Zveza prijateljev mladine Slovenije to pomlad pričinja s humanitarno akcijo Pomežik soncu, saj je bila lanska zelo uspešna: zbrali so 65 milijonov tolarjev. Letos želijo zbrati 74 milijonov tolarjev in omogočiti brezplačne počitnice dva tisoč otrokom. Vse več otrok namreč zaradi pomanjkanja ostaja doma, kjer so prepuščeni sami sebi in ulici. Zveza jim želi tudi na ta način omogočiti kakovostno in zdravo preživljanje prostega časa.

POTRES STRESEL NOVO MESTO

NOVO MESTO - V soboto, 18. marca, ob 18.34 so prebivalci širšega novomeškega območja čutili šibkejši potres. Seizmografi državne mreže potresnih opazovalnic so zabeležili zmeren potresni sunek z žariščem 66 kilometrov jugovzhodno od Ljubljane v okolici Peščenika. Po oceni uprave za geofiziko je bila magnituda potresa 1,4, jakost potresa pa je dosegla IV. stopnjo po evropski potresni lestvici.

Mednarodni spomladanski kmetijski sejem v Komendi od 31. marca do 3. aprila 2000. Vabljeni!

PRIKRAJŠANI DELAVCI

LJUBLJANA - V Zvezi svobodnih sindikatov v celoti zavračajo predlog Nove Ljubljanske banke, da bi s 3. aprilom spremenila način zaračunavanja nadomestil za plačevanje položnic. Namesto odstotka od zneska na položnici naj bi plačevali enoten znesek za vsako položnico. Zveza poudarja, da bodo prikrajšani predvsem njeni člani in delavci z najnižjimi plačami, ki večinoma ne uporabljajo drugih načinov plačevanja. Kot meni, bodo s takimi dodatnimi obveznostmi izničene spremembe dohodnine.

PRODAJNI CENTER
ZELEZINA
tel./fax: 068/323-836

OBČNI ZBOR TD OTOČEC

OTOČEC - Turistično društvo Otočec vabi na občni zbor, ki bo v soboto, 25. marca, ob 19. uri v Kulturnem domu Otočec.

Citroën center Cikava
Prodaja in servis, Avto-BH
Podbevškova 6a, Novo mesto, tel. 068/39 30 454

VREME

V petek in soboto bo še suho vreme, v nedeljo pa se bodo že pojavljale padavine.

FOTO: A. B.

PA JE PRIŠLA POMLAD

Pojte, pojte,
drobne ptice,
preženite vse meglice,
da bo sijalo sončce
na moje drobno srčce.
(Ljudska)

Nove telefonske številke

Telekom Slovenije bo 30. marca začel poskusno uvajati nove telefonske številke, ki jih bo dobila večina naročnikov

NOVO MESTO - Številke bodo spremenili v sedemmestne in namesto sedanjih dvanajstih omrežnih skupin uvedli le šest. Za naše območje je pomembna novost ta, da bosta omrežni skupini Novo mesto (068) in Krško (0608) združeni v eno področno kodo s številko 07. Združene bodo tudi skupine Nova Gorica, Postojna in Koper (05) ter omrežne skupine Slovenj Gradec, Murska Sobota in Maribor (po novem 02). Ljubljana z okolico bo imela kodo 01, Celje in Trbovlje 03 ter Kranj 04. Kodna številka 06 bo rezervirana za poslovna in mobilna omrežja.

Po pravilniku, ki ga je sprejelo ministrstvo za promet in zveze, morajo biti vse telefonske številke po novem sedemmestne. Sedanjim sedemmestnim številkam bodo spremenili začetno enico. Od 30. marca do novembra vas bodo lahko poklicali na staro ali novo številko, potem pa le še na

novi, medtem ko bo na staro še nekaj časa po novembru odgovarjal odzivnik, ki bo povedal novo številko.

Naročniki bodo v začetku aprila dobili obvestilo o novi številki na hrbtni strani računa za telefon. Telekom bo naročnike obveščal tudi preko medijev, na brezplačni telefonski številki 086, kjer odtipkate staro številko in po potrebi tudi omrežno skupino in vam odzivnik pove novo. Nove številke lahko poiščete tudi na Telekomovih spletnih straneh (<http://tis.telekom.si>). Telekom opozarja še na dve brezplačni številki za informacije: 086-98-98 (odzivnik s splošnimi informacijami in napotki) ter 080-80-80, kjer bo na vprašanja odgovarjal operater. Novembra bodo naročniki brezplačno dobili tudi nov telefonski imenik. Projekt novega oštevilčenja je stal Telekom 500 milijonov tolarjev.

B. D. G.

Berite danes

stran 2:

• **Metliški vinogradniki samostojni**

stran 3:

• **Odškodnine ustavljajo gradnjo**

stran 4:

• **Kam zbelokranjskimi odpadki?**

stran 7:

• **Če ne pade okno, nastane poplava**

stran 8:

• **Boj za čeke je spopad za dobiček**

stran 18:

• **Mamina nesreča jih je še bolj zblížala**

1. MEDOBMOČNO SREČANJE GLEDALIŠKIH SKUPIN

TREBNJE - Območna izpostava SLKD Trebnje in KUD Ivana Cankarja iz Velike Loke bosta organizirala ob četrta, 30. marca, do 2. aprila 1. medobmočno srečanje gledaliških skupin Dolenjske, Bele krajine in Posavja. V tem času se bosta v kulturnih domovih trebanjske občine predstavili dve mladinski in šest odraslih gledaliških skupin.

ŠTUDENTSKA ZABAVA

PODZEMELJ - V petek, 24. marca, ob 21. uri bo pripravil Klub belokranjskih študentov v gasilskem domu v Podzemlju prireditev, na kateri bodo pozdravili pomlad ob zvokih skupin Skartizani, Desert fox, Din mašin in Maršali.

ZAČETEK POMLADI NA OTOČCU

OTOČEC - Klub Grad Otočec vabi v soboto, 25. marca, ob 20. uri v Grajsko restavracijo na prireditve ob materinskem dnevu in začetku pomladi. Za prijetno razpoloženje bo poskrbel ansambel La Cumparasitas z gostom Perom Dimitrijevičem, pevcem starogradskih pesmi. Ob preprelatanju glačbe in kulinarike bodo predstavili izvor in pomen praznikov v mesecu marcu.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

VARSTVO POTROŠNIKOV

Riž namesto krompirja?

Slovenskim potrošnikom sprejeti zakon o varstvu potrošnikov še zdaleč ne zagotavlja primernega varstva, in to zaradi enega samega razloga, ki ga vsi prav dobro poznamo. Zakon še ne živi. Res je, da je zadnja leta večina slišala za potrošniške organizacije, a na žalost največ v prepirih o tem, kdo bo na tem področju glavni. Potrošnik pa mora imeti pomoč pri roki, ko jo potrebuje. Splošna razlaga mu pri tem ni dovolj, saj mora v predpise umestiti točno določeno zadevo.

Po izkušnjah sodeč se slovenski potrošniki premalo zavedamo svojih pravic, ne poznajo zakonodaje (kdo bi jo pa lahko, ko se tako naglo ter velikopotezno spreminja in dopolnjuje) in nimamo dovolj poguma in vztrajnosti takrat, ko bi ju morali imeti. Če bi želeli zares zgraditi močan sistem varstva potrošnikov, bi morali začeti drugače, na primer s pospešenim osveščanjem. Moramo res popiti toplo pivo ali jesti pomfrit, ki nam ga prinesejo namesto riža v gostilni? Ali pa mirno požreti prevaro, s katero so našo mamo po telefonu prepričali, da kupuje knjigo napol zastoj, in se se zgolj sami v sebi jeziti na turistično agencijo, ki nas je namesto v sobe z balkonom vtaknila v čumnate z okni na temna dvorišča? In tudi, ali smejo molčati starši 40-ih generacij, ki v šoli vedno znova naletijo na nezno slabega učitelja, vse dokler se ta ne upokoji? Seznanja podobnih vprašanj verjetno kar ne bi mogli končati in tudi ne bi imelo smisla. Prav vsa namreč govorijo o tem, da nam do dobro varovanega potrošnika še veliko manjka.

B. DUŠIČ GORNIK

To nadvse praktično storitev bomo vsem uporabnikom omrežja Mobitel GSM aprila avtomatično brezplačno priklopili. Ker pa želimo, da bi jo tudi s pridom uporabljali, bomo imeli ves marec podrobnejše predstavitve in demonstracije uporabe telefonskega predala.

V vseh Mobitelovih centrih vas pričakujemo vse **marčevske sobote ob 11. uri**, v ljubljanskem centru pa tudi med tednom ob **17. uri**.

INFORMACIJE NA BREZPLAČNI TELEFONSKI ŠTEVILKI 080 70 70

WWW.MOBITEL.SI

mobitel
SLOVENSKI OPERATER NMT & GSM

svoboden kot ptica

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

Dojava DJ
Nič zamujeno. Nič zgubljeno.
MOBITELOV TELEFONSKI PREDAL.

Plačevanje dohodnine

Tokratna anketa obravnava vprašanje, ki se sliši v Sloveniji, ali najnižje plačane ljudi v državi neopasterijo plačevanja dohodnine. Taka želena ukinitve davka nekaterim državljanom je videti zlasti človekoljubno dejanje. Od tega privida humanosti je možen še korak naprej. Namreč: v državi, kjer razmišljajo, da bi nekaterim državljanom brisali obveznost plačevanja davka, vladajo utopični socialisti ali pa živijo reveži, ki davkov (več) ne zmorejo plačevati. Utopistov ni nikjer, tudi ne v Sloveniji. Reveži so, čeprav bodo različni družbeni ocenjevalci seveda našli povsem različno število siromakov. Če štejemo nepremožne ali jih ne, bodo v letu 2000 našega štetja volitve v Sloveniji. Iz te politične resnice je nastalo tudi vprašanje, ali ne bi morebiti bilo dobro, ko bi v Sloveniji država koga oprostila plačevanja dohodnine. Vendar je oprostitev dohodnine politična kozmetika. Pristati na predpis, ki bi nekaterim ukinitel dohodnino, pomeni sprejeti akt, ki bo vzakoni revščino na eni in razkošje na drugi strani. Pravega pomanjkanja in obstoječe in bodoče še ostrejšje delitve na premožne in nepremožne v državi s tem ne bi odpravili. Zato so akcije zoper dohodnino državi celo v veselje, čeprav je videti, da se državnim finančnikom jeziho lasje zaradi domnevnega izpada prihodka.

MARTIN PEZDIRC, samostojni podjetnik iz Metlike: "Prihajajo časi, ko bodo pri nas le še reveži in bogataši. V Beli krajini bodo predvsem reveži, ker imamo pretežno tekstilno industrijo, kjer je delovna sila slabo plačana. Predvsem tistim, ki zaslužijo komaj še toliko, da lahko plačajo položnice, bi lahko pri plačilu dohodnine pogledali skozi prste."

KATICA KLOBUČAR, ekonomistka v črnomaljskem Ekiju: "Delavce z najnižjimi plačami bi res lahko oprostili plačila dohodnine, država pa bi morala primanjkljaj nadoknaditi kje drugje, morda tudi pri nižjih otroških dodatkih. V državni upravi bi morali razmisliti, kako bi pri sebi zmanjšali stroške, namesto da pritiskajo le na delavce."

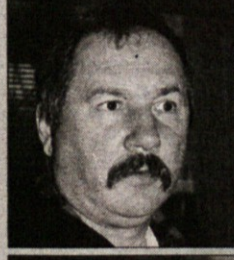
MAJDA SEČEN, socialna delavka, zaposlena na Centru za socialno delo Sevnica: "Revščine je vse več, in prav bi bilo, da bi to upoštevali tudi pri plačevanju dohodnine. Mislim, da bi lahko pomaknili mejo za neplačevanje dohodnine navzgor in bi lahko država zlahka nadomestila ta izpad proračunskih prihodkov drugje, tudi pri premožnejših državljanih."

ANTON URBANČIČ, prodajalec sveč v Trebnjem, iz Kriške Rebre: "Ne morem si predstavljati države, ki ne bi imela posluha za socialno šibke ljudi, za tiste na robu preživetja, s številno družino in z nizkimi dohodki. Da bi bila moja država socialno pravična, bi morala na vse te kategorije davkoplačevalcev bolj misliti tudi pri plačevanju dohodnine."

SLAVKO DJURAŠEVIČ, natak in novomeški Gostišču na trgu: "Prav bi bilo, ko bi država oprostila plačila dohodnine ljudem z najnižjimi plačami. Ti in njihove družine se že tako težko prebijajo skozi življenje in so prikrajšani za marsikaj, kar si imovitejši lahko privoščijo. Država naj poskrbi, da bodo pravične dajatve plačevali tisti, ki imajo bogastvo, pa ga prikrijevajo."

JANEŽ ŠEKORANJA, vinogradnik, z Bizeljskega: "Ni dober predlog ministrstva za finance, da plačajo in se jim potem vrne. Bolje je, da bi jih oprostili. Še bolje bi bilo, da bi imeli ljudje take dohodke, da bi z veseljem plačali davek. Največji davkoplačevalci bežijo od plačila dohodnine. Sploh tisti, ki imajo denar, da dobijo dobro davčno svetovalno službo."

STANISLAV JARKOVIČ, trsničar in drevesničar, z Broda v Podbočju: "Država ni pravična. Zagovarja tezo, da tisti, ki ima malo večjo plačo, tudi več odvajata davka med letom. Vendar tisti, ki ima nizko plačo, ne more od te plače odvajati, ker mu ni dovolj niti za preživetje. Ljudi, ki imajo najnižje prihodke in se zelo težko prebijajo iz meseca v mesec, naj oprostijo teh dajatev."

TOMAŽ KOŠIR, kmet iz Ribnice: "Pošteno bi bilo, da bi najslabše plačane delavce oprostili plačila dohodnine, več pa naj bi vzeli tistim, ki imajo visoke plače. Za napolnitev državne blagajne naj bi vzeli več pri politikih tako, da bi jim omejili potratno trošenje proračunskega denarja, namesto da država jemlje tam, kjer že tako ni skoraj nič."

SASA GORŠE, družboslovni tehnik iz Kočevja: "Država že tako preveč pobere, zato sem absolutno za to, da bi ljudi z majhnimi dohodki oprostili plačila dohodnine ne glede na to, koliko je takšnih. Tistim, ki so brez službe, bi morala država še kaj dati, namesto da morajo plačati še dohodnino! Več pa naj pobere direktorjem, managerjem in politikom!"

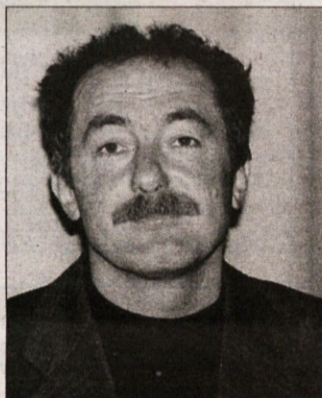
Metliški vinogradniki samostojni

Društva vinogradnikov Bele krajine ni več - Tako kot pred leti Črnomalci še Metličani in Semičani ustanovljajo samostojni društvi - Ocenjevanje vin za Vinsko vrgred letos po novih pravilih

METLIKA - Društvo vinogradnikov Bele krajine je z več kot tisoč člani nekdanje veljalo za največje v Beli krajini. Pred leti so se od njega odcepili Črnomalci, nedavno pa so prišli na idejo o samostojnem semiškem in metliškem društvu tudi Semičani. Tako so Metličani minulo nedeljo ustanovili Društvo vinogradnikov Metlika.

Po prepričanju strokovnjaka za vinogradništvo dipl. inž. **Jožeta Maljeviča** bi lahko takšno društvo ustanovili že prej, tisti pa, ki so ga načrtovali, so po njegovem mislili dobro in pošteno. Tudi vodja metliške Vinske kleti **Tone Pezdirc** je menil, da se bo z novim društvom nadaljevalo dosedanje dobro delo vinogradnikov, le organizacija bo drugačna. Upa pa, da se bodo v prid belokranjskega vinogradništva vinogradniki med seboj povezali. Da so tudi metliški vinogradniki dobro sprejeli zamisel o svojem društvu, se je pokazalo na ustanovnem občnem zboru, ki se ga je udeležilo kar 73 ljudi. Vsi ti so ustanovni člani, medtem ko bo tistim, ki so že plačali članarino za letošnje leto, a se zbora niso udeležili, upravni odbor avtomatično potrdil članstvo v novem društvu.

Vinogradniki so sprejeli statut ter potrdili upravni in nadzorni odbor ter disciplinsko komisijo, za katere je pripravil predloge iniciativni odbor, ki ga je vodil **Tone Plut** iz Drašičev. Sicer pa bo delo društva podobno dosedanjemu: pripravljali bodo izobraževanja, strokovne izlete, srečanja, martinovanje, sodelovali na vinskih sejnih v Ljubljani, Gornji Radgoni in Zagrebu ter z ostalima društvoma promovirali vino v krajih, kjer ni vinske trte.

Tone Plut, predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev Društva vinogradnikov Metlika

OKRADENA NOVOTEHNA

TREBNJE - Med 15. in 17. marcem je neznanec iz izlozbe trgovine Novotehna ukradel video kamero in avtoradio, vredna skoraj 156 tisoč tolarjev.

Še sreča, da ni groženj

Vojaški strokovnjak dr. Anton Bebler v Metliki predstavil poglede na vključevanje Slovenije v Nato in razmere na Balkanu

METLIKA - Občinsko združenje slovenskih častnikov Metlika je pretekli petek po rednem letnem zboru povabilo v goste priznanega vojaškega strokovnjaka dr. Antona Beblerja, profesorja na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani. Razložil je svoje poglede na Slovenijo in njeno povezovanje z Natom ter na zadnje dogodke na Kosovu in v Črni gori.

Dr. Bebler, ki je tudi predsednik Slovenske izseljeniške matice in Atlantskega sveta Slovenije, je poudaril, da je razmerje Slovenija - Nato za nas dolgoročnega strateškega pomena. Vendar ostaja Slovenija uradno le kandidatka za članstvo v Natu, pomembno pa je, da sodelujemo s članicami Nata in v Partnerstvu za mir. Še toliko bolj, ker se je po razpadu vzhodnega bloka in Jugoslavije za Slovenijo porušilo nekdanje ravnovesje. Za Slovenijo se je po eni strani končalo slabo, saj so naše obrambne zmogljivosti majhne, oprema zastarela, nimamo letalstva in mornarice, protiletalska obramba pa je šibka. Za obrambo dajemo trikrat manj kot v Jugoslaviji. "Hvala bogu, da ni groženj naši samostojnosti, ne vemo pa, kaj bo čez leta. Zato se je najbolje povezati v vojaško zaveznitvo, torej v Nato. Pomembno je, da od leta 1996 to stališče vlade podpira tudi večina Slovencev," je dejal dr. Bebler.

Vinogradniki so se strinjali, naj bi ocenjevanje vin za Vinsko vrgred potekalo pod pokroviteljstvom Strokovnega društva vinogradnikov in vinarjev Slovenije. Pogoje v glavnem izpolnjujejo, ocenjevanje pa bi se s tem dvignilo nad raven lokalnih vinskih pokuše. Vendar bi to pomenilo, da bi medalje dobila največ polovica ocenjenih vzorcev, a bi se s tem povečal pomen priznanj. Za letošnje ocenjevanje za Vinsko vrgred se bodo ravnali po pravilniku, ki so ga vinogradniki sprejeli na lanskem občnem zboru. Pomeni torej, da bodo morala imeti vsa vina, ki jih bodo dali v oceno, analizo o ostanku sladkorja, kislini in alkoholu. Analiza, ki jo lahko opravi tudi v društvenem laboratoriju v Slamni vasi ali v Kmetijski za drugi v Metliki, ne sme biti starejša od tri mesece. Izjema so analize za stekleničenje vin starejših letnikov, ki so lahko tudi starejše. Opozorili so, da vzorcev, ki analize ne bodo imeli, za ocenjevanje

Ugodno dolgoročno varčevanje

Nove oblike dolgoročnega varčevanja pri Dolenjski banki

NOVO MESTO - V Dolenjski banki je po novem na podlagi dolgoročnega varčevanja moč pridobiti ugodnejše posojilo za nakup nepremičnin. Varčevalci oziroma njihovi družinski člani lahko na podlagi katerekoli oblike dolgoročnega varčevanja pri Dolenjski banki, daljši od treh let, v roku šestih mesecev po zaključku varčevanja zaprosijo za posojilo po ugodnejši obrestni meri, kot velja sicer za redno posojilno ponudbo. Odobreno posojilo je lahko največ trikrat tolikšno, kot znašajo privarčevana sredstva, vključno z obrestmi. Ugodnosti so lahko deležni vsi tisti varčevalci, ki so že do sedaj v banki varčevali v katerikoli obliki dolgoročnega varčevanja, in vsi tisti, ki se bodo za tako varčevanje odločili v prihodnje.

Izbiro možnih načinov dolgoročnega varčevanja so v Dolenjski banki dopolnili z novimi oblikami, kot sta "depozit za 5" in "modro varčevanje". "Depozit za 5" je dolgoročno vezava sredstev za 5 let, ki pa se lahko po izteku enega leta kadarkoli prekine z napovednim rokom 91 dni. Obrestna mera je odvisna od višine depozita in narašča z vsakim dopolnjenim varčevalnim letom (od 3,10 do 5,70 %). "Modro varčevanje", nekakšno varčevanje za rezervo,

• Na ustanovnem občnem zboru je **Ivo Kuljaj** v nekaj besedah predstavil knjigo o belokranjskem vinogradništvu in vinarstvu Črna kraljica. V njej je mogoče najti zapise o zgodovini, etnologiji, kletarjenju, vinski vrgredi, vinski cesti, skratka o belokranjskem vinogradništvu v preteklosti in sedanjosti, nakazane pa so še poti zanaprej. Knjigo bogati več kot 230 večinoma barvnih fotografij.

ne bodo pobirali. Sicer pa jih bodo pobirali 7., 8. in 9. aprila, ocenjevanje za Vinsko vrgred pa bo 14. in 15. aprila. Kot je dejal Pezdirc, so podatki iz analize pomembni za razvrščanje vin in s tem tudi objektivno ocenjevanje. **M. BEZEK-JAKŠE**

lahko prav tako poteka pet let, temelji pa na postopnem mesečnem varčevanju v zneskih najmanj po 5.000 tolarjev. Tudi pri tej obliki obrestna mera narašča z vsakim dopolnjenim letom varčevanja (od 3,05 do 5,45 %); če varčevalec želi, pa lahko varčevanje po enem letu z napovednim rokom 91 dni kadarkoli prekine.

Varčevalci se vse pogosteje odločajo tudi za različne oblike tolaških ali deviznih rentnih varčevanj v trajanju od 5 do 20 let. Varčevanje lahko poteka v obliki postopnega mesečnega varčevanja ali kot depozit, po zaključku varčevanja pa lahko varčevalci izbirajo med izplačilom sredstev v enkratnem znesku ali v več mesečnih rentah.

V Dolenjski banki pričakujejo, da bo ta nova ponudba še povečala zanimanje za dolgoročne oblike naložb prihrankov, za katere je zanimanje že tako in tako vse večje, saj se je samo v lanskem letu obseg dolgoročnega tolaškega varčevanja pri banki povečal za več kot tretjino. **A. B.**

Na Krško polje dve sto jerebic

Pticam 5.000 hektarov

KRŠKO - Potem ko je Lovska zveza Posavja v preteklosti sklenila ponovno naseliti jerebice na Krškem polju, bo letos uresničila to nalogo. Za ta namen je že pripravila dokument za izvedbo, kjer so tudi navedene obveznosti nje same, Lovske zveze Slovenije ter lovskih družin Krško, Cerklje ob Krki in Veliki Podlog, na območju katerih bodo naseljevali omenjene ptice. Jerebicam ob tokratni naselitvi namenijo 5.000 ha prostora severno od Save, na jugu do Krke, na zahodu do ceste Krško-Velika vas in na vzhodu do Sotočja Krke in Save.

Omenjeni projekt je podprla Lovska zveza Slovenije, ki bo pomagala tudi z denarjem. Lovske družine, ki bodo sodelovale v naseljevanju, bodo do predvidenega izpu-

• **Jerebice so bile na Krškem polju zelo številne v preteklosti, ko so imele več življenjskih možnosti. Zlasti je tam raslo več žita.**

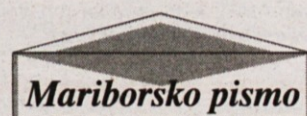
sta 100 parov jerebic ustrezno uredile izpustna mesta vključno s pripravo krmišč. **M. L.**

55 LET OD POŽIGA ADLEŠIČEV

ADLEŠIČI - 22. marca je minilo 55 let, odkar so Nemci in ustaši napadli in požgali Adlešiče in okoliške vasi. V spomin na ta dogodek praznujejo v adlešički krajevni skupnosti krajevni praznik. Minulo soboto so v kulturnem domu pripravili proslavo, na kateri so v kulturnem programu sodelovali adlešički osnovnošolci, člani domačega kulturno-umetniškega društva "Božo Račič in KUD Jevnica. V soboto in nedeljo je bila v osnovni šoli na ogled tudi razstava vezenin in drugih ročnih del ter jedi ob kohanju vina grada, ki jo je pripravilo Društvo kmečkih žena Adlešiči.

SREČANJE ŽENSK Z RAKOM DOJKE

LJUBLJANA - Društvo onkoloških bolnikov Slovenije vabi v soboto, 25. marca, ob 11. uri v Linhartovo dvorano Cankarjevega doma na 8. veslovskega srečanje žensk raka dojke. Castna gostja bo Stela Kučan. Pripravljajo strokovni kulturni in družabni program. Vstop je prost.

Tamove zgodbe

Najhuje kaznovani bivši delavci

MARIBOR - Med delavci podjetij, ki poslujejo na lokaciji mariborskega Tama v stečaju, je pred dnevi ponovno završalo. Elektro Maribor je namreč za omenjena podjetja zaradi nepopravnih računov uvedel 50-odstotno redukcijo električne energije. Na lokaciji Tama posluje ta čas okoli 70 podjetij, v katerih dela okoli 1500 delavcev. Največ - okoli 1200 - jih je zaposlenih v podjetjih MPP, ki so v lasti Slovenske razvojne družbe.

Tamova podjetja so Elektru Maribor za dobavljeno električno energijo dolgovala 54 milijonov tolarjev. Zato je direktor poslovne enote Elektro Maribor-mesto **Tomaž Šišernik** najavil, da bodo postopno povečevali redukcijo električne energije do 90-odstotne redukcije. Kljub tej hudi grožnji so dolžniki takoj po redukciji poravnali samo nekaj več kot za sedem milijonov tolarjev starih računov. Za poravnavo preostalega dolga pa so se z dobaviteljem električne energije dogovorili v naslednjih dneh. Podjetja MPP so tako ponovno dobila električno energijo, izgubila pa so dobršen del zaupanja delavcev. Mariborsko javnost pa še vedno razburjajo tudi dogodki iz bivšega Tama. Mariborski

kriminalisti, ki so pregledali poslovanje Tama pred stečajem, so namreč zaradi domnevnih kaznivih dejanj podali pristojnemu tožilcu štirinajst kazenskih ovadb zoper 19 oseb. Škoda, ki naj bi jo osumljeni povzročili s svojimi dejanji, znaša 1,2 milijarde tolarjev.

Od vseh omenjenih ovadb je sodni epilog na prvi stopnji doživela samo ena. Na začetku tega tedna je namreč Okrožno sodišče v Mariboru za zlorabo položaja in pravic ter za napepljevanje k temu kaznivemu dejanju izreklo kazen od leto dni do šestih mesecev zapora šestim obtoženim: dvema bivšima vodilnima, ki sta neupravičeno prodala štiri stanovanja po stanovanjskem zakonu, ter štirim kupcem omenjenih stanovanj, ki so ju k temu napeljevali. Ob vseh domnevnih nepravilnostih in finančnih mahinacijah, ki so se domnevno dogajale v Tama, je videti omenjeno dejanje kakor kamenček v kamnolomu. Mnoge bivše delavce Tama skrbi samo to, da v mreže pravice ne bi uловиili samo malih ribic, velike pa bi se izmuznile.

Sicer pa so bili za propad Tama tako in tako že najhuje kaznovani bivši delavci, med njimi so mnogi še danes brezposelni, ki še vedno zama čakajo na poplačilo svojih terjatev. Konzorcij kupcev, ki je kupil celotno Tamovo premoženje, namreč še ni plačal kupnine. Delavci, ki delajo na lokaciji Tama, pa se zaskrbljenostjo sprašujejo, ali bo Slovenski razvojni družbi, ki je ustanovila konzorcij, po nakupu Elana ostalo še dovolj denarja za dokončen nakup Tama. **TOMAŽ KŠELA**

Dr. Anton Bebler

Urejanje Krkinih brežin v mestu

Po več kot 15 letih urejajo brežine Krke v Novem mestu - Dotrajana in neustrezna drevesa stran, na novo pa posadili okoli 130 primernih dreves - Kdaj ureditveni načrt?

NOVO MESTO - V okviru programa vzdrževanja vodotokov, ki ga financira ministrstvo za okolje in prostor, se je izvajalec, novomeško Vodnogospodarsko podjetje (VGP), letos lotil obsežnih posekov starih in neustreznih vrst dreves in nove zasaditve na brežinah Krke na območju Novega mesta. Dela so opravili oz. še potekajo na brežinah pri ločenskem mostu, na levi brežini med spodnjim jezom (Na žagi) in stavbo sodišča, na levi brežini pod Bregom ter na desni brežini v Kandiji do izliva Težke vode.

"Dela obsegajo odstranitev dotrajane, delno prevrnjene in suhe grmovne zarasti, posek in odstranitev podrtga, nagnjenega in suhega drevja, odstranitev vejevja, ki je na dosegu nizkih letnih vod, stabilizacijo delno izravnanih panjev prevrnjenih dreves in poškovanih delov brežin s piloti, vipami, vrbovimi tepihi, zatratitvijo, zasaditev brežin z avtohtonimi drevesnimi vrstami, kot so maklen, črna jelša, hrast vrste dob in graden, gaber in jesen," je povedal inž. Marko Grein iz VGP.

Na brežinah Krke v Novem mestu več kot 15 let niso izvajali vzdrževalnih del. Marsikatera drevesa so neavtohtona in neprimerne za rast na rečni brežini. Poleg tega je zarast močno dotrajana, precej dreves se je zvrnilo v Krko, predvsem neavtohtone vrbe, za brežine neprimerni topoli in druga parkovna drevesa. Ob prevrnitvi takih dreves se močno poškoduje tudi rečna brežina. "Pred posekom in zasaditvijo smo se posvetovali z gozdarskimi strokovnjaki, ki so si vso stvar tudi ogledali," je povedal inž. Grein. "Preverili smo vegetacijo, izbrali najprimernejše sadike, način in mesto zasaditve." Skupaj bodo na teh

odsekih ob Krki na novo zasadili okoli 130 dreves. "Računamo, da bomo v doglednem času s primerno zarastjo uredili vse brežine Krke skozi Novo mesto, za kar si močno prizadeva predvsem novomeška izpostava ministrstva za okolje in prostor," pravi inž. Grein. Vsekakor ob teh delih, ki bodo trajala še celo letošnje in prihodnje leto, odstranjujejo samo dotrajana drevesa, ki poleg nevar-

nosti za pešce, promet in drugo ovirajo tudi rast mlajših vitalnih dreves.

Tako v novomeški izpostavi ministrstva za okolje in prostor kot v VGP si že dalj časa prizadevajo, da bi dobili ureditveni načrt pribrežnih zemljišč in brežin Krke, potokov Šajser, Težka voda in Bršljinjski potok na območju mesta. Ta naj bi vključeval tudi ureditev igrišč, sprehajalnih poti, brežin, dostopov do vode, čolnarn, navezov za čolne itd. Žal do sedaj v Novem mestu ni bilo prave volje, da bi prišli do tega celovitega dokumenta, ki bi bil osnova za izdelavo projektov in izvajanje postopnih, večletnih del.

A. BARTELIJ

BREŽINA KRKE - V okviru urejanja brežin Krke skozi Novo mesto so stara, dotrajana in neustrezna drevesa posekali, na njihovih mestih pa sadijo primerna in avtohtona. Na fotografiji: levi breg Krke nasproti Ragovega loga. (Foto: A. B.)

SEVERNA OBVOZNICA - Brž ko bodo rešena vsa lastninska vprašanja, bodo s polnim zamahom stekla dela pri gradnji druge faze severne novomeške obvoznice od Ločne proti Bučni vasi. Letos je za ta dela predvidenih 1,325 milijarde tolarjev, obvoznica pa naj bi bila v celoti zgrajena sredi leta 2001. (Foto: A. B.)

Odškodnine ustavljajo gradnjo

Gradnja druge faze novomeške severne obvoznice - Odškodnina za kmetijska, ne za gradbena zemljišča

NOVO MESTO - Novomeška severna magistrala, kot se uradno reče načrtovani obvoznici od Muhaberja do Ločne, gre v drugo fazo izgradnje. Celotna trasa je dolga 3.032 m, investitor je ministrstvo za ceste, 12 odst. stroškov pa odpade na novomeško občino, ki bo po sporazumu prispevala denar za kolesarsko stezo ob cesti, pločnik in javno razsvetljavo. Prvo fazo te obvoznice od Muhaber-

ja do križišča pri Cestnem podjetju v Bučni vasi v dolžini 850 m - od tega je 230 m dolg viadukt čez dolino Bršljinjskega potoka in železniško progo - so slovesno odprli lani, pripravljana dela za drugo fazo pa so začeli konec lanskega leta, povsem pa naj bi stekla, ko bodo urejene vse lastninske zadeve. Te naj bi uredili v kratkem. Zapleta se predvsem pri višini odškodnin. Medtem ko bi lastniki radi za svojo zemljo iztržili tako ceno, kot da gre za gradbena zemljišča, pa jim sme investitor, se pravi država, izplačati le odškodnino za kmetijska zemljišča. Prejšnji teden je bilo neresenih še za 32 milijonov tolarjev odškodnin.

"Zaradi tega dela po predvidenem planu še ne zamujajo, upamo, da bomo te zadeve čimprej uredili in da bodo dela pri gradnji druge faze od tovarne zdravešil Krka do Bučne vasi v polnem zamahu stekla aprila," pravi občinski sekretar Jože Derganc. Vrednost 2. faze je ocenjena na milijardo 325 milijonov tolarjev, od tega naj bi letos porabili polovico te vsote. V občinskem proračunu je za gradnjo severne obvoznice za letos namenjenih 110 milijonov tolarjev. Cesta naj bi bila v celoti končana sredi leta 2001.

Po projektu je v Bučni vasi načrtovano običajno štirikrako semaforizirano križišče, vendar bi bilo tako močno obremenjeno in slabo prepustno, zato strokovnjaki predlagajo, naj bi tu uredili tako imenovano krožišče, ki je prepustnejše, umirja promet in omogoča več krakov. Idejni projekt je že narejen, letos pa naj bi uredili vse potrebno za spremembo lokacijskega načrta.

A. B.

VODSTVO DRUŠTVA - Predsednik škočjanskega konjerejskega društva Darko Kovačič (levo) in podpredsednik društva Janez Kolenc (desno) skupaj s škočjanskim županom Janezom Povšičem, ki je prav tako član društva. (Foto: M. K.)

Za razvoj konjereje

Ustanovili Konjerejsko društvo Škočjan

ŠKOCJAN - Ustanovnega zbornice Konjerejskega društva Škočjan, ki je bil preteklo nedeljo v gostilni Marinčič, se je udeležilo preko 30 konjerejev in ljubiteljev konj.

"Društvo bo skrbelo za izboljševanje kakovosti konj in gospodarnosti reje čred na našem območju. S svojim delom bomo tako prispevali tudi k razvoju konjereje v Sloveniji," je povedal novoizvoljeni predsednik Darko Kovačič, ki bo konjerejsko društvo vodil prihodnja štiri leta. Pri tem bodo sodelovali z različnimi orga-

nizacijami in ustanovami, ki se strokovno ukvarjajo z rejo konj, organizirali bodo promet s plemskimi živalmi in reprodukcijskim blagom iz čred svojih članov, spodbujali strokovno izpopolnjevanje članov, sodelovali s sorodnimi organizacijami doma in v tujini, uvajali nove tehnologije in skrbeli za preventivno varstvo na področju reje konj. V letošnjem letu bodo skušali navezati tudi stike s selekcijsko in svetovalno kmetijsko službo pri Kmetijskem zavodu Slovenije, še posebno pozornost pa bodo posvetili oživljanju in ohranjanju različnih običajev, kot so na jurjevo in štefanovo.

M. K.

NOV ODDAJNIK STUDIA D

NOVO MESTO - Regionalna radijska postaja Dolenjske in Bele krajine - Studio D že trinajsto leto oddaja signal z oddajnika na Trdinovem vrhu. Gre za staro aparaturo s tako imenovano cevno tehnologijo, ki se je morala pri vsaki prekinitvi električnega toka določiti čas ogrevati, in ker preskrba Trdinovega vrha z elektriko ni najboljše, je posebej ob nevihtah in slabem vremenu večkrat prihajalo do neljubih prekinitvev spreda. Te so jezile tako poslušalce kot tudi delavce Studia D. Teh težav bo sedaj konec, saj so ta ponedeljek delavci novomeškega področnega centra podjetja Oddajniki in zveze na vrh Gorjancev namestili nov tranzistorski oddajnik, ki bo deloval z močjo 1 kW. Moč oddajanja Studia D ostaja ista, povečala se bo kakovost signala in s tem zvoka sprejemanja, do daljših prekinitvev pa naj ne bi več prihajalo.

Mirnopečani dobili glasilo

Nadaljevanje 11. in 12. seje občinskega sveta - Soglasje k planu dela Komunale Novo mesto - Zbori krajanov - Odškodnina za točo

MIRNA PEČ - Mirnopeški svetniki so minuli torek v nadaljevanju pred mesecem dni prekinjene 11. seje sveta sprejeli odlok o ustanovitvi in izdajanju občinskega glasila, ki bo nosilo ime Glasilo Občine Mirna Peč. Izšlo naj bi štirikrat na leto, v njem pa bodo prebivalce obveščali o dogodkih v občini ter hotenjih in interesih občanov. Uredniški odbor za mandatno dobo štirih let bo imenoval občinski svet, odgovornega urednika glasila pa župan. Do 28. marca naj bi vsaka svetniška skupina predlagala člane v uredniški odbor, izmed katerih bo tri izbral odbor za negospodarsko in javne službe družbenih dejavnosti ter jih dal v potrditev občinskemu svetu. Med drugim so na 11. seji sprejeli tudi osnutek odloka o občinskih cestah in dali soglasje k predlogu o registraciji dejavnosti Komunale Novo mesto.

Po pričakovanjih so svetniki dobesedno del 12. seje porabili za razpravo o soglasju k planu dela novomeške Komunale za leto 2000. Soglasje so sicer dali, vendar obenem sprejeli dodaten sklep, da

se 5 milijonov tolarjev, ki jih je novomeška Komunala predvidela za izdelavo projektov v občini Mirna Peč, preusmeri v iskanje lastnega vira pitne vode in sanacijo že obstoječih lokalnih vodovodov. Ob tem so se odločili, da bodo zaradi številnih vprašanj sklicali izredno sejo, na katero bodo povabili predstavnike Komunale.

O načrtu razvoja občine in investicijah bodo svoje občane seznanili na zborih krajanov, ki naj bi jih po volilnih enotah pripravili v najkrajšem času. V letošnjem letu pa bodo oškodovancem, ki jih je lani prizadela toča, skupno izplačali malo manj kot 4 milijone 300 tisoč tolarjev. Škoda je bila po normativih Ministrstva za okolje in prostor sicer ocenjena na 38 milijonov tolarjev, vendar je omenjeno ministrstvo od tega odobrilo le 2 milijona pomoči. Omenjenemu znesku so na občini dodali še denar, ki so ga imeli v svojem rezervnem skladu.

M. K.

ŽELJO SI LASTNE PROSTORE - Člani žužemberškega radiokluba so se kot že velikokrat doslej zbrali na rednem občnem zboru v gostilni Zupančič v Žužemberku. Dušan Mikec je predstavil njihovo delo. Najboljši so bili v maratonu, kjer so dosegli prvo in šesto mesto, kar je lep uspeh. Člani ARG sekcije so sodelovali na tekmovanju v bližini Zidanega Mostu in pomagali pri organizaciji regijskega prvenstva mladih tehnikov. Žužemberški župan Franc Skufca je prizadevnim radioamaterjem, ki bodo prihodnje leto praznovali 30. obletnico, čestital za njihovo dosedanje vztrajno delo in povedal, da se bo kmalu v Žužemberku našel prostor tudi za njihovo dejavnost. V klubu bodo letošnje leto skušali obnoviti aparaturo in nakupiti nove, sodelovali bodo na državnem prvenstvu in organizirali tečaj za novi rod radioamaterjev. Člani so se dosedanemu predsedniku Dušanu Mikcu zahvalili za predano in odgovorno delo in za novega predsednika izvolili Jožeta Kreseta. (Foto: S. Mirtič)

Suhokranjski drobž

HINJSKI GASILCI V AKCIJI - Hinjski gasilci so pretekli teden uspešno pogasili travniški požar, uspešno pa zbirajo tudi denar po celi občini za nov gasilski avto, katerega bodo nabavili v letošnjem letu.

ZMANJKALO - V Žužemberku so pretekli teden ponovno odprli gostinski lokal, od koder je prijeten pogled na reko Krko. Tretji dan po odprtju je lokal obiskala skupina gostov in si zaželela pivo Union pa tudi kavo s smetano. Po besedah prikupne natakariče je željenega piva žal zmanjkalo, pokvarila pa se je tudi naprava za smetano.

TOKRAT PRVI - Gostilničar Henrik Štupar je na tradicionalni salamiadi v Badovinčevi gostilni na Jugorju osvojil prvo mesto. Kvalitetno salam lahko gosti poizkusijo v gostišču na Dvoru. Salam ne bo zmanjkalo!

BELA LISA - Suha krajina premore kar tri snemalce, ki poročajo za televizijo Vaš kanal iz Novega mesta, ki je pretekli teden slavila svojo 10-letnico. Na žalost pa dobesedno del Suhe krajine ne more spremljati tega televizijskega programa.

Ena gospa je rekla, da bi namesto na mednarodno sodišče za človekove pravice v Strasbourg morali primer katerega od novomeških sindikalistov poslati na mednarodno sodišče v Haagu.

MOKRODOLCI PRIHAJAJO

NOVO MESTO - Amatesko gledališče iz Prečne bo s komedijo Mokrodolci Frana Roša nastopilo v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine. Predstava bo v torek, 28. marca, ob osmih zvečer.

PRAZNOVANJE DNEVA STARŠEV

NOVO MESTO - Kulturno-umetniško društvo Nove Arkade in župnija Novo mesto-Šmihel vabita v petek, 24. marca, ob 18. uri v župnijsko cerkev v Šmihelu na praznovanje dneva staršev. Program bodo pripravili Zarja in Sonce, Zvezdice in dekliški nonet pod vodstvom Irene Rešeta.

V času od 14. do 20. marca so v novomeški porodnišnici rodile: Mateja Vidmar iz Vine Gorice - Lano, Brigita Turk iz Herinje vasi - Kimi, Helena Plahuta iz Sentjerneja - Tadeja, Mateja Možina iz Velike Loke - Mašo, Darja Berkopec iz Rumanje vasi - Manco, Ksenija Latkovič z Radovice - Damjana, Jožefa Ajdišek iz Zabukovja - Majo, Barbara Rožman iz Jankovičev - Pio, Anica Puhek iz Podrebra - Kristijana, Marija Uršič iz Zagorice - Žana, Stanka Renko z Gomile - Katarino, Silva Zagorec iz Gor. Vrhpolja - Meto, Vida Hrastar iz Poljan - Primoža, Andreja Berk iz Šentruperla - Urbana, Mirjana Djotlo iz Črnomlja - Ivana.

Iz Novega mesta: Mateja Toplak, Šmihel 53 - Luka, Suzana Nikovska, Levstikova 6 - Žiga, Urška Papež Berus, Westrova 12 - Matica, Darja Stojak, Slavka Gruma 54 - Saro, Darja Fink, Vandotova 13 - Ulo, Suzana Kumelj-Bračič, Slavka Gruma 90 - Klaro.

Čestitamo!

Beti ponuja več lastnih izdelkov

Metliška Beti, ki je lansko leto zaključila s skromnim dobičkom, načrtuje letos uspešnejše poslovanje - Manj zaposlenih, a višje plače - Kmalu certifikat kakovosti ISO 9001

METLIKA - Pretekli teden je zasedal nadzorni svet metliške Beti, d.d., ki je obravnaval rezultate poslovanja v preteklem letu ter načrt letošnjega dela. Beti je lansko leto zaključila z majhnim dobičkom, vendar se je prodaja v primerjavi z letom poprej zmanjšala za desetino. Domači kupci so sicer kupili za 5 odst. več Betinih izdelkov, a je bilo znatno manj naročil iz zahodne Evrope.

Na lansko poslovanje je poleg manjših naročil precej vplival tudi odpis rizičnih terjatev od dvomljivih kupcev zlasti iz nekdanjih jugoslovanskih republik. A tudi povečane obveznosti za revalorizacijo osnovnega kapitala, ki so jih morali pokriti iz poslovnih stroškov. Kot rečeno, so imeli kljub temu dobiček, tudi na račun znatnega zmanjšanja ostalih poslovnih stroškov in za 7 odst. manjšega števila delavcev.

Po besedah glavnega direktorja Ivana Malešiča so letošnji načrti bolj prilagojeni tržnim možnostim. Prodajo naj bi povečali za 7 odst., in sicer predvsem na račun izvoza. Zato so prestrukturirali del proizvodnega programa ter

ponudili nove kolekcije. Predvsem pa bodo delali manj dodelavnih poslov in več lastnih izdelkov. Načrtujejo zmanjšanje števila zaposlenih za 5 odst., ostalih poslovnih stroškov pa za 3 odst. Vse to naj bi po Malešičevem omogočilo povečanje plač, pričakujejo pa tudi znatno večji dobiček kot lani. "Število delavcev bomo zmanjševali z rednimi upokojitvami in zlasti na neproduktivnih delovnih mestih z mehko inačico. Ponudili bomo tudi prekvalifikacije. Zaradi težkih ekonomskih razmer smo prisiljeni povečevati produktivnost, še posebej, ker so rezultati marsikje pod pričakovanji. Zavedamo pa se, da se bomo teh težav morali

lotiti skupaj s sindikatom in jih reševati sporazumno ter čim manj boleče," pravi direktor Malešič.

V Beti, kjer prav te dni pričakujejo podelitev certifikata kakovosti ISO 9001, so imeli v preteklem letu le nekaj manjših naložb. Zato pa za letos načrtujejo investicije v tehnološko opremo, odpreti pa nameravajo nekaj lastnih

• Pretekli teden je v Beti Konfekciji Črnomelj zasedal odbor za varstvo pravic. Kot je povedal sekretar območnega sindikata ZSSS za Belo krajino Jožef Kočvar, ki je zastopal štiri delavke, ki so dobile odločbe o prenehanju delovnega razmerja in so se pritožile, je odbor po dolgi razpravi odločil, da razveljavi odločbe. Pomeni torej, da ostajajo delavke na svojih delovnih mestih. Kočvar je še dejal, da je zagovarjal stališče, da bi morali delavke osebno obvestiti, da spremljajo njihovo delovno uspešnost, in da zgolj obvestilo na oglasni deski ne zadostuje.

MESTNIKOVA MED METLIČANI - Upokojena učiteljica Ivanka Mestnik iz Novega mesta je pretekli teden prvič predstavila v Metliki svojih osem knjig. Z Matjažem Rusom iz metliške Ljudske knjižnice pa se je pogovarjala predvsem o svojem zadnjem delu "Vikend sredi vasi". Večer so popestrile ljudske pevke Turističnega društva Suha krajina iz Žužemberka ob spremljavi harmonikarja Saša Kovača, turistični vodič Janez Gliha pa je predstavil Suho krajino, od koder je doma tudi Mestnikova. (Foto: M. B.-J.)

15. SALAMIADA - V Badovinčevi gostilni na Jugorju so konec preteklega tedna pripravili 15. ocenjevanje salam. Komisija je pod vodstvom dr. veterinarske medicine Petra Štefaniča (prvi z leve) ocenila 49 salam. Najboljše se naredili Henrik Štupar z Dvora, Milan Badovinac iz Novega mesta, Marjan Zupančič iz Maharovca ter Franc Škoda in Peter Selak, oba z Vitice pri Šmarjeti. Ti se bodo udeležili tudi državnega ocenjevanja salam, ki bo v Litiji. (Foto: M. B.-J.)

Nikoli več poceni

ČRNO MELJ, METLIKA, SEMIČ - Če kje, potem pri ravnarju z odpadki, kot po novem krajše imenujejo zbiranje, odvoz in odlaganje smeti nikoli več ne bo, kot je bilo. Problem je le v tem, da v nekaterih občinah to dejajo prej, v drugih pozneje.

V Metliki so kljub projektni dokumentaciji in opravljeni reviziji odstopili od razširitve deponije komunalnih odpadkov v Bočki takoj, ko so izvedeli, da ne bodo dobili dovoljenja za občasno odlaganje. Raje so se vrgli v načrte o deponiji inertnih odpadkov, kompostirnici in skladišču recikliranih surovih. Ostale smeti naj bi vozili v novomeški regijski center, čeprav se - roko na srce - o tem z Novomeščani še niso pogovarjali. Od začetka letošnjega leta odpadke tudi tehta, da bodo vedeli, koliko jih zberejo in kakšne.

O tem, da Metličani že nekaj časa ne plačujejo ravnarja z odpadki po številu družinskih članov, ampak glede na velikost kante za smeti, je semiški župan Bukovec pretekli teden slišal

prvič. In kako naj se potem v Beli krajini dogovorijo o enotnem ravnarju z odpadki ali celo eni deponiji, ko pa vsak vleče na svojo stran in ne vedo niti tega, kakšnih prijemov so se lotili sosed? Ne zveni zato navsez dr. Zoreta z ministrstva za okolje in prostor, da bi morali Belokranjci takoj sprejeti odločitev, kako naprej z odpadki, za nekoliko utopično? Zanj morda ne, zato pa toliko bolj za Belokranjce, pri katerih ves čas visi v zraku vprašanje, koliko bo ravnarje z odpadki stalo. Odgovor pa je le eden: nikoli več ne bo poceni. Predvsem pa ne bo občan za odvoz vseh smeti, ki jih ustvari v enem mesecu, plačeval po okrog 100 tolarjev, kot je bilo še pred nekaj meseci v metliški občini. Država sicer pravi, da ne bo ničesar predpisovala in nikogar prisiljevala. Ljudje bodo morali za seboj pač sami pospraviti svinjarijo, in sicer na način, ki se jim bo najbolj splačal. Upajmo le, da v Beli krajini ne bodo žrtve zopet vrtače in obronki gozdov. M. BEZEK-JAKŠE

trgovin po Sloveniji in Hrvaški. Že sedaj pa ima Beti veliko kooperantov na Hrvaškem in v Bosni, kjer so zaradi cenejših delovnih sil tudi manjši stroški. Tovrstno kooperantsko mrežo nameravajo v prihodnje še širiti. M. B.-J.

OPRAVIČILO

V prejšnji številki je na tej strani po pomoti prišlo do zamenjave fotografij pod geslom Pustno zakulisje, za kar se prizadetim opravičujemo. Uredništvo

Kam z belokranjskimi odpadki?

To je bila rdeča nit pogovora o ravnarju z odpadki, a razpravljavci niso našli odgovora - Bela krajina premajhna za regijsko deponijo - V Novem mestu ne zapirajo vrat pobudam županov drugih občin

ČRNO MELJ - Pretekli teden so se v Črnomlju zbrali predstavniki treh belokranjskih in novomeške občine ter črnomaljske, metliške in novomeške Komunale. Dogovorili naj bi se o ravnarju s komunalnimi odpadki in problematiki regijske deponije Dolenjske in Bele krajine, a so se po dveh urah razšli predvsem z ugotovitvijo, da se bodo morali kmalu zopet srečati.

Deponija komunalnih odpadkov pri Vranovičih, ki so jo razši-

rili leta 1991 in na katero črnomaljska Komuna vozi smeti od okrog 19.000 prebivalcev iz črnomaljske in semiške občine, bo najpogostejše konec tega leta polna. Zato se Črnomaljecem zelo mudi pri urejanju deponije, želeli pa so slišati odgovor ali naj vlagajo v razširitev pri Vranovičih ali v regijsko deponijo. Svetovalec vlade na ministrstvu za okolje in prostor dr. Jani Zore jim ni znal dati odgovora. V premislek jim je ponudil dejstvo, da bodo na državnih razpisih za denarno pomoč imele prednost regijske deponije in da je malo možnost, da bi država denarno podprla razširitev pri Vranovičih. Predvsem pa po letu 2002 ne bodo smeli več odlagati neobdelanih smeti, leta 2003 bodo morali imeti urejeno zajemanje in čiščenje odpadnih voda, leta 2004 pa odplinjevanje in sežiganje (najcenejša naprava velja 500 tisoč DEM) ali uporabo plina. Po njegovem bi bila deponija le za tri belokranjske občine z okrog 27

tisoč prebivalci predraga. Smiselno bi bilo razmišljati o manjšem centru, kjer bi sortirali, reciklirali in kompostirali odpadke.

Res je, da sedanji pravilnik o ravnarju z odpadki dopušča prehodno obdobje, a je kratko. V tem času lahko še vozijo na sedanje deponije, v prihodnje pa naj bi se občine povezoval. Sekretar za okolje in prostor v mestni občini Novo mesto Jože Derganc je povedal, da imajo lokacijski načrt za deponijo za šest občin, ki so bile nekaj novomeške občina. Odkar pa so prišli do novih spoznanj pri ravnarju z odpadki, so odprti tudi za pobude iz drugih občin, ki pa jih morajo dati njihovi župani.

Na koncu sestanka je bilo Črnomaljecem, ki jim bo na prelomu tisočletja zmanjkalo prostora na sedanjem odlagališču odpadkov, razumljivo le to, da deponijo potrebujejo, vprašanje pa je, kako veliko. Semiški župan Janko Bukovec pa je le še utrdil svoje prepričanje, da za metliškega in črnomaljskega župana obstaja v Beli krajini samo ena deponija odpadkov: za črnomaljskega pri Vranovičih in za metliškega v Bočki.

M. BEZEK-JAKŠE

Gasilec vedno premalo denarja

Sreča pa je, da znajo vsak tolar oplemenititi - V semiški občini si gasilci poleg veselja pomagajo tudi s humanitarnimi prireditvami - Država predpisuje zakone, ne da pa denarja

SEMIČ - V Gasilsko zvezo Semič je vključenih 9 gasilskih društev, katerih predstavniki so se konec preteklega tedna zbrali na občnem zboru zveze. Njen predsednik Alojz Derganc je v obširnem poročilu orisal delo v preteklem letu, ki ga ni bilo malo. Ni sicer varčeval s pohvalami, a se tudi grajam ni izognil. Derganc ni mogel tudi mimo denarnih težav, s katerimi se najbolj pogosto srečujejo.

Priznal je, da jih župan razume, vendar so sredstva omejena, potreb pa veliko. Moti ga, da so predpisana vozila, s katerimi morajo biti opremljena društva, a zakonodajalec ne da denarja. Opozoril je na sklepe 13. kongresa GZS in pravila gasilske službe, ki za poveljnike društev zahteva-

GASILSKI PRIZNANJI - Na občnem zboru Gasilske zveze (GZ) Semič so podelili dvoje priznanj: Alojz Muhič je v imenu Gasilske zveze Slovenije izročil gasilsko odlikovanje prve stopnje Jožetu Malnarču iz PGD Štrekljavec (na fotografiji na desni), GZ Semič pa je s priznanjem 3. stopnje odlikovala Marjanco Lamut. (Foto: M. B.-J.)

jo ustrezno splošno in gasilsko izobrazbo. "A kaj lahko naredi poveljnik Gasilske zveze, če društvo izvoli za predsednika sicer sposobnega in delavnega gasilca, ki pa je kadrovsko neprimeren?" je vprašal. Moti ga, da se želi nekdo okoriščati na račun gasilcev, ki vse delo opravijo zastonj. Za 9 računalniških disket za program GAS 2000 so namreč dobili račun za 54.000 tolarjev, ki ga upravni odbor Gasilske zveze Semič ne pusti plačati. Ni se mogel izogniti niti kritikam na račun arogantnega obnašanja nekaterih predavateljev v izobraževalnem centru na Igu.

V semiški občini so lani pogasili 6 požarov ter posredovali pri poplavi v Iskri. Uspešni so bili tudi pri tekmovalnih, saj je na tekmovalju za pokal GZS prva ekipa GD Štrekljavec zasedla drugo, druga ekipa istega društva pa deseto mesto, medtem ko so bile članice GD Stranska vas četrte. Za prizadevno delo so gasilci prejeli več priznanj, zanimivo pa je, da se poleg dela, ki je bilo že od nekaj v domeni gasilcev, v semiški občini vse bolj odločajo tudi za prirejanje humanitarnih prireditev.

Občnega zbora se je udeležil državni sekretar na ministrstvu za obrambo Miroslav Trbovc, ki Semičanom ni mogel obljubiti de-

narja, je pa dejal, naj bi v prihodnje ves denar od požarne takse dobile občine. Iz njega pa je govoril gasilec, ko je pripomnil, da je država tako pokvarjena, da za županu na razpolago primerno porabo, navadno pa je v njej za vse premalo denarja. Sreča je po njegovem, da znajo gasilci dobro oplemeniti denar. Alojz Muhič je v imenu Gasilske zveze Slovenije in Gasilske zveze Novo mesto spomnil, da so gasilci zamudili prvo priložnost za oprostitvev plačila DDV.

Semiški župan Janko Bukovec je pohvalil dobro sodelovanje belokranjskih gasilcev, kar je nujna, saj je težko pričakovati, da jim bi, če bi bilo potrebno, pravočasno priskočili na pomoč gasilci z druge strani Gorjancev. Obljubil je, da bodo reševali vsakoletne potrebe v gasilstvu, da pa ne bodo mogli dati trikrat več denarja kot doslej in kot so gasilci napisali v svoji strategiji. Semiška občina daje namreč sedaj za zaščito in reševanje 3 odst. primerne porabe, torej 9 milijonov tolarjev. M. BEZEK-JAKŠE

SALAMIADA V SEMIČU

SEMIČ - Pod pokroviteljstvom semiške občine bo v soboto, 25. marca, v penzionu Smuk v Semiču salamiada. Izdelovalci salam ne le iz Bele krajine, ampak z vseh koncev Slovenije, lahko prinesejo svoje izdelke v oceno do sobote, do 12. ure. Razglasitev rezultatov bo ob 20. uri, za zabavo pa bo poskrbel ansambel Zasavci.

NAJBOLJŠI BRATA IN SESTRA KURE - V soboto je bil na Štrekljavec pri Semiču lokalni kviz "Mladi in kmetijsko", v katerem se je pomerilo 7 belokranjskih ekip. Najbolje se je odrezal trio Kure z bratoma Viktorjem in Markom ter njuno sestro Mojco Kure iz Grma pri Metliki (na fotografiji). Sledile so ekipe Rogani iz Zilj, Vrtičkarji iz Metlike in Semenč iz Semiča, ki so si delile tretje mesto, ter Zales iz Dragatuša. Zadnje mesto sta si delili ekipi Gribelčanke iz Gribel in Škrbc iz Semiča. V soboto, 1. aprila, bo ob 19. uri v gasilskem domu v Ziljah regijski kviz, na katerem se bo pomerilo 7 ekip iz Dolenjske in Bele krajine. Metličane bo zastopal trio Kure, Semičane ekipa Semenč in Črnomaljce Rogani. (Foto: M. B.-J.)

Črnomaljski drob

DIM - Črnomaljeci so hitro ugotovili, kdaj so v mestu zaključili z meritvami zraka, s pomočjo katerih bodo ugotovili, kakšen vpliv ima na njegovo kvaliteto IMP-Livar. Pretekli teden se je namreč iz tovarne močno kadilo. Tako vsaj so sporočili iz sosednjega Danfossa, od koder so ves čas opazovali, kako IMP-Livar, najbrž ne v največje veselje Črnomaljccev, "plemeniti" zrak v mestu.

RECEPT - Črnomaljeci tarnajo, da imajo težave z odpadnimi surovinami, saj jih, četudi bi jih reciklirali, ne bi maral nihče ali pa bi jih bil pripravljeno odkupiti po sramotno nizki ceni. Pa jim je dal dr. Jani Zore, svetovalec vlade na ministrstvu za okolje in prostor, dober nasvet, kako bodo ugotovili, kaj se splača zbirati in reciklirati. Po njegovem so Romi najboljše pokazatelj za to, katere surovine je mogoče dobro tržiti. Po tistih surovinah, ki jih zbirajo in vozijo na Dinos Romi, je zagotovilo povpraševanje in so dobro plačane. Najbolje bi bilo, da Komuna pred Dinos postavi delavca, ki bo opazoval, kaj vozijo na odpad Romi, ter po mobitelu sporočal komunalcem, za katerimi odpadnimi surovinami naj krenejo na lov.

Semiške tropine

ZASTAVA - Gasilci iz semiške občine so končno ugotovili, da bodo morali kupiti vsaj eno državno zastavo dostojnega videza za primernem drugo, ki naj bi si jo gasilska društva po potrebi posojala. Doslej so namreč na gasilskih paradah hodili za prapori, vrednimi nekaj sto tisoč tolarjev. Državno zastavo pa so nosili obeleženo na kolu, ki je še najbolj spominjal na fiziološko, ki so jo spota mo izpulili na njeni. Z novo zastavo in drugo bo, hvaleha bogu, rešena tudi čast države.

TELEFON - Pri semiški benčinski črpalki je približno dva meseca stala nova telefonska govornilnica, v kateri pa ni bilo telefona. Semičani so ugrabili, če ne gre morda za govornilnico za mobilni telefon, in ko so bili o tem že skoraj prepričani, so telefonisti namestili tudi telefon. Sedaj vedo, da je govornilnica Telekomova in ne Mobitelova, niso pa povsem prepričani, do kdaj bo tako. Glede na vandalizem, ki so ga deležne številne telefonske govornilnice, se lahko kaj hitro zgodi, da tam ne bo ne telefona ne govornilnice.

NAGLAS - Bili so časi, ko so se po Beli krajini razburjali, s kakšnim naglasom kdo govori. Kaže pa, da so Semičani pri tem še najbolj demokratični in odprti za naglas z vseh vetrov. Na pustovanju semiških brkačev je bilo slišati govor v črnomaljsko-hrvaškem narečju. Videli, slišali in ostali živi.

NESMRTNOST - Plutov Tonček z Mladice, ki je z bršljanovim listom že skoraj inventar na dobrodelnih prireditvah, se je še posebej izkazal na novomeški humanitarni prireditvi za dializni oddelek. Pri svojih dobrih 92 letih je dejal, da bo, če bo kdaj umrl, vse svoje organe podaril novomeški bolnici, razen kolkov in ušes, ki tudi njemu ne služijo kaj prida. Glede na to, koliko dobrih del ima za sabo Tonček, se res kaj lahko zgodi, da postane nesmrten.

Urejanje prostora je dolgotrajen proces

AG-inženiring, d.o.o., iz Kočevja pripravlja okroglo mizo na temo urejanje mestnega prostora - Vzpodbuditi potrebo po urejanju mesta in pospešiti dialog

KOČEVJE - Po naročilu kočevske občine je podjetje AG-inženiring iz Kočevja oktobra lani izdelalo Programsko-idejno zasnovo ureditve mestnega jedra v Kočevju. Časovna bližina dokončanja projekta in razstave avtorja mag. Gojka Zupana "Ulično pohištvo", ki je bila decembra lani v Jakopičevi galeriji v Ljubljani, pa je botrovala odločitvi sponzorja projekta, da bodo v Kočevju pripravili okroglo mizo na temo urejanja mestnega prostora.

AG-inženiring, d.o.o., bo pripravil okroglo mizo s predavanjem "Izhodišča za oblikovanje mestnega parterja mesta Kočevje" predvidoma še pred iztek tega meseca. Gosta na okrogli mizi bosta dr. Stanko Bernik in mag. Gojko Zupan. "Namen okrogle mize je ljudi vzpodbuditi, da bi začutili potrebo po urejanju mestnega prostora," pravi vodja oktobra lani izdelanega projekta Lidija Kavran Štrbac. "Ureditev mestnega jedra predstavlja obsežen in dolgotrajen proces, ki zahteva veliko dialogov med naročnikom, projektantom in ob sami izvedbi tudi z izvajalcem," dodaja in pravi, da je namen okrogle mize tudi, da bi pospešili ta dialog, ki naj bi privedel k uresničitvi želje vseh, da bi mesto končno zaživelo. "Dialogi morajo biti uspešni, sicer bodo rezultati urejanja slabi," opozarja in dodaja, da pa bi vsekakor veljalo ohraniti avtohtono pozidavo, ki se kaže predvsem v starem mestnem jedru okoli cerkve in v njegovem nadaljevanju v obe smeri ob glavni prometnici. Tu je več objektov umetnostnozgodovinske in urbanistične vrednosti, med katerimi pa jih je večina v zelo slabem stanju. "Obnova teh objektov bi prispevala k ohranjanju identitete

mesta, zato bi moralo biti tudi v širšem interesu, da bi za njihovo

Lidija Kavran Štrbac

PRIPRAVLJALNA DELA V TEKU

TRAVA - Skoraj desetletne prošnje in razne oblike protestov so končno obrodile polovičen sad. Gre namreč za rekonstrukcijo zadnjih 5 km republiške ceste od Trave do mejnega prehoda Podplanina v občini Loški Potok. Staro cestišče je ozko, makadamsko in nestabilno, zato večkrat prihaja do vdorov in plazov. Že nekaj let je odsek komaj prevozen za osebna vozila, za tovorni promet pa celo uradno zaprt, kar na svoji koži in v žepu občutijo predvsem prebivalci treh občinskih vasi. Pripravljalna dela že intenzivno potekajo. Letos - investitor je država - naj bi zgradili približno 2,5 km cestišča, ki je najbolj strmo, plazovito in težko prevozno. Kdaj bo prišel na vrsto še preostali del, ta trenutno ne ve nihče. So pa ljudje zadovoljni, da se je končno le nekaj premaknilo. Izvajalec del je Primorje iz Ajdovščine.

obnovo pridobili tudi sponzorje," pravi, hkrati pa opozarja, da je mesto lahko prijetno le, če je v njem vse v harmoniji. Da bi bilo prijetno za domačine in zanimivo za turiste, bi morali, kot je to navedla tudi v Programsko-idejni zasnovi ureditve mestnega jedra v Kočevju, ki jo je kočevski občinski svet obravnaval v začetku letošnjega leta, urediti vrsto sprehajalnih poti vzdolž Rinže in pešpoti od centra mesta do Rinže. Tu bi uredili več pristanov za čolne in brvi preko Rinže. Da bi vse to lahko storili, pa bi prvi vrsti morali, kot pravi, Rinžo očistiti in jo nato takšno tudi ohranjati.

M. LESKOVŠEK-SVETE

UPORABNIKOM KTV SO CENE PREVISOKE

LOŠKI POTOK - Občani se jeze, ker se je cena kabelske televizije občutno podražila. Nekateri še nimajo plačanih vseh dajatev, zato so v teh dneh nekaterim odključili napeljava. To pa je seveda dodatno dvignilo temperaturo, saj so ostali tudi brez nacionalnega programa, ki ga plačujejo ločeno od KTV. Jezo ljudje stresajo pač na občino. Zupan Janez Novak pravi, da neupravičeno, saj občina s KTV nima nobene zveze, le pomagala so, da se je gradila vzporedno s telefonijo. Pred leti je koncesijo dobila PAP Telematika iz Ljubljane. Trenutno kabelska televizija pokriva samo območje KS Loški Potok. Ta sistem pa žele tudi v KS Draga in za to območje že obstaja dogovor za gradnjo. Tako bi seveda povečali število naročnikov, saj prav prevažno število naročnikov vpliva na višje cene, upravljalcev pa želi vse več TV in radijskih programov, ki jih seveda dodatno zaračuna, in tako naročnina krepko presega ceno nacionalne televizije.

Za sobivanje človeka in medveda

Predlogi za izboljšanje razmer

RIBNICA - Občine Ribnica, Loški Potok, Sodražica, Velike Lašče in Videm-Dobrepolje so prejšnji teden posredovale vladi RS, Lovski zvezi in ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter okolje in prostor svojega videnja položaja, v katerem se nahajajo zaradi medvedov. Ob prepričanju, da si tako človek kot medved zaslužita vsak svoj mir, seveda vsak v svojem okolju, so dali tudi predloge za izboljšanje razmer.

Podpisniki predlogov so poudarili, da je problem povečanega števila medvedov oziroma sobivanja človeka in divjih zveri potrebno reševati s kratkoročnimi in dolgoročnimi ukrepi. Predlagali so, naj se ugotovi število medvedov in izdela analizo po spolu in starosti ter se nato določi najvišja zgornja meja števila medvedov, ki jo določeni prostor še lahko prenese. Med takojšnjimi ukrepi so predlagali preselitev ali odstrel živali, ki bodo ugotovljene kot presežke. Zavzeli so se tudi, da se določijo osnove za pošteno odškodnino za povzročeno škodo ter da se kmetom omogoči ustrezno zavarovanje in zaščita pred napadi medveda. Predlagali so, naj se z lovskimi družinami doseže sporazum o odvzemu poginulih živali in ostankov od klanja domačih živa-

MLADI IN KMETIJSTVO V ROBU

VELIKE LAŠČE - Društvo podeželske mladine Velike Lašče pripravlja skupaj z občino Velike Lašče in kmetijsko svetovalno službo zaključni del kviza "Mladi in kmetijstvo", ki bo jutri, v petek, ob 19. uri, v Kulturnem domu v Robu. Tekmovalci bodo odgovarjali na vprašanja o pozabljenih poljščinah, starih sortah jabolk, energiji iz lesene biomase, o davku na dodano vrednost in slovenskih avtohtonih domačih živalih in še o čem.

li ter ugotovi število uradnih in divjih mrhovišč in nato pridobijo uradna dovoljenja za prve in za sanacijo oziroma zaprtje drugih. Da bi se v občinah, ki nosijo vso breme vzdrževanja medvedjega staleža, razmere izboljšale, so predlagali, da se jim določijo dodatne ugodnosti, obenem pa tudi, da se sprejmejo oz. spremenijo planski akti, ki bodo upoštevali meje gozdnega roba. K temu so ob zaključku pridali, da kot enakovredni državljani Slovenije pričakujejo od pristojnih najmanj tako učinkovito ukrepanje, kot je bilo v primeru odstrela medveda, ki je zašel v ljubljansko predmestje.

M. L.-S.

Dogovor o skupnem nastopu do države

9 občin, ki jih z Ljubljano povezuje glavna cesta Škofljica-Petrina, je sklenilo dogovor o skupnem nastopu za ureditev prometnice in železniške proge

RIBNICA - Na pobudo ribniške občine so se župani občin Škofljica, Velike Lašče, Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Dobropole, Kočevje, Kostel in Osilnica prejšnji ponedeljek dogovorili o skupnem nastopu za ureditev ceste G2-106 Škofljica-Petrina in železniške proge Ljubljana-Grosuplje-Kočevje. Dogovor so posredovali ministru za promet in zveze Antonu Bergauerju s prošnjo, da se z njim sestanejo še pred koncem prihodnjega meseca.

Ob opisu obstoječega stanja so navedli, da se vseh 9 občin, ki jih z Ljubljano povezuje v letih 1962-65 zgrajena glavna cesta II. reda Škofljica-Petrina, srečujejo s sorodnimi problemi. Vse beležijo občuten porast osebnega potniškega in tovornega prometa. Samo v zadnjih dveh letih se je povečal za več kot 20 odst.. Razlogi za to so v povečanem številu dnevnih migracij, delovanju carinske izpostave v Ribnici in povečani gospodarski rasti zaradi razvoja podjetij in odpiranja obrtnih con, pa tudi v povečanju turističnega, predvsem tranzitnega prometa. V dokaz, da se bo v prihodnosti pro-

OTROŠKI GLEDALIŠKI MARATON - Kočevska območna izpostava Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti je minulo soboto organizirala v Šeskovem domu v Kočevju že 2. območno srečanje otroških in mladinskih gledaliških in lutkovnih skupin pod imenom Otroški gledališki maraton. V dopoldanskem delu prireditve so se številnemu občinstvu predstavili: otroci iz vrtca Kekec z igro Zgodba o zgodbi, dramska skupina 4.a in 4.c OŠ Ob Rinži z Domišljavo muco, "škrati" iz Kecka in učenci glasbene šole z glasbeno pravljico Janko in Metka, lutkovni krožek OŠ Zbora odposlancev s predstavo Izgubil se je medvedek in KUD Jazbec in partnerji z igrico Krajevji smetanovi kolački. Popoldan so sledile še tri predstave: "Kako je kuža iskal prijatelja" v izvedbi učencev 4. razreda šole iz Kočevske Reke, lutkovna igra O goskici, ki se je učila peti, članov lutkovnega krožka OŠ Zbora odposlancev in Volk in sedem kozličkov v izvedbi dramskega krožka OŠ Stara Cerkev. (Foto: M. L.-S.)

Namesto odstrela selitev medveda

Na razgovoru o medvedih v Žlebiču je Podobnik obljubil, da bo država ljudem zagotovila varnost

ŽLEBIČ - Kako zagotoviti varno sobivanje ljudi in divjih zveri, je bila tema pogovora, ki ga je prejšnji tork v Žlebiču organiziral podpredsednik slovenske vlade Marjan Podobnik. Od predstavnikov vlade se je pogovora udeležil tudi minister Ciril Smrkolj, ne pa tudi vabljeni minister dr. Pavle Gantar. Ta je v tork dopoldan prisostvoval posvetu o divjih zvereh, ki ga je v Kočevju pripravila stranka LDS.

"Kako zaradi ogroženosti ljudi preprečiti intenziven proces praznjenja podeželja?", "Ali in na kakšen način lahko država nadomesti slabšo kvaliteto bivanja ljudi zaradi visokega staleža divjih zveri?" in "Ali lahko pričakujemo nadomestilo EU Sloveniji za ohranjanje živalskih vrst, katerih prosto življenje same nimajo več?" so bila vprašanja, na katera je Podobnik že uvodoma dal vse odgovore. Poudaril je, da bo eden od ukrepov, o katerih bodo odprli razpravo že na četrtkovi seji vlade, zagotavljanje rente ljudem, ki živijo na območju, kjer domuje tudi medved. Poleg zagotovitve rente iz domačih proračunskih virov bodo načeli tudi pogovore o pripravljeno EU za plačilo rente državi, ki naj bi jo nato ta plačevala občinam, kjer nataliteta upada zaradi sobivanja ljudi z divjimi zvermi.

"Država, ki je odgovorna za nesrečo Franceta Gačnika, bo poskrbela, da bo postopek za odškodnino čimprej končan," je dejal in dodal, da bo država zagotovila varnost ljudi. Drugi pomemben ukrep, o katerem bo vlada obveščena, bo namreč takojšen odlov tolikšnega števila medve-

dov, da bo možno nemoteno življenje ljudi. Ob tem je strogo uporabljal besedo "odlov", češ da za "odstrel" noče niti slišati, obenem pa v razjasnitve možnih nesporazumov poudaril, da bo vse, kar bo vlada storila v prihodnjih tednih v zvezi z vrnitvijo medvedov na stalez, ki ne bo več ogrožal ljudi, vezano izključno na odlok. "Ker bo to drago, bo odlov in izselitev medvedov plačala država," je poudaril. Precej manj optimistični glede preselitve medvedov v živalske vrtove po Evropi pa so bili predstavniki Lovske Zveze Slovenije. Poudarili so, da se bo potrebno zateči tudi k sicer nesimpatičnemu povečanemu odstrelu medveda.

M. L.-S.

LOVSKI DRUŽINI ODOBRILO POMOČ

LOŠKI POTOK - Lovska družina Loški Potok je na občino naslovila prošnjo za dodelitev 265 tisoč tolarjev, ki naj bi bili namenjeni porabljeni za pomoč pri nadzoru populacije rjavega medveda. Nekoč je lovski turizem zeleni bratovščini prinašal kar lepe denarce. Zlasti tuji so radi prihajali na lov na visoko divjad in seveda tudi na medveda. Tako so lovci lahko plačevali škodo, ki jo je povzročala divjad, hkrati pa si gradili lepe domove. Zaradi opuščanja kmetovanja je škoda sicer manj, a se danes pojavlja v drugačni obliki, za kar je vednomno krivo tudi preveliko število medvedov. Občinski svet je zaprosila sredstva odobril. Poraja pa se vprašanje, ali bo namera lovcev, spraviti medveda iz bližine naselij, uspešna.

Ribniški zobotrebci

SAMOKRITIČNOST - Ljudje na Ribniškem ne dovolijo, da bi jim kdorkoli očital, da so proti medvedom. Sami so namreč tako samokritični, da v zvezi z vse pogostejšimi srečevanji človeka z medvedom priznavajo tudi stvari, ki jih bremenijo. Med razlogi, da medvedi zahajajo v bližino naseljenih območij in celo v naselja, omenjajo namreč tudi malomarnost ljudi. Malomarnost si očitajo zaradi odlaganja smeti ob robu gozda, podobno pa del krivde pripisujejo tudi lovcem, češ da postavljajo mrhovišča preblizu vasi. Tako je, denimo, Stanko Gruđen iz Zlatega Repa pred nedavnim povedal, da je na mestu, kjer je videl moškega odvreči drobovje neke živali, samo dan kasneje njegov znanec videl medveda. To kar je povedal človek, ki je danes brez desnega očesa, kar samo ene izmed trajnih posledic srečanja z medvedko pred štirimi leti, je zgovoren dokaz, da je krivda tudi na ljudeh, da o dokazu za samokritičnosti sploh ne govorimo!

Kostelski rižni

NA ALPE ADRIA - Kostelska občina in Turistično športno društvo se bosta predstavila na sejmu Alpe Adria na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani danes, 23. marca, in sicer skupaj z občinama Osilnica in Kočevje, v soboto, 25. marca pa se bo kostelska občina predstavila samostojno. TSD prosi, naj vsa društva (ribiči, lovci itd.) in ostali (gotinci, trgovci itd.) takoj dostavijo društvu svoj propagandni material, da ga bodo uvrstili v svoje skupne mape, ki jih bodo delili udeležencem sejma v soboto.

ZE TRIDESET PRIJAV - Na letošnji razpis za tekmovanje o najlepše urejeni kostelski hiši in njeni okolici je prišlo že 30 prijav, pričakujejo pa jih še več, saj je bilo lani 37 tekmovalcev. Pričakujejo še predvsem prijave tistih, ki imajo na Kostelskem svoje hiše, sicer pa žive in delajo v drugih krajih po Sloveniji in v tujini.

NOVE POSODE ZA ODPADKE - Turistično-športno društvo je ugotovilo, da je po občini na križiščih cest in počivališčih premalo posod za odpadke, ker jih uničujejo ali odnašajo neznamni storilci. Zato so kupili še 10 posod, ki jih bodo te dni prebarvali in jim dodali pokrove učenci Centra srednjih šol.

OBDAJENA ŽUPANA - Na nedavni skupščini Turistično športnega društva Kostel je Anton Cerel podaril županoma občin Kostel in Valentin Južiču in Kočevju Janku Vebru svojo zadnjo knjigo "S pesmijo in harmoniko". Kostelski župan pa je prejel lesoeno maketo gradu Kostel po podobi iz leta 1995, da bo videl, kaj je bilo postorjenega v zadnjih petih letih in da bo lahko primerjal, kaj bo še narejena v letih njegovega županovanja. Maketa je delo umetnika Marjana Leša iz Gerova.

Trebanjski proračun le pod streho

Proračun občine za leto 2000 sprejet - Podpora adaptaciji oz. novogradnji OŠ Veliki Gaber - Pomladni svetniki vidijo nezakonitosti v poslovanju Komunale - Direktor Pavel Jarc zavrnil očitke

TREBNJE - Po že kar ustaljeni navadi se je tudi na tokratni, že 10. seji trebanjskega občinskega sveta začelo zatikati že na začetku in se je to dogajalo tudi pozneje, ob bolj obrobni zadevah, ki pa so ogrozile celo sprejetje občinskega proračuna za letošnje leto v drugi obravnavi. Pomladni svetniki spet niso bili zadovoljni z zapisnikom 8. in 9. seje oz. so trdili, da to ni zapisnik po magnetogramu, medtem ko sta župan Ciril Metod Pungartnik in direktor občinske uprave Janez Slak dokazovala, da ta zapisnik ustreza vsem elementom, ki jih zahteva uredba o hranjenju in razpolaganju z dokumentarnim gradivom.

Pungartnik je pomladnike pozval, naj sprožijo upravni spor, ker pravijo, da ne pišejo zapisnikov tako, kot bi morali. "Kar bi radi vi, da bi bilo zapisano, kar ste vi mislili, mi ne moremo, in te čarovnije mi ne bomo vsakokrat delali," je odgovoril župan koordinatorju SKD, SLS in SDS Francu Hribarju in svetniku SKS Marjanu Petru Pavlinu. Pomladniki so naposled sprejem zapisnikov izločili iz dnevnega reda, dodali pa so novo točko: nepravilnosti v javnem odgovoru župana koordinatorju SKD, SLS in SDS Francu Hribarju in svetniku SKS Marjanu Petru Pavlinu. Pomladniki so naposled sprejem zapisnikov izločili iz dnevnega reda, dodali pa so novo točko: nepravilnosti v javnem odgovoru župana koordinatorju SKD, SLS in SDS Francu Hribarju in svetniku SKS Marjanu Petru Pavlinu. Pomladniki so naposled sprejem zapisnikov izločili iz dnevnega reda, dodali pa so novo točko: nepravilnosti v javnem odgovoru župana koordinatorju SKD, SLS in SDS Francu Hribarju in svetniku SKS Marjanu Petru Pavlinu.

SEMINAR ZA TOLKALA IN AFROLATINO RIME

ČATEŽ PRI TREBNJEM - Od petka do pretekle nedelje je v domu Čebelica na Čatežu potekal republiški seminar za tolkala in afrolatino ritme. Udeleženci seminarja so bile članice in člani pihalnih orkestrorov ter glasbenih šol iz raznih krajev Slovenije. Seminar sta vodila evropsko priznana tolkalistka in članica Slovenske filharmonije Barbara Kresnik iz Ljubljane in tolkalist afrolatino ritmov Nino Mureškič iz Maribora. Seminar sta pripravila Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti in njegova trebanjska izpostava.

ŽIČKAR NAMESTNIK DIREKTORJA SLOVENSkih ŽELEZNIC

SEVNICA - 35-letni Sevnčan Dušan Žičkar je postal namestnik direktorja Slovenskih železnic za področje prometa in trženja. To je tudi lepo priznanje mlademu strokovnjaku za dosedanje delo pri Slovenskih železnicah.

PO "STOPINJAH" ŠE KONCERT DOMAČINOV

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - Preteklo soboto je KUD Loka povabilo v goste skupino "Stopinje", ki igra bluegrass in folk glasbo. "Stopinje" so junija letos povabili tudi Nizozemci na svoj festival tovrstne glasbe. V loškem kulturnem domu bo to soboto ob 18. uri koncert domačega mešanega pevskega zbora Primož Trubar, prvoaprilsko soboto ob 21. uri pa rock koncert Elite 2000.

ŽIVLJENJE TIHOŽITJA ALOJZA KONCA - Sevniški akademski slikar Alojz Konec zelo rad in pogosto slika tihožitja. "Po svoji prvi ustvarjalni fazi sem se preporodno najprej spopadel ravno s tihožitjem. Zame je tihožitje več kot samo skupek prijetnih in živo predstavljenih predmetov. Pomeni mi izbor, instalacijo, doživljanje, dotik, pogled in likovno realizacijo. Spoštljivo prezentira življenje, življenjska bistva in vrednote," pravi prof. Konec o svojem ustvarjalnem opusu iz ciklusa "Življenje tihožitij", ki bo do 9. aprila na ogled v galeriji na sevniškem gradu. Razstavo so odprli preteklo nedeljo, ob tej priložnosti je nastopil Slavko Cerjak, slikarju Koncu pa je organizator razstave, območna izpostava sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, v imenu številnega zbranega občinstva izročila šopek cvetja. (Foto: P. P.)

sofinanciranje ministrstva za šolstvo le za naložbo v OŠ Veliki Gaber, za projekt 3 G pa ni moč ničesar pričakovati niti od ministrstva za kulturo. Ko so svetniki in občinarji "premešali" nekaj milijonov znotraj poprej usklajenih števil, so zadovoljevanje pri blizu 1,7 milijarde tolarjev "težkem" proračunu povečali na 72 milijonov, pri rebalansu pa bodo skušali zadostiti še nekaterim manjšim potrebam in apetitom.

SVETOVNI DAN VODA

IVANČNA GORICA - Regijsko društvo ekološkega gibanja Ivančna Gorica je ob 22. marca, svetovnem dnevu voda, opozorilo institucije, da ob tem čimveč storijo za kakovostno in zdravo pitno vodo, ki je vir zdravega življenja. Društvo se zaveda, da je voda onesnažena že pri samem viru, zato je apeliralo na Državni zbor RS, naj zakonsko zaščiti vsa vodna območja, in prav tako lokalne skupnosti in občine, da z odloki zavarujejo vse vodne pasove. To bo največje darilo za svetovni dan voda.

POMEMBNA JE PREVENTIVA

SEVNICA - Lani so sevniški gasilci gasili 47 požarov, skupno na 62 intervencijah je 215 gasilcev prebilo 293 ur, prevozili so 529 km, štirikrat so pomagali ljudem s čolnom in dvakrat z mehansko lestvijo. Brez izobraževanja in rednega preverjanja usposobljenosti operativne na vajah pa ne gre, saj tehnika napreduje. Zato temu vsa leta posvečajo veliko pozornost. Prav tako pa se sevniški gasilci dobro zavedajo pomena preventive, zato o tej ni beseda le ob mesecu požarne varnosti. Lani so opravili kar 179 preventivnih pregledov samo po gospodinjstvih v okolici Sevnice. Zelo dobro sodelujejo s sevniško policijsko postajo, gasilsko zvezo in izpostavo uprave za zaščito in reševanje.

NADOMESTNA GRADNJA ZA TVD PARTIZAN?

SEVNICA - Sevniški župan Kristijan Janc in podžupan Andrej Stricelj sta se s predsednikom upravnega odbora ŠD Partizana Sevnica, Robertom Percem pogovarjala o obnovi tega najstarejšega športnega objekta v Sevnici, ki ga je že dodobra načel zob časa. Še vedno pa so prostori za vadbo različnih skupin športnikov potrebni in polno zasedeni. V zadnjem času se je pokazala celo možnost za nadomestno gradnjo. Občina bo tvorno sodelovala, da bi skupno našli pot za dolgoročno in smotno obnovo, tako, da bodo Sevničani pridobili nove zaprte športne površine.

Gasilci hočejo biti še bolj kulturni

PGD Sevnica opravi veliko večino intervencij na območju sevniške gasilske zveze - Na letnem občnem zboru sprejeli 14 novih članov - Krstni nastop noneta Zefir in KUD Godba

SEVNICA - V sevniški gasilski zvezi je okrog 2000 članov, od tega v PGD Sevnica okrog 150. Sevniški gasilci so s svojim poklicnim jedrom, ki vključuje servis gasilnih aparatov, lani opravili kar 92 odstotkov intervencij v sevniški občini! Lani so po besedah predsednika PGD Sevnica Antona Korena "obrnili 44 milijonov tolarjev", pri čemer gre zasluga tudi poklicnemu jedru in "okolju, ki nas je izredno podprlo".

Letos predvidevajo okrog 41 milijonov tolarjev skupnih prihodkov, od tega naj bi dejavnost servisa gasilnikov za Posavje in precejšen del Dolenjske prispevala okrog 18 milijonov, 12 milijonov si obetajo od občine za obnovo dvorane, 4,7 milijona od države itd. Nekatera manjša društva lahko o tolikšnem proračunu le sanjajo in po malem tudi zavidajo Sevnčanom, po drugi strani pa se zavedajo njihovega obsega nalog in odgovornosti, tako da ob tem brž splahni morebitna nevoščljivost.

Med pomembnejše dosežke društva v lanskem jubilejnim letu, ko je PGD Sevnica praznovala svojo 120-letnico, je predsednik Koren omenil novi gasilski avtomobil, vreden 23 milijonov tolarjev, razvili so nov prapor, izdali so že tretji zbornik od okrogle stoletnice društva do današnjih dni. Ob uspešnih obnovitvenih delih, tudi s pomočjo petih delavcev, ki so jih spomladl lani zaposlili preko javnih del, je bila dobra poteza, da so

ODPRIMO SRCE - Vsaj 1300 trebanjskih občanov in ostalih gostov je minuli petek preživel na deseti dobrodelni prireditvi "Odprite srce". Na jubilejnim koncertu, ki ga je pripravilo trebanjsko društvo Sožitje, so nastopili številni priznani glasbeniki. Društvo Sožitje je ob tej priložnosti nekaterim donatorjem, ki so s prispevki pripomogli k izboljšanju življenjskih pogojev osebam z motnjami v duševnem in telesnem razvoju, podelilo priznanja, gojenci društva pa so vsem nastopajočim podarili lično izdelane spominke. (Foto: D. Zakrajšek)

20 LET TREBANJSKEGA OKTETA

TREBNJE - V kulturnem domu bo jutri, v petek, 24. marca, ob 20. uri slavnostni koncert ob 20-letnici Trebanjskega okteta. Gost jubilejnega koncerta bo družina Gostiša iz Logatca, prireditelj pa bo povezovala Zvonka Falkner.

MINISTER IGOR BAVČAR V SEVNICI

SEVNICA - Občina Sevnica bo na povabilo sevniškega občinskega odbora LDS v petek, 24. marca, imela v gosteh ministra za evropske zadeve Igorja Bavčarja. Minister se bo z direktorji sevniških podjetij v hotelu Ajdovec pogovarjal o vključevanju Slovenije v EU. Istega dne po 17. uri pa se bo Bavčar v gostišču Dolinšek na Vrhu pri Boštanjih udeležil še tradicionalnega srečanja Liberalne demokracije Slovenije občine Sevnica, na katero vabijo tudi vse simpatizerje. Po pogovoru z ministrom in drugimi gosti LDS bo še večerja in zabavni del srečanja ob živi glasbi. Za to bo poskrbel pevec Štajerskih sedem Rudi Šantl.

KONCERT JANA PLESTENJAKA V ŠENTRUPERTU

ŠENTRUPERT - Pevec Jan Plestenjak bo v soboto, 25. marca, ob 20. uri v kulturnem domu v Šentrupertu pripravil celovečerni koncert v živo. Ob spremljavi odličnega kitarista bo predstavil nov album Amore mio, občinstvo pa naj bi spoznalo, da je Plestenjak eden boljših slovenskih kitaristov.

SEMINAR ZA MAŽORETE

TREBNJE - V petek, 24. marca, se bo v organizaciji tukajšnje območne izpostave sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti začel začetni in nadaljevalni medobčni seminar za mažorete. Potekal bo v domu Čebelica na Čatežu in v Trebnjem. Vodili ga bodo strokovni predavatelji iz Zagreba in iz Slovenije.

PLANINSKA PRIZNANJA - PD Lisca Sevnica je po številnosti članstva (okrog 600) in raznovrstni dejavnosti še vedno eno najmočnejših planinskih društev v Zasavju, Posavju in na Slovenskem sploh. Temelj uspeha PD Lisca je dobro delo z mladimi in veliko število izobraženih vodnikov, za kar ima veliko zaslug častni predsednik PD Lisca Lojze Motore, ki je navkljub 80 letom še vedno zelo aktiven. Na zadnjem letnem občnem zboru so podelili tudi številna priznanja. Srebrni častni znak PZS so prejeli Janja Kolar, Jasmina Marolt, Jože Pinača in Jože Prah (na levi), predsednik PD Lisca. (Foto: P. P.)

BRUCOVANJE NA MIRNI

MIRNA - Klub študentov občine Trebnje priredi v petek, 31. marca, ob 20. uri v kulturnem domu na Mirni brucovanje. Program bo povezoval Franc Hribar - Facko. Udeležba za bruce je obvezna!

Sevniški paberki

KO JANKO POSTANE JANEZ - V sevniški občini je bore malo ljudi, ki bi spreminjali svoja imena, kaj šele priimke, ker se niso dobro počutili ali so bili celo nesrečni zaradi imen, kakršna so jim nadedli starši. Silno redki so primeri, ko je prišlo do sprememb zaradi verovanja v usodno moč numerologije. So pa tudi taki ljudje, ki so se pred leti prelevili, ko so zaslužili, da bi jim lahko iz rok spolzela kakšna gmotna korist, če bi pristali pri običajnem poimenovanju iz dolgoletnega življenja. Ali nima takšno obnaranje tudi pridih kameleonstva in fundamentalizma?

SOMELJE IN POTICE - Izvrstni poznavalec vin somelje Jože Rozman, sicer zaposlen kot odgovorni urednik Kmečkega glasa, se je preteklo soboto dobro znašel, ko je s svetovalko Slavico Grobelnik, šefom Kruha Karlijem Kozaletom in Cilko Kranjcem iz aktiva kmečkih žena Budna vas

pomagal predsednici komisije agronomki Mojci Črnič pri ocenjevanju potic na še eni "jadi" pri nas - na poticariadi v Šentjanžu. Jože, za nekatere prijatelje tudi Roza, občasno pa celo Trefalt, je poznavalsko opazoval zunanji videz, vonjal in okušal skorjo in sredico kot najbolj žlahtno vino in se prešerno smejel. (Foto: P. P.)

Cesta za vinogradnike in turiste

Nad Kostanjevico na Krki prerezali trak na Podgorjanski vinsko-turistični cesti - "Zdaj, ko je cesta narejena, pridejo na vrsto najtežje naloge" - Cesta štirih občin

KOSTANJEVICA NA KRKI - Kako iz gričev, zasajenih z vinsko trto, narediti turistično zanimivo in gospodarsko donosno krajino? To je bilo nedvomno eno od vprašanj, ki so si jih zastavili pred časom, ko so začeli snovati Podgorjansko vinsko cesto. Nekaj odgovorov obiskovalci že lahko najdejo na širokem območju pod Gorjanci od novomeške do brežiške občine. Krški odsek omenjene vinske ceste nad Kostanjevico ob Krki so slovesno odprli prejšnji petek.

Projektni svet za Podgorjansko vinsko cesto, katerega predsednik je Otto Sevšek iz Kostanjevice na Krki, je z odprtjem omenjenega odseka opravil levji delež nalog, kot zatrjuje. "Ali smo z doslej uredniškimi nalogami prišli do konca našega delovanja? Najlažji, čeprav finančno najtežji del nalog je opravljen. Zdaj nas čakajo težje naloge, te pa so: trženje obstoječe ponudbe, prepoznavanje in usmerjanje nove ponudbe, skrb za kakovost ponudbe in predvsem povezovanje," napovedujejo bodoče delo v Projektnem svetu.

Vinsko-turistična cesta dobiva dušo ob dejstvu, da v vseh občinah

ob njej že obstajajo turistične informativne pisarne ali pa bodo kmalu. Z veseljem ugotavlja, da je ob Podgorjanski vinsko-turistični cesti dovolj tistega, kar bi zanimalo bodoče obiskovalce.

Podgorjanska vinsko-turistična cesta se v brežiški občini začne ob slovensko-hrvaški meji in poteka preko Cirkna, Koritnega, Prilip, Dvorc, Cerine, Stankovega, Piroškega vrha Vinjega vrha in Ga-

O HITRI CESTI ŠE ODPRTA VPRAŠANJA

BREŽICE - Na ponedeljkovi izredni seji je brežiški občinski svet razpravljal o osnutku lokacijskega načrta za bodočo avto cesto Krška vas-Obrežje. Razprava, ki so se je udeležili predstavniki različnih ustanov iz Ljubljane, povezanih s pripravo in gradnjo avtomobilske ceste, je razkrila precej odprtih vprašanj glede bodoče hitre ceste. Krajevna skupnost Jesenice na Dolenjskem je našela na zasedanju sveta vrsto zahtev, za katere trdi, da z njimi seznanjena pristojna že nekaj let, vendar jih doslej niso upoštevali. Videti je, da je KS Jesenice na Dolenjskem odločena vztrajati pri zahtevah. Svet je zavrnil predlog, da bi omenjeno hitro cesto naredili v dveh etapah.

Šolski vinograd za vino in domoljubje

Bizeljska šola kot vzorčno izobraževalno središče - Obnovili bodo klet

BIZELJSKO - Šolsko vinogradništvo na Bizeljskem je že tolikanj uveljavljeno, da ga podpirajo tudi zunaj šole in kraja. Tako je osnovna šola Bizeljsko vzorčni izobraževalni center za vinogradništvo osnovnih šol Republike Slovenije. Šola je za vino iz šolskega vinograda in šolske kleti že dobila priznanja na vinskih sejnih v kraju in drugje po Sloveniji. Lani je pridelala 8.032 kg grozdja.

Vinograd obdelujejo delavci šole in učenci, strojna dela opravi zunanji sodelavec. S strokovnimi informacijami pomaga kmetijska svetovna služba.

Ze omenjeno šolsko vinsko klet bodo obnovili. Z vinogradom služijo premalo, da bi klet prenovili z izkupičkom od vina, zato bodo finančno vprašanje rešili drugače, računajo da tudi s prijavo na razpis Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto. Denarno pomoč za obnovo kleti je obljubil neki ameriški rotary klub, vendar ga je pripravljen dati samo takrat, če bo sodeloval tudi domači rotary klub.

Pri obnovi kleti bodo v spodnjem delu uredili vinogradniški muzej in vinoteko. Zgoraj bo protokolarni prostor, kjer bi lahko organizirali predstavitve, delavnice in tabore, kot pravi Vida Najger, ravnateljica OŠ Bizeljsko. "Vinograd je sodoben, urejen in vzdrževan. Šolska zadruga na Bizeljskem ima 40-letno tradicijo in vinograda nikakor ne mislimo

• **Denar, prisluzen s prodajo grozdja iz šolskega vinograda, šola vlaga nazaj v vinograd, del ga namenja za sofinanciranje izletov in šole v naravi.**

opustiti. Gre za vzgojo o vinogradništvu in vinu, tudi za vzgojo za kulturo pitja vina, gre za to, da bi zdajšnji šolarji kot odrasli ljudje znali živeti s tem in da bi izkoristili možnosti, ki jih ponuja Bizeljsko. Mogoče bo tudi zaradi tega vinograda kateri več ostal doma na Bizeljskem." M. L.

dove peči do meje z občino Krško. Ker je razvoj ceste na začetku, je temu primerna ponudba precej skromna, kot ugotavlja tudi projektni svet.

Z začetkom pri Šutni se krški del ceste nadaljuje čez Boče in Jablanice skozi Kostanjevico na Krki proti Ržišču v občino Šentjernejo. Ponudba je tu podobna kot na brežiškem delu. Vinogradniško-vinarski utrip občine Šentjernejo obiskovalec vinske ceste lahko doživlja na območju med Ržišči na vzhodu in Tolstim Vrhom na zahodu. Šentjernejski spisek o ponudbi in znamenitostih na vinski cesti in ob njej je podobno pester kot krški in brežiški. 35 km Podgorjanske vinsko-turistične ceste v novomeški občini je obiskovalec na voljo med Tolstim Vrhom in Dolenjskimi Toplicami. M. L.

GORJE!

KRŠKO - Ena od krških podgan, ki so se specializirale za dela slovenskih literarnih klasikov, vpraša: "Kaj je enako hudo kot strup za podgane?" Druga krška podgana iste stroke odgovori: "Alergija na tiskarsko barvo!"

Bizeljski vinogradniki doma in na tujem

Maja praznik vin

BIZELJSKO - Člani Društva vinogradnikov Bizeljsko so se 11. februarja srečali na občnem zboru. Sodeč po predstavljenih poročilih, si je društvo v minulem letu prizadevalo za promocijo vin z bizeljsko-sremiškega vinorodnega okoliša, organizirali so Praznik vin na Bizeljskem, kjer so ocenili 260 vzorcev vina. Člani društva so sodelovali na zagrebškem sejmu Vinovita, sejmu Alpe-Adria in ocenjevanju vin v Gornji Radgoni v okviru Kmetijsko-živilskega sejma. Na Bizeljskem so organizirali kletarski tečaj s 47 udeleženci. Novembra so pripravili strokovno

• **Predsednik Društva vinogradnikov Bizeljsko ostaja še naprej Andrej Berkovič.**

ekskurzijo na južno štajersko vinsko cesto. Tudi v letošnjem letu bodo v sodelovanju s turističnim društvom organizirali v začetku maja Praznik vin na Bizeljskem. B. B.

Če ne pade okno, nastane poplava

Stavba OŠ Bizeljsko močno dotrajana - V telovadnici odpadla stena - Ogroženo skladišče živil - Oči uprte v leto 2004 - Do novih učilnic s pregrajevanjem obstoječih

BIZELJSKO - Montažna zgradba osnovne šole Bizeljsko, ki so jo postavili pred 25 leti, je zelo dotrajana. Najbolj načeti deli objekta že tako vprašljivi, da jih zavarovalnica niti noče več zavarovati.

V šolski telovadnici se je sesula notranja plast montažne stene na tistem delu, kjer meji na stranišča, tako da imajo steno zdaj zasilno zadelano. Podobno preperelo so stene tudi drugod, vsekakor pa tam, kjer je blizu vodovod in s tem več vlage. Problematična sč tudi okna, saj bi nekatera že padla iz preperelih sten, če jih ne bi zasilno pritrdili. Luščijo se tudi estrihi. Zob časa uspešno deluje zlasti v skladišču živil in kuhinji, čeprav se zdi, da so predvsem skladišče slabo naredili že ob gradnji šole. Ko je naliv, namreč v skladišču nastane poplava.

Kot pravi Vida Najger, ravnateljica OŠ Bizeljsko, šola ves čas opozarja, da je zgradba slaba. Ze kmalu naj bi se v šoli oglasila, kot pričakuje ravnateljica, posebna komisija. Lani je dejansko stanje šolske stavbe že preučevala strokovna komisija iz Ljubljane, ki je ugotovila, da je šola dotrajana, vendar zanjo ni nevarno, da bi se pod težo snega podrla. S takimi

PODGORJANSKA VINSKO TURISTIČNA CESTA - V Zavodah nad Kostanjevico na Krki so prejšnji petek prerezali trak na Podgorjanski vinsko-turistični cesti. Pri tem so sodelovali med drugimi Lea Marija Colarič - prva cvičkova princesa (v rdečem plašču), levo od nje Otto Sevšek, brežiški župan Vladislav Deržič in župan občine Šentjernejo Franc Hudoklin. (Foto: M. Hočvar)

Lovci organizirajo čistilno akcijo

8. aprila organizacije in posamezniki čistijo polja in gozdove

KRŠKO - V letošnjem čiščenju polj in gozdov, ki bo v soboto, 8. aprila, in ki jo že drugo leto organizira Lovska zveza Slovenije, bo v Posavju pod vodstvom Lovske zveze Posavja sodelovalo 25 lovskih družin, strokovne službe vseh treh posavskih občin, vsa tri komunalna podjetja ter Dinos in Surovina. V akciji bodo sodelovale tudi šole, krajevne skupnosti, turistična društva, ribiški društvi in Brestanice in Kostanjevec na Krki ter posamezniki. Akcijo so že podprli vsi trije posavski župani.

• **Letošnja akcija, ki bo, kot rečeno, 8. aprila, se bo začela ob 8. in se bo končala najpozneje ob 14. uri.**

Lovska zveza Posavja bo nabavila 3.000 plastičnih vreč za nabrane odpadke. Za prehrano udeležencev bo zagotovila 500 kg klobas, 300 kg kruha in 2.500 plastenk brezalkoholnih pijač.

V podobni lanski akciji je sodelovalo 2.160 udeležencev. M. L.

ERVIN KRALJ V KAVARNI AMARCORD

BREŽICE - V tukajšnji kavarni Amarcord so nedavno odprli razstavo del Ervina Kralja. Na tej razstavi so predvsem grafike, ki z natančno risbo izražajo stvarno podobo. Na nekaterih Kraljevih risbah gre tudi za iskanje novih, namišljenih poti. Slikar, ki ga je ob otvoritvi razstave predstavil akad. slikar Pavel Tesar, je leta 1959 diplomiral na Šoli za umetnostno obrt v Ljubljani, na Pedagoški akademiji v Mariboru pa leta 1966. M. L.

GUS IN PIDŽAMEKI

KRŠKO - V prostorih v. d. mladinskega centra Krško na Cesti 4. julija 58 bo jutri ob 20. uri otvoritev razstave stripov in slik Bojana Levaka-Gusa. Na otvoritvi bo nastopila, kot trdi Tom Gomizelj, novepečena ekipa imprologašev Pidžameki, v kateri so mladinke in mladinci, ki so pred tem obiskovali hitri kurz imprologie pri mojstru Matjažu Javšniku.

Čebelar naj bi priletel v začetku maja

Pozornost ptici

BIZELJSKO - Na Bizeljskem pričakujejo, da se bo v začetku maja vrnil s prezimovanja ptič čebelar. Osnovna šola Bizeljsko se dogovarja s Kozjanskim parkom za izvedbo prireditve, kakršna je bila lani 20. junija in je imela naslov Čebelarjev kvip kvip - prireditve, ki ima značaj živčava z naravoslovnim poudarkom. Lanski Čebelarjev kvip kvip je organiziral Kozjanski park v sodelovanju z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, OŠ Bizeljsko ter s turističnimi društvi z Bizeljskega, iz Pišec in Kapel.

Osnovna šola Bizeljsko ima ptiča čebelarja v svojem znaku. Čebelarju se posveča tudi tako, da je sestavila skupine za opazovanje ptic. Take skupine so imeli v šoli že doslej, in sicer so ugotovile, da so lani čebelarji odleteli z Bizeljskega 28. avgusta. M. L.

V GOZD GRE VEČ KOT V KOŠ - Lovska zveza Posavja s sedežem v Krškem bo organizirala v sodelovanju z mnogimi čistilno akcijo, v kateri bodo udeleženci pobirali čez drn in strn smeti. Ta akcija zbiranja odpadkov ima naslov Gozd ni koš za smeti. Če je to naslov akcije, se mnogi brezvestni onesnaževalci ravnajo že dolgo časa po geslu, da gozd ni koš za smeti. Če bi bil "koš", vanj ne bi mogli zmetati avtomobilov, na desetine vreč starega cementa in podobnih mega-stvari, ker gozd ni "koš", je dovolj prostora, da vanj žal lahko mečejo vse navedeno in še kaj zraven.

OB VRHUNSKEM ZASEDANJU PRFORCENHAUSA - Potem ko so Kip svobode v New Yorku postavili pred več kot stoletjem, so nekakšno njegovo del-

no kopijo opazili letos tudi v Kostanjevici. Če na mestni trg pogledate prav zdajke, kipa ni več tam. Bil je namreč samo v času letošnjega vrhunskega zasedanja Prforcenhausea.

Novo v Brežicah

CESTA I - Zadnje dni se tako v Brežicah kot v sosednjem Krškem veliko govori o bodočih cestah, ki naj bi jih država veliko-dušno gradila na posavski zemlji, njenim lastnikom pa izplačevala visoke odškodnine, precej višje od dejanske tržne vrednosti. Ne nameravamo pisati o zemlji in novih zaslužkarjih, zanimivejša je ideja o novi cestni povezavi med Brežicami in Krškem, ki bi še posebej prav prišla Krčanom, kar so ti javno priznali ter s tem po svoje dali vedeti, da so pravo regijsko središče vendarle Brežice, čeprav to priznanje uradnega stanja ne bo v ničemer spremenilo.

CESTA II - Je pa ideja o novi cesti zelo uporabna tudi za Brežičane. Ti bi se morali zavzeti za neposredno cestno povezavo z Zagrebom, ki bi pravzaprav predstavljala nekakšen cestni most med mestoma, brez stranskih priključkov in brez policistov. Tako bi kupci v brežiške trgovine drli tako z vzhoda kot z zahoda brez bojznosti, da bi jih kdo lahko obšel. Zato je povsem nerazumljivo, zakaj občani Brežic toliko časa in energije trošijo za brezplodne razprave o neki avtocesti, ki bo ljudje z denarci vozila mimo najbolj trgovskega mesta v tem delu države.

PROSLAVA ZA MATERINSKI DAN

SROMLJE - Turistično društvo Sromlje bo s prireditvijo v nedeljo ob 17. uri v domu krajanov na Sromljah počastilo materinski dan. V programu bodo sodelovali otroci s Sromelj, krajevni moški pevski zbor, ljudski pevci in ansambel Majolka.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 4. do 15. marca so v brežiški bolnišnici rodile: Mihaela Omerzel iz Raven - Katja, Marjanca Šekoranja-Agnič iz Orešja - Emo, Mateja Kranjec z Rožnega - Aljo, Danica Vidmar iz Dolenje vasi - Primoza, Vesna Kmetič iz Dramlje - Gregorja, Režija Našič iz Krškega - Erno, Marjetka Lekše iz Velikega Podloga - Petra, Marija Bogolin iz Breg - Kristijana, Petra Gošek iz Senovega - Karin, Brigita Zibert iz Brežic - Filipa, Darinka Lapornik iz Prelaskega - Aljaža, Aleksandra Ogorelec iz Velikega Obreža - Neja, Helena Štern iz Brežic - Nejo, Tadeja Penič iz Lastniča - Andraža, Silva Božič iz Podbočja - Tima, Ksenija Kovačič iz Gorice - Lauro, Mira Krošelj iz Pesja - Jožeta, Aleksandra Ilič iz Krškega - Maja Domna, Darja Hudorovič iz Gorice - deklina, Sonja Pšeničnik iz Kapel - Aleksandro in Mihaela.

Cestitamo!

MEJA OZELENI - Če državna meja med Slovenijo in Hrvaško po mnenju nekaterih ni resnejša ovira sodelovanju domačinov z obeh strani meje, po prepričanju nekaterih drugih škodi dobrim medseosebskim odnosom in gospodarstvu. Meja je, to je dejstvo, čeprav je na tem območju po mnenju nekaterih manj neprijetna, je "zelena meja", kot so obljubili tudi ob slovenski osamosvojitvi. **Že nekaj pomladi slovensko-hrvaška državna meja dobesedno ozeleni, tudi takrat, ko požene liste mejno drevo, ki je na fotografiji. Kje raste to drevo? Med tistimi, ki bodo pravilno odgovorili, bomo nekoga izžrebali in mu podelili knjižno nagrado.** (Foto: M. L.)

Boj za čeke je spopad za dobiček

Banke bodo po 1. aprilu izplačale ček komitenta le v primeru, če bodo v času prispelosti na računu kritje - Pomeni to praktično ukinitve čekov? - Zahteve po prehodnem obdobju

NOVO MESTO - V času, ko to pišemo, si združenje slovenskih bank še ni premislilo oz. trgovcem in javnosti ni poslalo drugačne odločitve glede ukinitve jamstva za čeke. Banke trdijo, da bodo šele na ta način čeki dobili tako veljavo kot drugod v svetu, kot kaže, pa jih najbolj moti, da se čeki množično uporabljajo namesto potrošniških kreditov in tudi za zavarovanje terjatev.

Ob novici so bili sprva razburjeni predvsem potrošniki in trgovci, vendar so se javno odzvali šele prejšnji teden. Tako je vse pogosteje slišati pozive, naj banke uvedejo vsaj prehodno obdobje. V tem smislu sta se oglasila tudi vladni urad za varstvo potrošnikov in sindikat delavcev v trgovini. Urad za varstvo potrošnikov je tudi opozoril, da priljubljen plačevanje na več čekov (z odlogom) pomembno prispeva k izboljševanju standarda, zato bi ukinitve poslovanja s čeki močno prizadelo večjo skupino potrošnikov, ki si sicer težko kupijo nekatera nujna sredstva, kot so pohištvo ali bela tehnika. V začetku tega tedna so se začeli s svojimi stališči oglašati tudi trgovci, medtem ko je zadevo sredi tedna obravnaval tudi upravni odbor Združenja za trgovino.

Sindikati delavcev trgovine Slovenije je konec prejšnjega tedna v izjavi za javnost poudaril zaskrbljenost zaradi odločitve bank, da ne bodo več jamčile za izdane čeke. V sindikatu menijo, da se zaradi tega prodaja v trgovinah s tekstilnim in tehničnim blagom lahko močno zmanjša in zato številne trgovine ne bodo mogle več donosno poslovati. S tem je povezano tudi poslabšanje položaja delavcev v trgovini in

zniževanje že tako nizkih plač, da niti ne govorimo o povečevanju brezposelnih.

V sindikatu so prepričani, da bi bilo umestnejše, če bi banke ali kdo drug kaznoval tiste, ki so plačevanje s čeki zlorabljali. Nerazumljivo se jim namreč zdi, da bodo zaradi zane-marljivega števila kršiteljev prizade-ti vsi potrošniki, ki vestno vodijo evi-denco svojih računov. Sindikat delavcev trgovine se zavzema za šestmesečno prehodno obdobje, v katerem bi poiskali primerno rešitev.

V Sloveniji je ček še vedno eden najpogostejših načinov plačevanja.

Najnižje plače brez dohodnine?

LJUBLJANA - Zahteva sindikatov, da bi zaposlene z najnižjimi prejemki, ki se uvrščajo v prvi razred dohodninske lestvice, razbre-menili plačevanja dohodnine, se je pokazala za neuresničljivo. V minist-rstvu za finance so namreč izraču-nali, da bi to pomenilo prevelik iz-pad v državnih blagajni (okrog 90 milijard tolarjev), saj se v ta razred uvršča kar 62 odst. vseh davčnih zavezancev.

Sredi preteklega tedna je ekono-msko-socialni svet obravnaval predlog, da bi z zakonom oprostili dohodnine zgolj prejemnike mini-malnih plač (74.262 tolarjev). Ti bi dobili, če bo tak začasni zakon spre-jet, povrnjeno polovico plačane dohodnine avgusta in drugo polovi-co januarja naslednje leto. V svetu so izdelali posebno lestvico za davčno oprostitev, po kateri naj bi dohodnino zmanjšali za 70 odst. tudi tistim, ki prejemale 42 odst. povpre-čne plače, in za 30 odst. tudi pre-jemnikom 45 odst. povprečne plače. Zakon naj bi veljal do sprejetja spre-memb zakona o dohodnini.

Turizem v imenu in kot naloga

Turistično informiranje

KOSTANJEVICA NA KRKI - Obiskovalci, ki prispejo v Kostanjevico in se ne znajdejo v mestu in na širšem območju, bodo zelo ver-jetno zavili tudi v kostanjeviško Turistično pisarno, ki od 6. marca dela po novem urniku, in sicer v ponedeljek in torek od 10. do 18. ure, v sredo, četrtek in petek od 9. do 18. in v soboto in nedeljo od 10. do 18. ure.

Turistična pisarna Kostanjevica - to so 8. decembra lani odprli kot prvo v občini, zanjo jih bodo verjet-no še več - posluje začasno kot notranja gospodarsko organizacijska enota Podjetniškega centra Krško, ki začasno daje organizacijski okvir tudi Turističnoinformacijskemu centru Krško. Turistično-informacijski center Krško so po lanskem oktobrskem sklepu krškega občinskega sveta ustanovili v Podjetniškem centru Krško, ki ima nalogo razvijati malo gospodarstvo.

Turističnoinformacijski center Krško ima med nalogami med drugim spodbujanje razvoja turizma in promocijo turistične ponudbe na širšem krškem območju. Ustanovil naj bi tudi Lokalno turistično orga-nizacijo. V zadnjem obdobju je krški turističnoinformacijski center posebej zavzet z organiziranjem krškega in sevniškega nastopa na sejmu Alpe-Adria. M. L.

NASVETI ZA MALO GOSPODARSTVO

LOŠKI POTOK - Pred nedavnim odprti področni center za malo gos-podarstvo ima svoj sedež v prostorih občine Loški Potok. Posluje in svetuje vsak ponedeljek med 10. in 12. uro. (A. K.)

INCOTERMS 2000

LJUBLJANA - Oddelek za evrop-ske zadeve pri GZS pripravlja v sredo, 5. aprila, enodnevni seminar Incoterms 2000, ki je namenjen spoznavanju mednarodnih trgovin-skih klavzul. Prijave do ponedeljka, 3. aprila.

Tveganje za pokritost čekov s stan-jem na računih naj bi po novem banke prenesle na trgovce. Kot pravijo ti, pa bo tak prenos tvegan-ja v praksi onemogočal oziroma skoraj popolnoma ukinitel poslovanje s čeki. Če bo pri sklepu bank ostalo, se bo po 1. aprilu ček uporabljal zgolj v posebnih primerih. Jasno je namreč, da prejemnik čeka nima možnosti preverjati bonitete stran-ke, poleg tega tudi težko izterja dolgove. Tudi trgovci večinoma menijo, da bi bilo treba uvesti pre-hodno obdobje in v tem času pove-dati, kakšne so druge možnosti plačevanja. Zdaj se največ govori o plačevanju s karticami, ki jih pa ni-majo vsi potrošniki, prinašajo pa tudi dodatne stroške za trgovce, ki morajo bankam za vsako plačilo s kartico plačati dva do tri odstotke provizije.

B. DUŠIČ GORNIK

ELEKTRO IZSILJUJEJO

NOVO MESTO - Zaradi izjave kmeta iz okolice Šentruperta, o ka-terem smo pisali v prejšnji številki DL v Trebanjskih iverhli na 6. strani, nam je telefoniral elektroener-getski inšpektor Andrej Sever. Zapro-sil je, naj bi ga občani s takšnimi ali podobnimi problemi pokličejo po telefonu 068 373-12-12. Če pa potrebujejo morda njegovega kole-ga, inšpektorja za parne kotle Jan-zeza Bahočca, naj zavrtijo številko 068 373-12-13, in sicer ob ponedel-jkih, ko sta oba inšpektorja v pisar-ni v Novem mestu. Inšpektor je po-vedal, da se sicer s podobnimi nesprejemljivimi izsiljevanji kot pri omenjenem kmetu, ki pogojuje ob-novo daljnovoda na njegovi zemlji s soudeležbo Elektra Krško pri posodobitvi vaške poti, srečujejo tudi ponekod v Posavju.

KAKO SO POSLOVALI?

NOVO MESTO - Lani so v Dolenjskih pekarnah izdelali 5,4 milijona kilogramov izdelk-ov, ustvarili za 1,5 milijarde tolarjev prihodkov in 40 mili-jonov tolarjev čistega dobička. Obseg proizvodnje je porastel povprečno za 1 odstotek (raste prodaja kruha in slaštic, pada pa prodaja pekarskega peciva), dobička je skoraj za tretjino in polovico manjši od povprečja v dejavnosti, saj so v zadnjih letih s posodabljanjem pove-čali kapital od 176 na 900 mili-jonov tolarjev, hkrati pa do-datno zaposlili 80 delavcev, tako da zdaj dajejo delo 162 osebam. V letošnjem letu načr-tujejo 11-odst. povečanje pri-hodkov in dobička.

OLENJSKE PEKARNE

Žito je izbralo 10-letno nevesto

Do junijske skupščine želi Žito Ljubljana pridobiti 51-odstotni delež v Dolenjskih pekarnah - Povezava prinaša konkurenčnost in racionalizacijo, a tudi presežne delavce

NOVO MESTO - Žito Ljubljana je tik pred novim letom (natančno ob 10-letnici samostojnosti Dolenjskih pekarn) tej dolenjski družbi poslalo obvestilo, da je pridobilo 36,3 odst. njenih delnic. Zdaj nadaljuje z odkupovanjem delnic, saj želi že do redne letne skupščine v juniju postati večinski, 51-odstotni lastnik. Žito bi s prevzemom povečalo svoj tržni delež za tistih 6 odst., ki zdaj pripada največjemu dolenjskemu peku. Novomeška uprava prevzemu ne nasprotuje, saj vidi v prihodnosti prednosti v okviru večje družbe.

"Mogoča bo racionalizacija poslovanja, ki bo sicer dolgotrajnejši proces. Pekarne, kakršne so v Brežicah ali Metliki, se bodo morale počasi združiti. Povezani bomo bolj

konkurenčni domačim pekarnam, hkrati pa bomo manj ranljivi ob vdoru tuje konkurence. V bodočih razgovorih z Žitom se bodo gotovo pokazale tudi nekatere negativne plati povezovanja. Prišlo bo do ukinitve oziroma združenja nekaterih programov, saj zdaj delamo v vsaki pekarni vse, potem pa bo prišlo do specializacije. V ekonomskem smislu je to dobro, za zaposlene pa slabo, saj se bodo v nekaterih programih pojavili presežni delavci. Proizvodnja keksov je že tak program, s katerim ob vstopu evropske konkurence ne bomo ne cenovno in ne kakovostno konkurenčni," meni direktor Alojz Muhič. Blagovna znamka Dolenjskih pekarn je dokaj prepoznavna, zato je po Muhičevem mnenju pametno ohraniti. Pričakuje tudi, da bodo brežiško pekarno priključili Dolenjskim pekarnam, ki bi zato ustavile

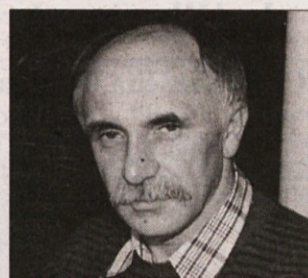

Alojz Muhič

Ček kot navaden papir?

Tudi med potrošniki in trgovci na območju širše Dolenjske je v zadnjem času završalo, saj poslovanje s čeki predstavlja kar pomemben delež v prometu posameznih trgovin, še zlasti tistih s pohištvo, belo tehniko in tudi tekstilom. Za blago, ki ga sicer kupci težko kupijo na en mah, se je pri nas uveljavilo plačevanje na več čekov oz. na obroke. Kako je tako poslovanje razširjeno, kaj bo prinesla ukinitve jamstva bank in kako bodo ravnali po 1. aprilu, smo vprašali nekaj predstavnikov trgovskih družb na našem območju.

VINKO MERSLAVIČ, lastnik družbe Mervin, Mostec pri Brežicah, prodajalec pohištva: "Pri nas 20 odst. strank plačuje s čeki. Če banka noče prevzeti tveganja, bi morala ponuditi alternativne načine plačevanja na obroke, na primer s karticami, kot ga že ima Diner's (daje na 12 obrokov) ali American Express. Na ta način bi lahko imeli tudi avtomatsko obdelavo plačil. Toda naši bankirji so tveganje kar prenesli na trgovce. Trenutno imamo za več kot 5 milijonov tolarjev čekov, za katere ne vemo, ali imajo kritje. Tudi po novem bomo verjetno še sprejemali čeke, vendar bomo opozarjali stranke, naj pišejo take datume zapadlosti, ki bodo gotovo imeli prilive na račun (npr. plače), zbirali in zapisovali pa bomo tudi dodatne podatke o kupcih. Banke so nam dale zelo kratek čas, zato se na novost nismo mogli pripraviti."

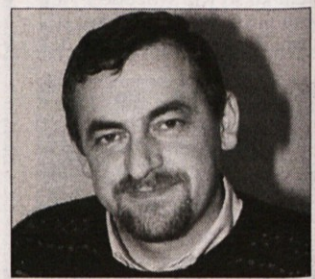

Vinko Merstavič

ANTON HRIBAR, vodja prodajnega centra Kovinotehne v Brežicah: "V našem centru imamo 10 do 12 odst. čekovne prodaje (bilo bi je še več, a veliko prodamo hrvaškimi kupcem) in tudi precejšnjo zalogo čekov, saj kupci precej plačujejo z odlogom, največ do 7 mesecev, ker je to brez obresti. Prodajali pa smo tudi na 12 ali 13 mesecev, posebej zanimiva je bila na toliko obrokov prodaja računalnikov. Naša družba je že ukinila vsa plačila na več kot 7 obrokov. Prenos tveganja bo gotovo negativno vplival na prodajo. Najbolj bo prizadelo sloje z najnižjimi plačami, ki imajo tudi zelo redko kreditne kartice."

SPASO MILOVIČ, direktor novomeške Novotehne: "V skupini Merkur se še dogovarjamo, kako bomo ravnali po 1. aprilu, če bo obveljal dogovor slovenskih bank. Upamo, da bo prišlo do sprememb ali preložitve vsaj

za 6 mesecev, zato tudi naš predstavnik v Združenju za trgovino deluje v tej smeri. Poslovanje s čeki pri nas predstavlja osmino vsega prometa, kar pomeni tudi precejšen izpad, če ne bo ustreznega drugega načina plačevanja. Trenutno imamo za 2 milijona tolarjev čekov. Od-

Anton Hribar

ločitev bank nas je presenetila. Upamo, da bo dogovorjeno prehodno obdobje, v katerem se mora nekaj zgoditi: treba je zmanjšati provizijo za kartice ali uvesti kaj drugega. Ne morejo banke vedno vsega tveganja in bremen preložiti na druge."

STANISLAV HRIBAR, direktor Mercatorja Dolenjske: "Če banka izdaja čeke brez kritja, ti nimajo smisla in so le navaden papir. Stvar banke je, kako bo uredila odnose s komitenti, če čeke izda, pa mora zanje jamčiti. Banka ima namreč vse možnosti, da omejuje število izdanih čekov, zato si ne sme privoščiti, da ne bi za izdane čeke jamčila. Menim, da bi se moral bančni sistem

Stanislav Hribar

tega zavedati in ne prelagati svojega tveganja na druge. Čeki so tudi pri nas pomemben del poslovanja, za blago trajnejših vrednosti je precej tudi odloženih plačil, vendar bomo prisiljeni čeke zavržati, če banke ne bodo zanje jamčile. Tako bodo prizadeti tudi bančni komitenti." B. D. G.

O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU

KRŠKO - Društvo kadrovskih delavcev Posavja vabi v torek, 28. marca, na seminar v prostorih hotela Sremič v Krškem. Republiški inšpektor za delo Borut Brezovar bo najprej predstavil zakon o varnosti in zdravju pri delu, zatem pa bo o prostovoljnem dodatnem pokojninskem zavarovanju spregovorila mag. Helena Bešter, direktorica sklada dodatnega pokojninskega zavarovanja. Kotizacija za udeležbo na seminarju je 11.000 tolarjev, za vsakega drugega in naslednjega udeleženca iz iste organizacije pa 8.000 tolarjev.

MANJ BREZPOSELNIH

NOVO MESTO - Na območju novomeške regije je bilo konec januarja prijavljenih 4.720 brezposelnih oseb, kar je za 0,4 odst. manj kot v decembru in skoraj za 4 odst. manj kot v januarju lani. V letu dni se je brezposelnost v Metliki povečala za dober odstotek in v Črnomlju za 7 odst., medtem ko je v upravni enoti Novo mesto manjša za 6,4 odst. in v enoti Trebnje za skoraj 11 odst.

PRESEDNIK JE MAG. MIHA JEŠE - Ustanovni člani Industrijskega razvojnega centra slovenske predilne industrije (IRSPIN), ki se jim je pridružil še IBI iz Kranja, so v litijski predilnici na prvi seji sprejeli statut in program dela. Med pomembnejšimi nalogami so: informatizacija zavoda in razvojnih oddelkov v podjetjih, posodobitev laboratorijske opreme in izobraževanje. Zavod bodo registrirali pri ministrstvu za znanost kot razvojno enoto in zaposlili enega raziskovalca. Predsednik zavoda je mag. Miha Ješe iz Gorenjske predilnice (na sliki z direktorico zavoda), njegov namestnik pa Anton Kodrič iz Tekstine Ajdovščina, medtem ko bo strokovni svet vodil direktor litijske predilnice Franc Lesjak. (Foto: K. Šušteršič)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Ministri trkajo zaman

Zaradi potez in neomajnosti v odločitvah Banke Slovenije že nekaj časa ne boli glava le borznih vlagateljev, ampak tudi mnoge gospodarstvenike, saj so zaradi nezanimanja tujcev za Slovenijo nedvomno prikrajšani. Zdi se, da je slovenski borzni indeks ujel dogajanja na svetovnih borzah, ki so večinoma v rdečih številkah, vendar je to zgolj naključje, saj je na splošno precej nedovzet za dogajanja na tujem. Tudi posamezni poskus prebijanja ledu oz. trkanja ministrov na tuja vrata ne uspeje, saj se kapitalisti trg ne odzove.

Kljub objavi dobrih poslovnih rezultatov cene delnic številnih podjetij še vedno drsijo navzdol. Mnoge delnice so zelo podcenejene, vendar drobiž, ki kaplja na borzni trg, ne zadošča za preobrat. Zatečeno stanje spravlja mnoge v obup, po drugi strani pa nudi idealno možnost za poceni nakupe, seveda ob predpostavki, da imamo čas počakati na boljše čase. Mnogi borzni vlagatelji se za nakupe ne odločajo samo zaradi nizkih cen, ampak tudi zaradi dividend, ki jih prinaša dobro poslovanje podjetij.

V tem tednu je z objavo rezultatov presenetila Intereuropa iz Kopa, saj je skupina družb, ki posluje v okviru matične družbe, lani kar za 18 odst. preseгла predlanske prihodke iz poslovanja, dobiček pa je bil večji celo za 48 odst., kar je ob dobrem poslova-

KMETIJSTVO

UREDITI STARE SADOVNJAKE

KOSTEL - V okviru izobraževalnih predavanj za potrebe turistične vzgoje je bilo 16. marca v Kostelu predavanje o vzgoji in negi visokodebelnih nasadov jablan in hrusk starih sort v kulturni krajini. Predavala sta strokovnjaka Ljuba Turk-Sega in Janez Levstik, udeležilo pa se ga je nad 20 Kostelcev, ki imajo svoje sadovnjake. Predavanje je uvod v prizadevanje Kmetijskega zavoda za oživitve travniških sadovnjakov.

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

Ponedeljek je na novomeško tržnico privabil številne branjeve in branjeve. Ponužali so: kilogram česna, liter čebulčka in fižola po 500 tolarjev, čebulo, koren, kolerabo in črno redkev po 200, korenino hrena po 180, kilogram regrata in motovilca po 1000 ter zavitek domačih mlincev ali rezancev po 300 tolarjev. Kilogram jabolko je stal 140 do 150, suhe slive 680, orehova jedra, suha jabolka in liter žganja 800, borovničevca 1200, sadjeva 1000, liter in pol domačega kisa pa 200 tolarjev. Za kilogram ajdove moke je bilo potrebno odšteti 400 tolarjev, za kilogram medu 900 do 1000, za stekleničko propolisa 300, za seme korenja 800, kozareček semenskega fižola 100, za kilogram semenskega krompirja 100, za šopek teloha 150 in šopek suhega cvetja 200 do 500 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 63 do 3 mesece starih prašičev, 29, starih 3 do 5 mesecev, in 8 starejših. Prvih so prodali 38 po 330 do 350, drugih 12 po 250 do 280, tretjih pa 2 po 230 do 240 tolarjev kilogram.

kmetijsko svetovanje

Predpomladansko škropljenje

V času rezi in vezanja vinske trte imamo tudi možnost pregledati napadnost trt z boleznimi in škodljivci. Pri tem mislimo predvsem dobro vidne znake bolezni črne pegavosti ter škodljivca rdeče sadne pršice.

Črni pegavosti vinske trte šele v zadnjem času posvečamo večjo pozornost. Novi načini vzgoje trte, zmanjšana uporaba anorganskih pripravkov (žvepla, bakra), prevelika uporaba gnojil so pospešili pojave te bolezni, ki lahko pri občutljivih sortah povzroči tudi do 30 odst. škode. Bolezen počasi črpa trs in iz leta v leto zmanjšuje pridelek. Znake opazimo na mladcih, ko imajo 4 - 5 lističev, na rozgi, ki postane bela, skozi skorjo pa se zgodaj spomladi prebijajo črne pikice - plodišča glive. Redkeje se okužba pojavlja na listih (občutljiva je predvsem modra frankinja). Ko začne trta odganjati, se ob listnih žilah pojavijo odmrta, listna ploskev pa se nakodra in naguba. Brsti se na okuženi rozgi odpirajo kasneje kot na zdravi, značilno pa je, da se najprej odpirajo brsti na osnovi, medtem ko brsti na sredini mirujejo, pa se ob koncu rozge že pojavijo lističi. To vpliva na oblikovanje trsa in pridelka. Iz skorje rozge se črna pegavost širi v stari les, kjer povzroča propadanje trsa. Na osnovi mladice lahko ponavadi opazimo že konec maja temnomodra podolgovata odmrta, ki so na koncu osušljena. Ta odmrta lahko objamejo mladico, ki se lahko pod težo pridelka ali vetra tudi zlomi. Gliva lahko okuži vinsko trto pri temperaturi od 1 do 37° C. Optimalna temperatura za razvoj bolezni pa je 23° C in 98 do 99 odst. relativna vlažnost zraka. Rastlina se okuži skozi listne reže in rane. V okuženih vinogradih lahko uspehe dosežemo samo s trajno zaščito v daljšem obdobju. Ker je okužena rozga vir širjenja bolezni, je potrebno pri rezi v največji možni meri odstraniti okužene dele, ostanek pa sežgati. Plodišča, ki so ostala na lesu, lahko sproščajo trose tudi 3 do 4 leta.

S škropljenem pričetno v razvojni fazi volne, do zelene vršiča lahko uporabimo močljivo žveplo ali dotikalne pripravke proti peronospori. Najpomembnejši čas za škropljenje pa je v času, ko so mladice velike 2 do 5 cm oz. razvojna faza od pojava prvih lističev do popolnega razvija lističev. Do okužbe v tem času prihaja ob daljšem deževnem obdobju oz. kadar je listje dalj časa mokro. Za škropljenje lahko uporabimo: deljan, eparen, antracol, dithane M-45, polyam DF.

Rdeča sadna pršica je škodljivec, ki se v posameznih vinogradih lahko pojavi v zelo velikem številu. Prezimuje v obliki rdečih jajčec. V tem se tudi razlikuje od ostalih pršic, ki prezimijo kot odrasli osebk. Razen trte napada tudi druge vrste. Na trti največ jajčec odlaga na dvoletnem lesu s spodnje strani vrsta, manj jajčec odlaga na enoletnem lesu, najmanj pa na starem lesu. V času, ko se začne odpirati brst, se izlegajo ličinke, ki se nato selijo proti mladim lističem. Čas izleganja, navadno aprila, se lahko razvleče tudi do enega meseca. Na razvoj rdeče sadne pršice vpliva več dejavnikov. Ugodne so višje temperature, okoli 22° C, tudi večja svetloba, ter listje, bogato z dušikom. Največja škoda nastane na začetku razvoja trte, še posebej v primeru močnejšega napada. V tem primeru pride do koncentracije rdečega pajka na mladi površini. Robovi mladih lističev počrnijo in se posušijo. Te znake lahko vinogradniki, predvsem ob nizkih temperaturah, zamenjajo s posledicami mraza. Lističi lahko postanejo tudi rumenkasto zeleni in izgubijo značilno zeleno barvo. Škodljivca zatiramo v razvojni fazi od zelene vršiča do pojava prvih lističev. Pri uporabi sredstev za zatiranje dajemo prednost ekološko primernejšim pripravkom, kot sta npr. demitan in ortana.

Mag. SMILJANA TOMŠE, univ. dipl. inž. agr. Kmetijski zavod Ljubljana, oddelek Novo mesto

Kakovost vin bi bila lahko boljša

Pri ocenjevanju vin letnika 1999 članov Društva vinogradnikov Trebnje komisija največ vzorcev izločila zaradi oksidacije - Še prezgodaj trgajo - Precej manj vonja po pokvarjeni posodi

TREBNJE - Z več kot 400 člani, od katerih je kakšna stotinja manj aktivna, je Društvo vinogradnikov Trebnje najštevilnejše v okviru Zveze društev vinogradnikov Dolenjske. Po besedah predsednika trebnjskih vinogradnikov Franca Opare na občnem zboru preteklo nedeljo so z izobraževanjem dosegli še boljšo kakovost vin. Lanskoletno degustiranje mladih vin na Štefanovo na Stari gori, ko se še da kaj popraviti pri vinu, pa žal tokrat ni pritegnilo toliko vinogradnikov kot običajno.

Moč društva ni opešala niti potem, ko so svoja društva ustanovili na Čatežu in na Trebelnem. Na zboru so vinogradniki, potem ko so prisluhnili predavanju inž. Darke Marjetiča o novem zakonu oz. pravilniku o cvičku PTP, dokaj polemično spregovorili o možnostih za pridelavo in trženje dolenjskega posebnega - cvička. Predsednik komisije za ocenjevanje vina letnika 1999 inž. Lojze Metelko je vprašal, ali ne bi kazalo za večji prodor cvička v EU zagotoviti večje količine in kakovost, morebiti celo z ustanovitvijo vinogradniške zadruge ali kleti. Metelko je komentiral letošnje ocenjevanje 191 vzorcev vin. Pri dolenjskih belih vinih so ocenili (pri teh in belih sortnih vinih je sodeloval tudi dr. Mitja Kocijančič) 57 vzorcev, izločili pa so jih 5: tri zaradi oksidacije, enega zaradi boekserja in enega zaradi tuje-

ga vina. Pri 34 belih sortnih vinih so izločili le eno, nekatera pa so bila izredno kakovostna. Manj kakovostni so bili laški rizlingi.

Od 67 vzorcev cvička so jih izločili 7, kar 5 zaradi oksidacije. Pri dolenjskem rdečem vinu so od 22 vzorcev izločili 5, tri zaradi oksidacije. Pri modri frankinji so od 11 vzorcev izločili 2 zaradi oksidacije in boekserja.

Večino vzorcev so izločili zaradi oksidacije, to pomeni, da mošti oz. vina niso bili pravočasno žveplani. "Nekateri vzorci vseh vrst vina so bili grobi, z veliko kisline, kar pomeni, da so pridelovalci prezgodaj trgali oz. so imeli preobremenjene trse. Pri nekaterih vzorcih smo zaznali napako vina - vonj po pokvarjeni posodi, vendar je bilo takih vzorcev bistveno manj kot pretekla leta. Veliko vinogradnikov ima že kovinske posode. Glede na kakovostni letnik

PRIJATELJI DVAKRAT ZMAGAL - Trebnjski pravnik Mitja Prijatelj (na desni) se je izkazal tudi kot odlični vinogradnik, saj je zmagal na letošnjem ocenjevanju vin tako s cvičkom (16,03 točke) kot s sovijnonom (17,41). Diplomoma mu izročila Lojze Metelko, zmagovalca pri dolenjskih belih vinih (16,21). V ozadju predsednik društva Franc Opara. (Foto: P. Perc)

je bilo pričakovati v povprečju višje ocene vseh vin, kot so bile dejansko dosežene," je poudaril Metelko. P. P.

Intervencijska sredstva za kmetijstvo

Ribniška občina je razpisala za 3 milijone tolarjev nepovratnih sredstev za pospeševanje razvoja kmetijstva - Denar bo na voljo do porabe

RIBNICA - Na podlagi pravilnika o finančnih intervencijah za ohranjanje in razvoj kmetijstva je ribniška občina tudi letos objavila razpis za dodelitev intervencijskih sredstev za pospeševanje razvoja kmetijstva. Skupno so razpisali za 3 milijone tolarjev nepovratnih sredstev, ki bodo kmetom na voljo do porabe oziroma do konca letošnjega leta.

Vsi letošnji razpisi so vezani na posebnosti ribniškega kmetijstva, za katero je značilno predvsem veliko število majhnih in razdrobljenih parcel. Ker je zaradi tega denar, ki ga namenja država za

pospeševanje razvoja kmetijstva, ribniškem kmetom pogosto nedosegljiv, ribniška občina že od samega začetka izvajanja pomoči razvoju kmetijstva na Ribniškem sofinancira izgradnjo in ureditev pašnikov, pa tudi izvedbe malih agromelioracij. Po letošnjem razpisu sofinancirajo izgradnjo in ureditev pašnikov v višini do 40 tisoč tolarjev na hektar ureditvenega pašnika, pri čemer površina pašnika ne sme presegati velikosti dveh hektarjev. Manjša od štiri hektarjev oziroma od površine, ki bo zapadla v državni program sofinanciranja, pa mora biti tudi velikost območja, na katerem bo občina letos sofinancirala izvedbo malih agromelioracij. Še pred dvema letoma so kmetom povrnilo polovico, letos pa jim bodo kar tri četrtine dejanskih stroškov, ki so priznani do višine največ 100 tisoč tolarjev na hektar predvidenega agromelioracijskega območja.

Poleg obeh razpisov, ki se nanašata na urejanje zemljišč, je občina objavila še razpis za izvedbo postopka medsebojnih menjav kmetijskih zemljišč in kritje s tem povezanih stroškov ter letos že drugič zapovrstjo tudi razpis za sofinanciranje izgradnje rastlinjakov. Prvi se nanaša na koncentracijo kmetijskih zemljišč in s tem izboljšanje pogojev gospodarjenja, drugi pa prinaša kmetom možnost gospodarnega izkoriščanja tudi manjših površin. Rastlinjak mora meriti najmanj 15 in največ 320 kv. metrov, občina pa bo investitorju povrnila 25 odst.

NAJBOLJŠE JANŽEKOVIČEVO VINO - Na Radovici so konec preteklega tedna pripravili drugo ocenjevanje vin. 7-članska komisija pod vodstvom dr. Mojmirja Wondre je ocenila 123 vzorcev, od katerih jih je 14 izločila. Med vini je bilo kar 19 predikatov, najvišjo oceno, 19,48 točke, pa je dobil rumeni muškatsuhi jagodni izbor Janeza Janžekoviča z Radovice, medtem ko je bila prvakinja črni vin metliška črnina Jožeta Žuglja iz Dragomlje vasi. (Foto: M. B.-J.)

celotne vrednosti investicije. Lani so s pomočjo občine na Ribniškem uredili en rastlinjak, letos pa pričakujejo, da jih bodo še več.

M. L.-S.

Vinogradniki sestavili svojo listo

"Posavskemu vinogradništvu ustreznije mesto tudi preko zbornice"

BIZELJSKO - Janez Šekoranja, Stanislav Jarkovič, Ivan Mastnak, Anton Jordan in Anton Ajster so kandidati posavske vinogradniške liste Aleša Balona za volitve v svet kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije. Listo so imenovali po prvo podpisanim predlagatelju Alešu Balonu z Bizeljskega.

Po navedbah Janeza Šekoranje z Bizeljskega so pri sestavi liste upoštevali, da je "vinogradništvo v Posavju praktično najbolj razširjena kmetijska panoga". Po mnenju vinogradnikov je posavsko vinogradništvo glede na doseženo kvaliteto v Sloveniji premalno cenjeno, zato "čutimo dolžnost, da interese tega vinogradništva zastopamo tudi znotraj in preko nobega zborniškega sistema".

Vinogradniki so sestavili svojo listo, ker menijo da so v Posavju v dogajanjih pred letošnjimi prvimi volitvami v svet kmetijsko-gozdarske zbornice "prevladovali interesi drugih kmetijskih panog".

M. L.

Ohranitev divjadi skupna skrb

Pobuda slovenskih lovcov

LJUBLJANA - Na pobudo Lovske zveze Slovenije je pred nedavnim na Brdu zasedal mednarodni svet za lovstvo in ohranitev divjadi in pri tem sprejel Resolucijo o mednarodnem sodelovanju držav jugovzhodne Evrope pri sonaravnem gospodarjenju z divjadjo.

Lovska zveza Slovenije je dala tako pobudo, potem ko je uspela v naši državi uveljaviti načela sonaravnega gospodarjenja z divjadjo. Svoja načela širi v sosednje države med drugim zaradi dejstva, da divjad ne pozna meja.

Predsednik Mednarodnega sveta za lovstvo in ohranitev divjadi Dieter Schramm po navedbah Lovske zveze Slovenije meni, da je pri meddržavnem sodelovanju pri gospodarjenju z divjadjo prav s konferenco v Sloveniji zavel nov veter.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Posodobljena prodaja vin

Ob prizadevanjih za izboljšanje kakovosti vina teče vzporedno v svetu in pri nas razvoj oblike prodaje vin na kmetiji. Turizem se razvija in vinorodna območja so v Sloveniji tu šele na začetku. Ali bo tudi za nove generacije privlačno kupovati vina, natočena iz soda v pletenko?

Današnji kupci, ljubitelji in sploh porabniki vina so o tej zlahki pijači bolj informirani, kot je to bilo pred desetimi leti. Kako ponuditi vino, da bo dobro prodano in da se ne bodo kopicile zaloge? V Nemčiji, kjer jih bolj skrbijo zaloge kot pri nas, ker je pritisk uvoženih vin zelo velik, razvijajo novo obliko prodaje na domu. Prišli so do zaključka, da prodajalne s stare razporeditvi, kjer so vsa vina na oni strani pulta, niso več primerne za današnji čas. Prodajalec ima v taki prodajalni nadrejeno vlogo, to pa moti predvsem vinske začetnike, ki iščejo pravo vino. Ti imajo občutek, da se jim vino ne ponuja, temveč odreja. Zato so prodajalne vina (vinoteke) urejene tako, da stranke v prostoru pred pultom lahko izbirajo in pokušajo vino in se same odločajo, kaj bodo kupile. Predprostori so opremljeni z odprtimi steklenicami v hladilnih elementih, s kozarci in ceniki. Kupec lahko sam pokušava več vin in si pomaga tudi z opisi posameznih vin, ki so na razpolago.

Poleg samopostrežne stojnice je v predprostoru tudi miza za informiranje, kjer prodajalec (vinogradnik) po potrebi svetuje. Te komunikacijske mize so narejene predelanih

sodčkov ali tudi drugačne izvedbe. Ob njih kontaktirajo med seboj tudi kupci in tako prodajalec lažje obvlada več različnih strank. Vlaganje v prodajni prostor na kmetijah se je pokazalo kot dobra poteza. Te prodajalne, ki omogočajo kupcu, da "zastonj" pokuša, so pritegnejo veliko takih porabnikov vina, ki z nakupom vin v samopostrežbah niso zadovoljni. Obisk v vinotoču na kmetiji pomeni porabniku nadvse zanimivo informacijo. Kajti vino doživljamo vse drugače, če to, kar zvemo iz vinske etikete, dopolnimo z informacijami, ki jih lahko dobimo na kmetiji. Snovalci tega novega, uspešnega tržnega koraka v Nemčiji opozarjajo na celostno podobo, ki jo naj kmetija kaže na etiketi, v prostoru, kjer je vinotoč, v okolici vinotoča in tudi v sami arhitekturi. Poleg vinske kakovosti pritegne ljubitelje vina naravnost (filozofija) pridelovalca vina. V butični prodaji, kjer je lahko tudi vino namizne kakovosti, pridelano na kmetiji, kupci kmalu opazijo odnos vinogradnika do vina in do kupca. Skrb za kupca se kaže tudi v pridelavi, ki je usmerjena v sonaravnost. Obvladati vinograd z manj škropljenji, pridelati vino z manj žvepla in čistil, je nemogoče v enem letu. Zato se je potrebno pripravljati na butično prodajo vin dolgoročno. To velja zlasti za tiste vinogradnike, ki bodo svoj pridelek sami tržili.

Ni mogoče prenesti v celoti "filozofije" vinogradnikov iz druge države. Toda izkušnje drugih so dobrodošle za naše načrtovanje. Ni umetnost prodati vino za nizko ceno, umetnost pa je vnovčiti v višji ceni vina tudi dobro ime kmetije.

Dr. JULIJ NEMANIČ

PREDAVANJE IN OBČNI ZBOR SADJARJEV

NOVO MESTO - Sadjarjsko društvo Dolenjske vabi svoje člane in druge sadjarje na zanimivi predavanji, ki bosta v petek, 24. marca, ob 17. uri v sejni sobi Kmetijskega zavoda Ljubljana na Šmihelski 14 v Novem mestu. Državni podsekretar v ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Igor Hrovatič bo predaval o reformi kmetijstva na področju sadjarstva in o državnih podporah za sadjarstvo v bodoče, svetovalec za sadjarstvo Jani Gačnik pa o ukrepih v sadovnjakih v spomladanskem času. Po predavanjih bo občni zbor društva, na katerem bodo vpisovali tudi nove člane.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Hranljiva bučna semena

Pradomovina jedilne buče je Mehika in od tam se je razširila na druge dele sveta. Dandanes jo uporabljamo v različne namene, tako rumeno meso kot tudi semenje. Bučna semena so zelo okusna in zdravilno vplivajo na sečila. Seme vsebuje do 35% lahko prebavljivih beljakovin in 50% maščob z nenasičenimi maščobnimi kislinami, več vrst vitaminov in mineralov, kot so fosfor, železo in cink. Ker se slednji pri kuhanju uniči, dodajamo sesekljana semena že kuhanim jedem. Z uživanjem samih bučnih semen pa ne smemo pretiravati, saj vsebuje 100 g kar 540 kcal. Znana specialiteta je bučno olje, ki ga pridobimo s stiskanjem bučnih semen. Zaradi posebnega okusa in visoke hranljive vrednosti ga dodajamo jedem le po kapljah in hladnega. Bučna semena prištevamo med polnovredna živila, ki jedi obogatijo in popestrijo okus.

Za pripravo KMEČKEGA KRUHA Z BUČNIMI SEMENI potrebujemo 275 g pšenične moke tipa 1050 (t.j. polnovredna moka), 200 g ržene moke, 25 g pšeničnih otrobov, žličko soli, 250 g jogurta, 100 g vode, 40 g kvasa, 40 g raztopljene margarine ter 100 g bučnih semen in po želji še 100 g sesekljanih orehov ali lešnikov in maščobo za pekač. Iz mo-

ke, kvasnega nastavka, soli, jogurta, margarine in vode zamesimo gladko testo in ga na toplem pustimo vzhajati do dvojne velikosti. Nato vgnemo na grobo sesekljana bučna semena, orehe ali lešnike, oblikujemo podolgovato štruko in jo položimo na premazano pekač. Dvakrat jo posebno zarezemo in pustimo, da ponovno vzhaja. Pred peko površino premažemo z vodo in potresemo z bučnimi semeni. Kruh pečemo približno eno uro pri 175°C.

Okus bučnih semen se zelo dobro ujema z okusom skute. KROMPIR V OBLICAH Z OBLOGO pripravimo za 6 oseb iz 400 g skute, 100 g mleka, 100 g sladke smetane, 150 g bučnih semen, z malo popra in soli. Bučna semena drobno zmeljemo in vmešamo med ostale sestavine, da dobimo primerno gosto oblogo. Kuhan krompir olupimo, vročega prerežemo in prilozimo oblogo, ki jo okrasimo s celimi bučnimi semeni in sesekljanimi drobnjakom. Bučan semena lahko dodajamo tudi raznim juhama, kot je fižolova, jabolčnemu zavitku, prelivom za zelenjavne plošče in solate ter testu za palačinke. Sveža bučna semena vedno dobro posušimo in shranimo v suh prostor ali oluščena in zmleta zamrzujemo, sicer zaradi maščobe postanejo žarka.

Trebanjski oktet
slavi jubilej

Slavnostni koncert ob
dvajsetletnici delovanja

TREBNJE - Jutri, 24. marca, bo ob 19.30 v dvorani Kulturnega doma zazvenela pesem Trebanjskega okteta, ki se bo tokrat še posebej slovesno glasila, saj bo oktet s koncertom počastil dvajsetletnico svojega delovanja.

Rojstna letnica Trebanjskega okteta je leto 1980, ko je poprej tri leta delujoči kvartet 4F prerasel v oktetovsko zasedbo. Pevski osmerec, sestavljen iz preizkušenih pevcev, se je hitro vključil v kulturno dogajanje v občini, saj skoraj ni bilo proslave ali večje javne prireditve, na kateri ne bi sodeloval. Pesem je ponesel tudi zunaj občinskih meja v pobratene občine in mesta v domovini in na tujem, gostoval je na občinskih in medobčinskih pevskih revijah, na šentjernejskih srečanjih oktetov, na pevskih taborih in srečanjih, tesne stike pa je navezal z oktetom Škofije ter z moškima pevskima zboroma Tabor Cerknica in Polšnik. Pod umetniškim vodstvom prof. Iva Matoše, Toneta Strmoleta, prof. Tatjane Mihelčič Gregorič in sedanjega vodje Stanka Cvelbarja je oktet navadil 142 ljudskih in umetnih pesmi, ki jih je prepeval na več kot 270 nastopih. Brez Trebanjskega okteta bi bilo kulturno življenje v občini revnejše.

OŽIVILI STARODAVNO IZROČILO - Za uprizoritev pasijona so Mirnčani uporabili ves prostor župnijske cerkve. Na sliki levo je prizor, ko Jezus pade pod težo križa, na sliki desno pa prizor križanja.

Igra o križanju v mirnski cerkvi

KUD Klas z Mirne je v župnijski cerkvi uprizoril pasijonsko igro - Pri velikem domačem kulturnem dogodku sodelovalo blizu šestdeset igralcev, stativov in drugih

MIRNA - Gotski prezbiterij župnijske cerkve sv. Janeza Krstnika na Mirni se je v petek, 17. marca, zvečer za poldruugo uro spremenil v oder, na katerem se je pred obiskovalci, ki so dodobra napolnili cerkev, odigrala pomenljiva, skoraj dva tisoč let stara zgodba o Jezusovem trpljenju, od nakane, ki so jo skovali veliki duhovni, prek zadnje večerje in Judovega izdajstva do Pilatovega sojenja, Jezusovega križanja in njegove smrti na križu. Ta večer se je zapisal v krajevno kroniko kot dan, ko so na Mirni prvokrat v zgodovini kraja izvedli pasijonsko igro z domačimi močmi in uresničili za okolje pomembno kulturno dejanje.

Za uspešno izvedbo pasijonske igre je zaslužno predvsem krajevno kulturno društvo Klas, ki so ga ustanovili šele novembra lani, a je svoj obstoj v tako kratkem času že povsem upravičilo. Glavni motor dogajanja je predsednik društva Stanko Tomšič. Njegova je bila pobuda za izvedbo pasijona, v njegovih rokah so bile po dogovoru z župnikom Janezom Petkom vse organizacijske niti, napisal je celotno dramsko besedilo, bil režiser igre in v nji tudi zaigral vlogo Poncija Pilata. Seveda brez široke podpore številnih drugih pasijona ne bi bilo mogoče izvesti. Ob glavnih vlogah (Jezusa igra Jože Tomšič, izdajalskega apostola Juda Miran Žleberger, Kajfo Marjan Pihler, apostola Petra Ludvik Pravne, apostola Janeza Stane Cvelbar, velika duhovna igrata Marko Petje in Jože Bizjak, Pilatovo ženo pa Vesna Možina) je nastopilo še veliko igralcev in stativov. Vsega skupaj je v igri sodelovalo blizu šestdeset nasto-

pajočih in nenastopajočih, od maskerke Barbare Slak, šepetalke Marjete Kovačič do osvetljevalca Marka Petje pa mirnskih deklet in žena, ki so sešile kostume. Ob vsej tej pisani množici seveda ne gre pozabiti pevcev Mladinskega pevskega zbora župnija Mirna, ki so pod vodstvom Brigite Gregorič poskrbeli za primerno glasbeno spremljavo med posameznimi pr-

izori, pa svetovalec Barice Kraljevski, Marka Marina, Staneta Pečka in Rudija Škofa, ki so z naveti pomagali pri oblikovanju zasnove in pri postavitvi pasijona na oder. Razumevanje za gledališki projekt je pokazala tudi krajevna skupnost s predsednikom Janezom Bračkom, ki je pasijon gmotno podprla hkrati z drugimi gospodarskimi sponzorji.

Pasijon bodo v mirnski župnijski cerkvi ponovili 26. marca in 15. aprila, v načrtu pa je tudi gostovanje v drugih slovenskih krajih.

M. MARKELJ

Misli in govori v barvah

V Zdravilišču Dolenjske Toplice do 15. aprila razstavlja Emil Tomaš - Umetnik radosti - Nastop Tria Kaveljci

DOLENJSKE TOPLICE - Barve - poskus priti v stik z naravo je naslov razstave Emila Tomaša, umetnika, ki se s 14 deli predstavlja v razstaviščnem prostoru Zdravilišča Dolenjske Toplice. Otvoritev razstave je v petek, 17. marca, popestrila vokalno glasbena skupina Trio Kaveljci iz Ljubljane, kar po besedah voditeljice prireditve Jožice Kotar niti najmanj ni naključje. Skupina namreč goji in izvaja predvsem šaljive slovenske ljudske pesmi, Tomaš pa je umetnik radosti.

Kot trdi likovni kritik Ivan Seđej, Tomaš razvija filozofijo sproščenega, veselega življenja. Svoj svet barv in likov brez zadržkov razpenja med klasiko moderne umetnosti in postmodernizmom. "Spada v zvrst izrazito neobremenjenih ustvarjalcev, ki se ne ozirajo na konvencije in norme ter

Knjižna in filmska novost

Večer likovne ustvarjalnosti, glasbe, poezije in filmske govornice - Talal Hadi in Jožica Škof

OTOČEC - Minulo soboto 18. marca zvečer je v restavraciji gradu Otočec potekal pester kulturni večer, ki je številnim gostom v poldruugi uri druženja postregel z likovno razstavo, poezijo, glasbo in filmom. Osrednji osebnosti večera, ki ga je vodil Rudi Škof, sta bila slikarka in oblikovalka Jožica Škof iz Novega mesta ter samostojni kulturni ustvarjalec, režiser in pesnik Talal Hadi iz Ljubljane. Za glasbeni vložek je z izvirnimi pesmima poskrbel mladi kantavtor Matej Škof, branje spremne besede in poezije pa sta prevzela Špela Grdadolnik in Janez Skube.

Večer je bil ob vsem tem namenjen predvsem predstavitvi nove pesniške zbirke Talala Hadija "Tebi, moj otrok", ki je te dni izšla pri Kočevskem tisku, in prvemu javnemu predvajanju filmskega portreta slikarke Jožice Škof. Talal Hadi v knjižnem svetu ni novinec, saj je v zadnjih sedmih letih izdal že štiri knjige, med njimi avtobiografsko pripoved Tujec v raju in zbirko krajske proze Posušena solza, ki je izšla pri novomeški založbi Erro. Če je bila v njegovih poprejšnjih literarnih delih pogosto v središču ljubezen do ženske, pa je v novi pesniški zbirki središče vseh dvajsetih pesmi očetovska ljubezen do sina oziroma odkritje očetovstva kot osmislitve bivanja in tuzemeljske sreče. Takih vznesenih in razčustvovanih

Jožica Škof in Talal Hadi na kulturnem večeru v gradu Otočec.

verzov, posvečenih očetovstvu, v slovenskem leposlovju ne bomo zlahka našli, kar pa seveda ne priča o njihovi pesniški moči, prej bi lahko govorili o prilivu drugega kulturnega okolja v motiviko slovenskega pesništva. Zbirko je oblikovala in opremila s šestnajstimi izvirnimi ilustracijami Jožica Škof.

O tej novomeški ustvarjalni govorici filmska stvaritev Talala Hadija, ki so jo tudi predstavili na otškem kulturnem večeru. Film Portrait slikarke Jožice Škof je Hadi posnel na video po lastnem scenariju in v lastni režiji. Novomeško ustvarjalno je filmsko skiciral s prepletanjem posnetkov dokumentarnega gradiva (zapis iz matične knjige, fotografije, časopisni članki) s portretnimi posnetki, delovnimi prizori ter nizom posnetkov dolenjske krajine in slikarkinih likovnih stvaritev. Vizualna pripoved je v filmu podložena z razmišljujočim in mestoma poetično poudarjenem besedilom ter Mahlerjevo glasbo.

M. MARKELJ

ŠTUDENT NA POTI
OKOLI SVETA

NOVO MESTO - V veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine bo v petek, 24. marca, ob sedmih zvečer Uroš Ravbar predaval o svoji poti po Tajski, Laosu, Avstraliji, Novi Zelandiji, Fidžiju in Cookovih otokih ter ob tej priložnosti predstavil svoj potopisni prvenec Študent na poti okoli sveta. Za glasbeno spremljavo bosta poskrbela violinistka Petra Gačnik Božič in harmonikar Branko Rožman.

GOSTOVANJE
V SPLITU

MOKRONOG - Ženski pevski zbor z Mirne in moški pevski zbor iz Mokronoga sta na povabilo slovenskega društva Triglav 18. marca gostovala v gledališču Teatr in v Splitu. Predstavila sta se z zborovsko spevoigro Staneta Pečka Oče nebeški, glej. Predstava, ki je zgrajena iz slovenskih ljudskih napitnic in zdravic, je bila z navdušenjem sprejeta. Na gostovanju so se dogovorili, da bo pevski zbor slovenskega društva Triglav gostoval v trebanjski občini 16. junija na predvečer Tabora slovenskih pevskih zborov v Sentiudu.

L. MURN

PRIDNIH ROK NE MANJKA - Pri prekrivanju strehe spomeniške cerkvice sv. Družine prejšnji teden ni manjkalo pridnih rok tistih, ki so priskočile na pomoč. Sploh krajanji veliko pomagajo pri obnovi.

Novim stoletjem naproti

Več kot petsto let staro spomeniško cerkvico sv. Družine v Velikih Brusnicah obnovili - Novo ostreže in kritina

VELIKE BRUSNICE - Stara in že dolgo časa opuščena cerkvica sv. Družine je kljub zunanji skromnosti znamenitost Velikih Brusnic in z občinskim odlokom zaščiten kot kulturni spomenik. V osnovi je cerkvica srednjeveška, ladja je morda celo romanska, gotski prezbiterij z zvezdasto rebrastim obokom in glavnim temenskim sklepnikom z reliefno upodobitvijo Kristusove glave pa je kakšno poldruugo stoletje mlajši od nje. Cerkvica se ponaša s fresko sv. Krištofa na južni zunanji steni ladje iz sredine 15. stoletja. Slikarija je še dodatno zanimiva, ker je na nji nekaj že težko berljivih glagoljških napisov in starih grafitov.

V prvi polovici prejšnjega stoletja so cerkvico opustili, ker so zgradili blizu nje novo veliko župno cerkev. Tam je našla svoj prostor tudi Groharjeva slika, ki je bila prej v oltarju stare cerkve. Vendar župljani cerkvico niso pustili propasti. Leta 1898 so jo temeljito obnovili, o čemer priča plošča, vzdana na zunanji steni ladje. Po sto letih je zob časa cerk-

vico pošteno zdelal in znova je bila potrebna obnove. Brusniški župnijski urad se je letos lotil nujnih del. Po strokovnih nasvetih Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta so zamenjali celotno ostreže na ladji in zvoniku ter ga prekrili z bobrovci, kar je ob pomoči krajanov izvedlo podjetje Piletič, d.o.o., iz Sentijerneja, fasado na zvoniku pa obnavlja Anton Turk. Do začetka aprila naj bi bila vsa dela opravljena in drobni podgorjanski stavbni biser bo še naprej lahko uspešno kljuboval stoletjem, kot je pol tisočletja doslej.

MiM

VINSKA TRTA IN VINO

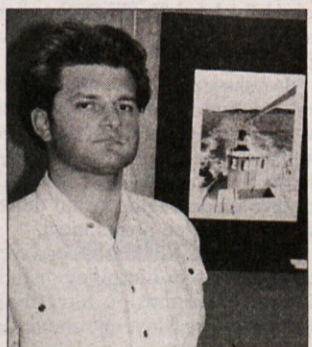
LJUBLJANA - Včeraj, 22. marca, zvečer so v predverju Cankarjevega doma odprli tematsko fotografsko razstavo Vinska trta in vino članov Fotokluba At-Canon. Med petnajstimi izbranimi avtorji se s svojimi deli predstavljata tudi dolenjska fotografa Marko Pršina in Drago Vuica.

Barka v objektivu kamere

V Galeriji Luna je na ogled razstava fotografij Barka Tomislava Barbarića - Prvi nastop v javnosti

NOVO MESTO - Galerija Luna se je že nekajkrat izkazala kot sicer majhno razstavišče, ki pa je v spominu prenekaterega ustvarjalca zapisano z velikimi črkami, saj so prav tu naredili prve korake v javnost. Tudi za študenta Tomislava Barbarića, po rodu iz Siska, a od leta 1988 stalno bivačega v Novem mestu, bo Galerija Luna ostala posebej toplo zapisana. V četrtek, 16. marca, zvečer so v njej odprli njegovo prvo fotografsko razstavo. Pred tem ni še nobene od svojih fotografij razstavljal ne na skupinski ne na samostojni razstavi.

V javnost stopa Barbarić z osmimi črno-belimi fotografijami večjega formata. Kot pove

Razstavo je odprl kar avtor Tomislav Barbarić sam.

sam naslov razstave - Barka - je osrednji motiv razstavljenih fotografij ribiška barka, ki se ga avtor loteva na tradicionalen način. Slika jo med nočno plovljo po morju, s premca jo uokvirja v pahljačo bele brazde, ki se širi za krmo, slika jo v skupinskem mirovanju z drugo barko, najde njeno povezanost s kopnim v debeli vrvi, oviti okoli stebrička na pomolu, s kamero razgalja ritmično strukturo njenih reber. Očitno je, da je barka tisti predmet, na katerega je posebej navezan, življenjepisni podatek, ki pravi, da Barbarić študira ladjedelništvo, pa vsaj delno pojasnjuje to navezanost. Ker je ribiška barka izredno pogost fotografski motiv, obdelan že na tisoče načinov, je seveda težko najti kaj novega in izvirnega. Barbarić tega niti ni poskušal, le prepuštil se je svoji veliki ljubezni do ladj in nekoliko manjši ljubezni do fotografije, ko je na Murturi, Betini in v Piranu poskušal na film ujeti tisti drobci sveta, ki se mu reče ribiška barka.

"Nimam se za fotografa, vendar rad fotografiram," pravi avtor sam o svojem fotografskem početju in hkrati s temi besedami lepo pojasnjuje ljubiteljsko raven izdelave povečav in same razstave.

M. MARKELJ

KUMROVE SLIKE V ŠMARJEŠKIH TOPLICAH - V sprejemni avli in prostorih kavarne Zdravilišča Šmarješke Toplice so do konca aprila na ogled in v nakup novejši akrilni akademski slikarja Jožeta Kumra iz Dolenjskih Toplic. Razstavo devetnajstih slik so odprli v ponedeljek, 20. marca, zvečer. Na otvoritvi je po pozdravnem nagovoru kulturne animatorke Mojce Hočvar sociologinja kulture Simona Zorko ob strokovni analizi Kumrove slike Nerojne zore razgrnila poglobljene črte slikarjeve likovne ustvarjalnosti. Za glasbeno popestritev kulturnega dogodka je poskrbela mlada violinistka Anja Čretnik Videmšek, ki je ob klavirski spremljavi Dejana Jakšiča zaigrala nekaj skladb. (Foto: M. Markelj)

Slovenija vsako leto izgubi za en razred otrok

Pogovor z inšpektorjem za prometno varnost na PU Novo mesto Jožefom Kočevarjem - Letos pet mrtvih - Hitrost kot vzrok nesreč upada, narašča pa nepravilno prehitvanje - Manj pijanih - Odpornost staršev za otroke - Traktoristi, pozor!

NOVO MESTO - S pomladjo in lepim vremenom se na naših cestah voznikom pridružijo še kolesarji, motoristi, več je tudi pešcev. Temu primerno naj bi se povečala tudi skrb za prometno varnost vseh udeležencev, za kar mora najprej poskrbeti vsak sam. Nekaj napotkov o tem in zanimivih informacij o preteklem letu sporoča tudi inšpektor za prometno varnost na Policijski upravi (PU) Novo mesto Jožef Kočevar.

Kakšna je trenutna prometna varnost in kako se pripravljate na pomlad, ki je običajno v znamenju pogostejših prometnih nesreč? Vsaj lanski maj je bil zelo krvav mesec.

"Nikakor si ne želimo več lanskega maja, ko so tri prometne nesreče zahtevale tri smrtne žrtve, med njimi celo mladoletnika, veliko otrok in mladostnikov pa se je poškodovalo. V pomladnih mesecih naraščajo prometne nesreče z mladoletnimi kolesarji. To je po eni strani razumljivo, saj je že nekaj časa trend rasti prodaje koles z motorji. Lani se je zgodilo 19 nesreč z vozniki koles, maja kar deset. V Trebnjem je mlad fant celo umrl. Policija bo tako marca začela izvajati teden varnosti kolesarjev med preventivnimi akcijami pa od 3. do 5. aprila načrtujemo akcijo Veselo na kolo, od 1. do 7. maja bo potekal teden prometne varnosti, od 5. do 7. junija pa akcija Bistro glavo varuje čelada."

Policija gotovo ne more storiti vsega, vsaj ne brez pomoči staršev in šole. Na kakšni ravni je po vašem mnenju pri nas varnostna vzgoja na cestah, zlasti kar se tiče staršev?

"Starševska vzgoja se dostikrat kar pozablja, kar ni prav. Prav starši morajo zagotoviti, da se otrok najprej nauči obvladati svoje vozilo izven prometa, šele nato

ga lahko spustijo v cestni promet. Če mu že kupijo na primer motorno kolo ali kolo z motorjem, ne smejo pozabiti na zaščitno čelado in ustrezno vozniško dovoljenje. Po svojih močeh morajo preprečiti vsakršno možnost tragedije. Otroke morajo naučiti tudi strp-

Jožef Kočevar, inšpektor za promet na PU Novo mesto.

nosti, povedano drugače: naj jim adrenalin ne stopi preveč v glavo!"

Ali niso za prekrške svojih otrok ali mladoletnikov odgovorni tudi starši? Kako je s tem v praksi?

"Po 82. členu Zakona o varnosti v cestnem prometu piše, da če otroci prekršijo predpis o varnosti cestnega prometa, se z denarno kaznijo kaznujejo njihovi starši, če je do prekrška prišlo zato, ker ti niso dovolj skrbeli ali nadzirali svojega otroka. To velja zlasti v primerih, če jim pustijo uporabo motornega vozila v nasprotju s predpisi. Do zdaj se policisti tega nismo ravno dosti posluževali, toda očitno je to potrebno. O starševski odgovornosti pa veliko pove tudi to, da se jih na primer na 450 opozoril s strani policije, da je njihov otrok storil prekršek in da več informacij lahko dobijo pri nas, odzove le okrog 20."

Skupaj moramo več storiti za varnost otrok, za katere vedno trdimo, da so naše največje bogastvo. V Sloveniji namreč vsako leto na cestah izgubimo najmanj za en razred otrok. Lani so na območju PU Novo mesto umrli trije mladoletniki, 72 pa jih je bilo lažje ali hudo telesno poškodovanih. Videl sem že veliko hudih prometnih nesreč, toda verjemite, da je najhujše videti mrtvega otroka."

Je najpogostejši razlog prometnih nesreč še vedno prevelika hitrost?

"Hitrost zadnji dve leti upada, kar je gotovo tudi rezultat novega prometnega zakona, strožjega kaznovanja in t.i. stacionarnih kontrol. Ravno tako kot razlog nesreč upada premik z vozilom, vožnja po drugi strani vozišča, narašča pa nepravilno prehitvanje. Med letošnjimi prometnimi nesrečami se kot razlog najpogosteje pojavlja spremenjena stran vožnje in neprimerna varnostna razdalja, čemur bomo posvetili

26 Iračanov

Tudi otroci

POSAVJE - Prejšnji teden je našim policistom znova uspelo prijati kar dve zajetni skupini ilegalcev. 15. marca v jutranjih urah je skupina 21 Iračanov (med njimi dva otroka in trije mladoletniki) ilegalno prestopila državno mejo med Hrvaško in Slovenijo preko reke Sotle v bližini Stare vasi pri Bizeljskem. Tu so jih prijel brežiški policisti, vendar niso mogli ugotoviti, kdo jim je pri tem pomagal.

18. marca pa je pet Iračanov ilegalno prišlo na naše ozemlje preko reke Sotle izven naselja Rakovec pri Brežicah. Napoltili so se proti naselju Veliki Obrež, kjer so jih policisti prijeli. Vseh 26 Iračanov so po postopku vrnila na Hrvaško.

del svojih aktivnosti. Lani je v prometnih nesrečah na naših cestah umrlo 14 udeležencev, leto poprej pa 22. Sicer pa se je povečalo število lažje in hujše telesno poškodovanih. V letošnjih prvih treh mesecih je umrlo pet ljudi, lani v enakem obdobju pa trije."

Znane so policijske akcije Promil. Kaj kažejo oz. kako je naploj z vinjenostjo voznikov na področju PU Novo mesto?

"Štejemo si za uspeh, da je lani stopnja alkoholiziranosti padla od 13,3 na 10,7 odstotka, trenutno pa znaša 9,9 odstotka. Pred dvema letoma je bil ta odstotek še 21. Povprečna stopnja alkoholiziranosti je 1,5 do 1,6 g/kg alkohola. Sicer pa je opaziti, da se je večina ljudi odločila, da če gre na cesto, ne bo uživala alkohola. Poleg več treznih pa je več tudi močno pijanih. Ostajajo zlasti dnevni odvisneži od alkohola. Policija skuša ustvariti vtis, da je velika verjetnost, da bodo deležni naše kontrole. Letos je največ "napihal" pešec - 2,91 promila; našli smo ga ob cesti, kjer je padel. Naj ob tej priložnosti pozovem bralce, ki bi ob cesti zapazili kakšnega takšnega udeleženca, naj poskrbijo za njegovo varovanje in pokličejo policijo."

Vedno govorimo o voznikih avtomobilov in motorjev, kolesarjih in pešcih, pozabljamo pa na traktoriste. Ni dolgo tega, ko se je v Sloveniji zgodila delovna nesreča: traktor je pod seboj pokopal voznika. Ali kmetje dovolj dobro skrbijo za varnost svojih vozil?

"Stanje varnosti s traktorji je pri nas kar ugodno, vsaj za lansko leto to lahko rečem. Tudi delovnih

UKRADEN AVTO

LESKOVEC PRI KRŠKEM - S pločnika v Leskovcu je v noči na 19. marec izginil osebni avto znamke Volkswagen Passat, reg. št. LJ J7 - 54N, vreden milijon dvesto tisoč dolarjev.

VERIŽNO TRČENJE

NOVO MESTO - 23-letni M. V. iz Dolenjega Suhadola je 17. marca ob 20.35 vozil prehitro, zato vozila pri hiši št. 3 v Mačkovcu ni mogel pravočasno ustaviti. Trčil je v avto 28-letnega P. Š. iz Novega mesta, ki je v koloni stal v križišču. P. Š. je odbilo v zadnji del avta 35-letnega voznika T. L. iz Novega mesta. P. Š. se je hudo poškodoval in so mu pomagali v novomeški bolnišnici.

Titu prisodili še pol leta zapora

Ker je Rom Slavko Hudorovac - Tit skušal policistu s silo in grožnjo preprečiti uradno dejanje, dobil še pol leta zapora - Enotna zaporna kazen 19 mesecev - "Poboljšal se bom!"

NOVO MESTO - "Imam trden namen, da se bom poboljšal. Samo da prestanem to kazen. Doma me čakajo žena in osem otrok. Najmlajši šteje mesec dni, najstarejši 16 let. Na Coklovci si bomo zgradili hišo, saj nekaj materiala že imamo," je prejšnji teden na glavni obravnavi na Okrožnem sodišču v Novem mestu zatrnil 32-letni Slavko Hudorovac - Tit, Rom s Coklovce pri Semiču. Ali mu gre verjeti ali ne, je drugo vprašanje, saj je bil Tit do zdaj nepoboljšljiv povratnik različnih kaznivih dejanj, je pa tudi stalen gost pri sodnikih za prekrške.

Tokrat ga je senat s predsednico Ljubo Tiran spoznal za krivega novega kaznivega dejanja, preprečitve uradnega dejanja uradni osebi (čl. 302/IV, III, II in I KZ) in mu prisodil pol leta zaporne kazni (zagrožena kazen je do pet let). Ker Tit sedaj v zaporih na Dobu že prestaja prejšnjo kazen (leto in tri mesece zapora), mu je sodišče prisodilo enotno kazen - leto in sedem mesecev. Oproščen je plačila stroškov kazenskega postopka. Sodba še ni pravomočna.

Kot je običajno, se je zgodba Slavka Hudorovca - Tita, ki se je na sodišču zagovarjal sam, močno razlikovala od tiste, ki so jo pripovedovali policisti. Dan pred 27. julijem leta 1997, ko se je zgodil incident, je bila skupina belokranjskih Romov na veselici ob Kolpi pri Krasincu. Med njimi je bil tudi Tit z družino, znan predvsem kot razgrajatelj in nasilnež, zlasti kadar je pijan. Noč so prespali kar ob

nesreč ni bilo veliko. V jesenskih in zimskih mesecih pa smo opazili, da so traktoristi opustili skrb za svoja vozila, zato bomo ta teden ob rednem delu strogo kontrolirali vse traktorje v cestnem prometu. Traktor mora biti ustrezno opremljen in registriran. Traktoristu ne sme manjkati ustrezno vozniško dovoljenje. Treba je vedeti, da je cenejše kupiti na primer žarnico in vozilo registrirati, kot zato plačati kazen, ki je gotovo višja. Preveč ljudi je mrtvih in poškodovanih pri delu in vožnji s traktorji in za več kot 90 odstotkov vseh teh nesreč je kriv človek. Zato varno in previdno tudi s traktorjem!"

L. MURN

VOZNIK ZGOREL

VELIKA VAS PRI KRŠKEM - 28-letni P. Š. iz okolice Krškega se je 18. marca ponoči peljal po lokalni cesti Leskovec - Velika vas. Zaradi neprimerno hitrosti je izgubil oblast nad vozilom, zapeljal na desno neutrujeno bankino, čez čas sunkovito zavil v levo in čez vozišče zdrsel na travnik, kjer je z avtom trčil v smreko. Vozilo se je takoj vnelo in zgorelo v celoti, v njem pa tudi voznik, ki ni bil pripravljen z varnostnim pasom. Požar so lokalizirali krški gasilci.

SMRT KOSILA NA DOLENJKI - Pretekli konec tedna se je na slovenskih cestah zgodilo kar nekaj prometnih nesreč s smrtnimi žrtvami, tudi na Dolenjskem. V petek, 17. marca, se je ob 17.40 36-letni F. P. iz Ljubljane vozil po hitri cesti št. 1 iz Ljubljane proti Novemu mestu. Pri naselju Benečija je prehitel kolono vozil, takrat pa je iz nasprotne smeri pravilno pripeljal 35-letni voznik osebne avta M. K. iz Trebnjega. Prišlo je do silovitega čelnega trčenja. M. K. je zaradi hudih poškodb na kraju nesreče umrl, njegov 2-letni in 5-letni otrok sta se hudo telesno poškodovala, ravno tako tudi voznik F. P., ki se skupaj z enim od otrok zdravi v Kliničnem centru v Ljubljani. Drugi otrok je ostal v novomeški bolnišnici. Škoda na vozilih znaša okrog 2,5 milijona dolarjev, slika pa verjetno dovolj zgovorno opozarja, do kako strašnih posledic lahko pride zaradi neprevidnosti na cesti. (Foto: L. Murn)

PADEL S PLOŠČE

BRŠLJIN - 14. marca dopoldne je 30-letni samostojni podjetnik A. Š. z Uršnih sel z delavci popravil streho stavbe BTC-ja v Bršljinu v Novem mestu. Udrla se mu je salonitna plošča in padel je 1,7 metra globoko na rob strehe hladilnika motornega vozila, nato pa še na asfaltno nakladalno ploščo. Lažje telesno poškodovan se zdravi v novomeški bolnišnici.

PONAREJENO DOVOLJENJE

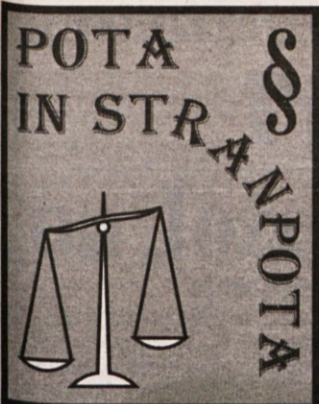
DOBOVA - Pri mejni kontroli se je 45-letni romunski državljani E. P. izkazal z javnim nacionalnim potnim listom, v katerem je imel nalepljeno nemško dovoljenje za začasno bivanje, toda prav to je bilo ponarejeno. Vrnjen je bil na Hrvaško.

ČEH PELJAL PREHITRO

OTOČEC - 19. marca ob 2.20 so policisti med kontrolo prometa na Grajski cesti ustavili tudi 55-letnega češkega voznika kombiniranega vozila. Alkotest je pokazal 1,02 g/kg alkohola, zato so mu začasno odvzeli potni list in vozniško dovoljenje ter ga pridržali do uradnih ur sodnika za prekrške.

ZASEGLI 106 NABOJEV

SLOVENSKA VAS - Policist je 14. marca v vozilu hrvaškega državljanca I. F. ob vstopu v našo državo na mejnem prehodu našel 106 nabojev različnih kalibrov. Podan je predlog sodniku za prekrške.

dežurni poročajo

GOZDAR - Med 14. in 16. marcem je neznanec z dvorišča stanovanjske hiše lastnika F. P. iz okolice Novega mesta ukradel motorno žago znamke Husquarna, vredno okrog sto tisoč dolarjev.

MILIJONSKA ŠKODA - Skorajda milijon dolarjev znaša škoda, ki jo je neznanec povzročil med 29. januarjem in 17. marcem. S traktorjem se je pripeljal do vodnjaka v Škopicah pri Brežicah in iz vodnjaka, kjer MOP HMZ meri vodostaj in temperaturo podtalnice, izvlekle napravo za merjenje.

STRASTEN KADILEC - V noči na 19. marec je neznanec vlomil v Mercatorjevo prodajalno v Krškem in odnesel večjo količino dražjih znamk cigaret, vrednih okrog 500 tisoč dolarjev.

S SOLE ODNESEL KRITINO - S strehe Centra srednjih šol v Krškem je neznanec pretekli teden ukradel dve roli strešne kritine Protan folije, ki stane 200 tisoč dolarjev.

RAZBIL STEKLO - 15. marca popoldne je neznanec na parkirnem prostoru na Semiški cesti v Črnomlju razbil vetrobransko steklo avta znamke Renault Clio lastnika F. L. iz okolice Črnomlja.

VLOM V VIKEND - V noči na 14. marec je neznanec iz vikend hiše na Sremiču ukradel vrtni stroj, kotni brusilko in dva radiokasetofona, vredne okrog 50 tisoč dolarjev.

MODELI IZ LIVARNE - Iz livarne v naselju Gaberje pri Dobovi je neznanec med 10. in 15. marcem vlomil v livarno in ukradel tri modele, vredne okrog 500 dolarjev.

BREZ TORBICE - V. S. z Otočca je 17. marca ostala brez mobilnega telefona, dokumentov, ključev, čekovne kartice in čekovne blanke, ker ji je neznanec iz odklenjenega terenskega vozila v ulici Pod gradom v Trebnjem ukradel torbico.

NAŠLI VLOMILCA IN TATOVA

NOVO MESTO - Policisti so 14. marca pridržali 21-letnega S. Š. iz Soteske in 18-letnega S. Š. iz Dolenjskih Toplic, ker sta utemeljeno osumljena kaznivih dejanj velike tatvine. Osumljenca sta v noči na 30. januar vlomila v prodajalno bencinskega servisa Petrol, d.d., v Semiču ter ukradla štiri mobilne telefone v vrednosti sto tisoč dolarjev. 14. marca sta na parkirnem prostoru na Topliški ulici v Novem mestu vlomila v avtobus in ukradla nekaj orodja, istega dne pa sta iz Petrolove prodajalne bencinskega servisa na Ljubljanski cesti v Novem mestu odnesla tri mobilne telefone, vredne skoraj 70 tisoč dolarjev. Sledi kazenska ovadba.

NEVARNO KURJENJE V NARAVI - Ker je letošnja pomlad dokaj topla in predvsem suha, je Uprava RS za zaščito in reševanje pretekli teden razglasila prepoved kurjenja v naravi zaradi povečane požarne ogroženosti. Kot so povedali na Inšpektoratu za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami na novomeški izpostavi, njihovi požarni inšpektorji tudi iz teh razlogov hodijo po terenu. Do zdaj so kaznovali enega kršitelja: če bo položnico plačal v osmih dneh, velja kazen v višini pet tisoč dolarjev, sicer pa deset. Večkrat pa so prestopnike le opomnili, ker nevarnost razširitve ognja ni bila tako velika. V primeru, da je treba na pomoč poklicati gasilce, mora kršitelj plačati njihovo gašenje. Kurjenje v naravi je do nadaljnjega prepovedano, pa tudi potem previdnost ne bo odveč. (Foto: L. Murn)

“Hitrost, vse se odvija hitreje...”

IDA REBULA Društvo za kakovost življenja in dela Sežana

Delovni dan Ide Rebula je tekma s časom, ki jo sama sicer z radoživo lahkoto zmore, ni je pa zmogla njena stara analogna telefonska linija. V tistih časih, pravi gospa Rebula, ji je vedno ponagajal Murphyjev zakon: ravno takrat, ko je pričakovala pomemben klic, je bil telefon zaseden zaradi prihajajočih faksov in drugih manj pomembnih klicev. ISDN je premagal Murphyja, zdaj ni več strahu, da bo šlo kaj narobe. ISDN ji je omogočil kakovostnejše delo in življenje, prav to, za kar se zavzema društvo, ki ga vodi.

ISDN

Nasyeti in brezplačne informacije na številki

080 3000

SVET GOVORI HITREJE!

Telekom Slovenije

<http://www.telekom.si>

RENAULT Servisi

Obuвам se pri Renaultu

- 1 paket montaže/demontaže in uravnoteženja
- 2 10% popust na platišča iz lahke litine

-15%*

15. marec - 15. april

Brez skrbi, Renault vse postori!

*Na ceno pnevmatik (do razprodaje zalog)

RENAULT priporoča **elf**

www.renault.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
ZAKLADNICA

izdaja
državne kratkoročne vrednostne papirje

tri šestmesečna
3 in 6 zakladna menica

varna in likvidna naložba

Zakladna menica je serijski, imenski vrednostni papir obrestovan po nominalni obrestni meri in izdan v apoenih po 100.000 SIT

Pooblaščenim vpisniki:

ABANKA d.d. Ljubljana 061 171 82 04

BANK AUSTRIA CREDITANSTALT d.d. Ljubljana 061 177 78 53

BANKA CELJE d.d. 063 431 120 • BANKA KOPER d.d. 066 451 445

BANKA VIPA d.d. 065 128 53 02 • DOLENJSKA BANKA d.d. 068 316 548

FACTOR BANKA d.d. 061 137 76 13 • GORENJSKA BANKA d.d., Kranj 064 28 40

NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d. 062 229 23 22 • SKB BANKA d.d. 061 171 54 90

NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana 061 176 52 06

SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA d.d., Ljubljana 061 172 72 62

Oznaka menice	Datum vpisa	Datum izplačila	Število dni
TZ23	28.03.2000	29.06.2000	91
TZ24 • SZ04	25.04.2000 • 25.04.2000	27.07.2000 • 26.10.2000	90 • 181
TZ25	23.05.2000	24.08.2000	91
TZ26 • SZ05	27.06.2000 • 27.06.2000	28.09.2000 • 28.12.2000	91 • 182
TZ27	25.07.2000	26.10.2000	91

Za izplačilo obveznosti ob zapadlosti jamči Republika Slovenija

Podrobne informacije pri vseh pooblaščenih vpisnikih in izdajatelju:

Ministrstvo za finance • Zakladnica • Sektor za upravljanje z likvidnostjo proračuna • Beethovnova 11 • 1502 Ljubljana
Telefon: 386 (61) 178 65 55, 386 (61) 178 63 34 • Telefaks: 386 (61) 125 70 66
E-mail: majda.vrhovec@mf-rs.si, tomaz.oplotnik@mf-rs.si • <http://www.sigov.si/mf/slov/menice/prosp.html>

Trimo Inženiring in proizvodnja
montažnih objektov, d. d. Trebnje

RAZPISUJE

naslednja prosta delovna mesta

1. VODJA GRADBIŠČA

2. MONTER

za vodenje oziroma izvajanje montaže jeklenih konstrukcij in krovsko kleparskih del doma in v tujini

Kandidati morajo poleg splošnih z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod 1:

- VI. ali VII. stopnja izobrazbe gradbene ali strojne smeri
- najmanj pet let ustreznih delovnih izkušenj
- strokovni izpit in pogoji za pooblaščenega inženirja
- znanje vsaj enega tujega jezika

Pod 2:

- ključavničar, konstrukcijski ključavničar
- klepar

Od vseh kandidatov pričakujemo strokovnost, organizacijske sposobnosti in iniciativnost.

Delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas s šestmesečnim poskusnim delom.

Zaposlitev nudimo tudi pripravnikom VI. in VII. stopnje izobrazbe strojne ali gradbene smeri za področje projektive, komercialne in proizvodnih programov.

Kandidate vabimo, da pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh na naslov: TRIMO, d.d. Trebnje, Prijateljeva 12, 8210 Trebnje.

DOLENJSKI LIST

Prometnice na in ob Krki na Jožefinskem vojaškem zemljevidu

Leta 1995 in 1996 sta izšla dva dela ponatisa t.i. Jožefinskega vojaškega zemljevida, ki bo v šestih delih prikazal, kako so kartografi avstrijske armade pred dobrimi dvesto leti videli in narisali ozemlje sedanje Slovenije. Delo z naslovom "Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763 - 1787" so faksimili zemljevidov in knjige z opisi krajev, voda, poti, žag, mlinov, cerkva, gradov, kakovosti stavb idr. Osnovno delo je veliko obsežnejše, saj je bilo opravljeno na zahtevo armade in na ukaz cesarice Marije Terezije v celotni avstroogrski državi. Zato je še dolgo ostalo v tajnosti, vendar je njegov vojaški pomen že davno presežen in delo dostopno javnosti. Kljub vojaškemu značaju za tedanj časa dokaj natančno kaže ozemeljske, prometne in druge razmere in je danes zelo koristen pripomoček za študij razmer pred dobrimi dvema stoletjema tudi na našem ozemlju. Zemljevidi so bili izdelani v merilu 1 : 28.800 in so zelo podrobni. V prvih delih je prikazano tudi ozemlje ob celotnem toku reke Krke, ki je označena z imenom Gurck Fluss ai Gurck Fl. Zato si je mogoče ustvariti sliko o takratnih povezavah med bregovima Krke, o številu in nosilnosti mostov, rečnih prevozov in brežič, o trasah tedanjih t.i. deželnih, komercialnih (trgovskih), poštinih cest ter o krajevnih cestah in poteh in o njihovi kakovosti. Namen tega prispevka je torej pogled na prometnice na Krki in ob njej pred dobrimi dvesto leti.

V prispevku zaradi poenostavitve uporabljamo besedo zemljevid(i). Imena naselij idr. so v izvorniku pisana v gotici, v slovenskem ponatisu pa transliterirana v latinico. Slovenska imena naselij in druga imena so bržčas zaradi tajnosti izvajanja projekta zapisana opazno tako, kakor so jih takrat izgovarjali domačini, vendar ponemškem pravopisu. Otočec ima namesto nemškega imena Wördl zapisano ime Porle itd. Številna imena so samo nemška, druga pa imajo obe imeni, npr. Neustadt nima slovenskega Novo mesto, Stadt Landstrass nima Kostanjevica, medtem ko je naselje D.(orf) Munkendorf pripisano slovensko ime Kerschka vas, danes Krška vas, itd.

Mostovi

Na dolnjem toku Krke med Čatežem in Otočcem sta prva mostova gorvodno v Kostanjevici na Krki, na južni in na severni strani otočka. Opisana sta kot lesena mostova, dva sežnja (3,8 m) široka in 70 korakov (okrog 45 m) dolga. Ker sta bila mostova na deželni cesti, je zelo verjetno, da je bila njuna konstrukcija in nosilnost primerna tudi za težje tovore. (Čez precej vodnat potok Studena, ki se pri mestu izliva v Krko, pa je vrisan en seženj (1,9 m) širok zidan (danes lesen) most.

Naslednja mostova držita na otoček z imenom Schloss Porle (Borle), sedaj Grad Otočec. Porle in Borle sta bržčas domači ime-

ni za težko izgovorljivi uradni imeni Wördl oz. Wörndl in sta primer zapisovanja imen, kakršna so kartografi slišali v ljudskem govoru. En most drži z levega brega čez glavno strugo Krke na otoček, drugi pa čez umetno prekopano strugo z otočka na desni breg reke. Kartograf ju je opisal kot 38 korakov (blizu 24 m) dolga in 2 sežnja (3,8 m) široka in konstruktivno za težke tovore prešibka. Na spodnjem toku Krke sta bila torej takrat mostova v mestu Kostanjevici edini pomembni mostovni prehod.

V srednjem toku med Otočcem in Sotesko je vrisan most v mestu Neustadt, sedaj Novo mesto, in opisan kot 22 sežnjevi (41 m) dolg in 2 sežnja (3,8 m) širok lesen in trden. Most čez Krko je bil zgrajen med letoma 1506/1508, dotlej pa je bil le brod povezava med mestnim jedrom na levem in predmestjem na desnem bregu oz. s ceste čez Gorjance ali proti Kostanjevici. Na koncu srednjega toka pri gradu Soteska je narisani lesen most, ki je v opisu označen kot dober most, širok 9 čevljev (okrog 3 m) in dolg 50 korakov (dobra 30 m).

Gornji tok Krke od Soteske do izvira. Pri naselju Dvor most ni zarisani, saj je bil verjetno zgrajen šele po ustanovitvi železarne leta 1796. (Tedaj je postal nujen zaradi dobave ogromnih količin drv in oglja iz roških gozdov za železarno.)

Prvi most v gornjem toku je narisani v trgu Žužemberk (zgrajen prvič 1471). Opisan je kot 60 korakov (okrog 37 m) dolg in 6 korakov (3,8 m) širok most in prevozen le z majhnimi vozili. Naslednji lesen most je vrisan v opisu zabeleženi pri naselju Fužine pri Zagradcu, vendar o njem ni podrobnejših podatkov. Nekaj višje pa je vrisan še en lesen most pri naselju Lese, vendar je šlo verjetno za most majhne nosilnosti. Zadnji most čez Krko je vrisan v naselju Krka in opisan kot trden zidan most brez navedbe mer. Neposredno pod enim izvirov Krke je še oznaka, ki po legendi sicer verjetno pomeni prehod čez rečno strugo, vendar je le enojna, kar bi morda pomenilo, da gre le za brv ali morda jez.

Kot kažejo zemljevidi in opisi, je gornji tok premoščalo sicer kar nekaj mostov, vendar so bili vsi majhne nosilnosti in verjetno primerni le za pešce, morda še za vodene konje in lahke vozove. Takšni mostovi čez gornjo Krko dajejo vtis, da prometna smer in trasa (pot) od Novega mesta ob gornji Krki proti Notranjski v tem času še zdaleč ni bila tako pomembna kakor v srednjem veku, kot se večkrat omenja. Gospodarstvo je bilo v teh krajih v času kartiranja kar precej razvito. V trgu Žužemberk so delovali mlin za papir, usnjarna in smodnišnica. V naselju Fužine pa je bila tudi manjša, vendar pomembna železarna. Žužemberk je bil s t.i. trgovsko deželno cesto povezan s Stično, vendar ne ob Krki čez Krško vas in Muljavo, ampak čez današnja naselja Reber, Križ, Valično vas, Gabrovko, Kitni Vrh,

Sušico in Kompolje. Na drugi strani pa je bil Žužemberk povezan s Sotesko in Novim mestom (če gre verjeti oznakam na zemljevidu), le s podeželsko prevozno cesto. Torej je mogoče domnevati, da se je takrat Žužemberk prometno in gospodarsko bolj nagibal k Ljubljani kakor proti Novemu mestu. Podobno je bilo naselje Krka neposredno pod izvirov Krke s cesto v kakovosti deželne cete povezano s Stično preko Muljave, vendar se prometnica v tej kakovosti ne nadaljuje v nobeni drugi smeri. Gledano v celoti, je bilo v tistem času na 111 kilometrih toka reke Krke zelo malo mostov. Zato je bila pot do mostu razmeroma dolga in je bil potreben marsikdaj velik ovinek, nekaj manjši pa na odsekih, kjer je bilo več rečnih prevozov.

Rečni prevozi

Na celotnem toku Krke so bili torej le na treh točkah trdni leseni mostovi (Kostanjevica, Novo mesto, Soteska) in v enem naselju (Krka) zidan trden most za težje tovore ter le nekaj več manj

Mostova na Otočcu na sliki neznanega slikarja.

zmogljivih mostov. Pač pa je bilo v spodnjem in srednjem toku reke urejenih več mest za prevoze z večjimi čolni, kakor jih prikazuje Valvasor, ali s splavi oziroma brodovi. Splavi so bili različno veliki in prirejeni za prevoz enega ali največ dveh težje naloženih vozov s konjsko ali volovsko vprego ipd. Brodove so premikali čez reko z vesli in koli. Na Krki, ki je v normalnih okoliščinah reka z mirnim tokom, za prevoze ob normalnem stanju in hitrosti pretoka vode verjetno ni bilo posebnih težav. Te pa so zanesljivo nastopile, kadar je Krka ob deževju narasla in prestopila bregove ter so bili rečni prevozi otežkočeni ali celo onemogočeni.

Prvi takšen rečni prevoz čez Krko, gledano gorvodno, je bil malo nad izlivom v Savo v naselju Krška vas. Drugi je bil urejen pri naselju Račja vas, naslednji pri naselju Boršt in na tem delu Krke še pri naselju Cerklje ob Krki. (Mal (1928/1939) v Zgodovini slovenskega naroda - Najnovejša doba piše o cerkljanskem brodu naslednje: "Prvo nedeljo pred binkošti 1. 1795 (17. maja) se je zgodila v dolenjskih Cerkljah velika nesreča. Po končani deseti maši se je hotelo več ljudi z brodom prepeljati na drugo stran reke Krke. Kljub svarilom se je

nagnetlo na splav toliko ljudi, da se je začel od prevelike teže nagibati in pogrezati; utonilo je 31 oseb, ki jih na noben način ni bilo mogoče rešiti. Da bi preprečili slične nesreče, je deželni glavar takoj nato ukazal, da v prihodnje noben splav ne sme sprejeti nič več ljudi, vozov ali živine, kakor bo za vsak brod posebej določila gosposka." Ti štirje rečni prevozi so povezovali traso podeželske prevozne ceste Kostanjevica-Čatež po desnem bregu in ceste enake kategorije po levem bregu med Malim Mraševim in dvema rečnima prevozoma čez Savo pod Brežicami. Razmeroma veliko rečnih prevozov na tem delu Krke je bilo verjetno zato, ker tu ni bilo nobenega mostu, prebivalci na Krškem polju pa so imeli posest, zlasti vinograde, čez reko na severnih pobočjih Gorjancev. Nad Cerkljami je prvi rečni prevoz pri naselju Brod, blizu tedanje vasi Sv. Križ (sedanje Podbočje). Povezoval je traso podeželske prevozne ceste Kostanjevica-Čatež po desnem bregu z deželno cesto Kotanjevica-Krško na levem bregu. Le-ta

se je prav v bližini Broda pri Malem Mraševem obrnila od levega brega reke proti severu in se čez Krško polje usmerila proti Krškemu. Od Kostanjevice gorvodno ni označen noben rečni prevoz do naselja Draga pri Beli Cerkvi, kjer je bil rečni prevoz ali vsaj brežiče že v antiki, saj je tukaj bilo takrat pomembno cestno križišče.

Čeprav na omenjenem delu Krke ni označenih brodov, pa je nekaj podeželskih prevoznih cest, ki se s privozi k reki končujejo nasproti na enem in drugem bregu. Sodeč po današnjih plitvinah na teh mestih, je možno, da so tudi tod bili (opuščeni) rečni prevozi ali vsaj brežiča. Npr.: pri naselju Hrvaški Brod že imenovane, da je nekoč prej obstajal tudi rečni prevoz, vsekakor pa brežiče, kajti kostanjeviška gosposčina je po urbarju iz l. 1625 tu verjetno imela mitninsko postajo. Podobno je bila pri Dobravi nad Hvaškim Brodom zaznamka o brodu. Morda pa je bila v bližini tega naselja plitvina, primerna za brežiče, ali pa sta bila brod ali brežiče v tem času zaradi bližine mostu v Novem mestu že opuščena. Prvi rečni prevoz - brod je zabeležen nekaj višje pri naselju Loka in naslednji brod med naseljem Vavta vas in Straža, ki sta zmogla prevažati le lažje vozove.

Na gornjem toku na zemljevidih ni vrisanih nobenih rečnih prevozov, čeprav je na nekaterih mestih oziroma pri naseljih mogoče razbrati na obeh bregovih točno nasproti konec cest ali poti. Morda so na teh točkah bila brežiča. Dejstvo, da so bili na gornjem toku Krke le šibki mostovi in ni bilo nobenega rečnega prevoza (broda), pomeni, da je bil promet med levim in desni bregom Krke skromen. Naselja na enem in drugem bregu reke so bila takrat verjetno fevdalna, upravnostno, gospodarsko in župnijsko različno vezana: levi breg proti Stični, Ljubljani in Novemu mestu, desni breg pa na kočevsko, ribniško in velikolaško stran.

Brežiča

Brežiča so mesta na reki, kjer je bila po vsej širini reke voda dovolj plitva, da jo je bilo mogoče ob normalnem stanju vode prebrskati peš, s konjem ali vozom in z živi-

Gornji (severni) most v Kostanjevici na Krki med vojnama. Pred dobrimi dvesto leti je bil konstrukcijsko brčkone drugačen. (Foto: F. Rabuse)

no. Teh mest kartografi začuda niso posebej označili, saj bi bilo pričakovati, da bi morali armado zanimati. V opisu je ponekod zapisana globina vodotoka in vrsta dna (kamnit, peščen, glinast ipd.). Globina pa se omenja zelo na splošno in sem ter tja, in sicer od enega čevlja (0,32 m) do treh sežnjevi (do 6 m), včasih še s pripombami, da je reko mogoče ali pa nemogoče prebrskati. O rednih in možnih brežičih torej ni sistematično prikazanih podatkov, čeprav je iz drugih virov mogoče sklepati, da so zlasti razni trgovci gonjači živine, prevozniki in tovarniki uporabljali takšne prehode čez reko in se tako izogibali plačevanju mitnin, mostnin oziroma brodnin in drugih dajatev v okviru t.i. prisilnih poti (Strassenzwang), ki so bile sicer uvedene v visokem srednjem veku in so morda obstajale še tudi med kartiranjem zemljevidov.

Deželne ceste

Na zemljevidih so označene glavne deželne in deželne trgovske ceste ter podeželske prevozne ceste. Deželne ceste so bile široke 2 do 3,5 sežnje (3,8 do 6 m) podeželske 1 do 2 sežnja (1,9 do 3,8 m) in pešpoti do 1 sežnja (1,9 m). Kakovost teh prometnic je v opisu cest in poti ob opisih krajev zelo različna, od dobrih do kotanjastih, potrebnih vzdrževanja, poplavnih ipd.

Deželna cesta, na zemljevidu Landstrasse, prihaja v dolino Krke iz Trebnjega v Novem mestu in je poimenovana poštna deželna cesta v Ljubljano. Proti vzhodu je kmalu za Novim mestom označena kot deželna cesta proti Kostanjevici na Krki. Potekala je v glavnem po trasi sedanje regionalne ceste, nekoliko odmaknjena od desnega brega Krke, čez Šentjernejo do Kostanjevice na Krki, kjer prečka Krko po dveh mostovih. Zatem teče ob južnem robu gozda Krakovo blizu levega brega do naselja Malo Mraševo. Tu se obrne proti severu in vijuga čez Krško polje do Krškega. Po tej deželni cesti so potovala državna poštna vozila v smeri Novo mesto-Kostanjevica-Krško in naprej proti Radečam, Zidanemu Mostu in Celju. Ta trasa deželne ceste od Malega Mraševa do Krškega in naprej ob Savi vzbujala malce začudenja, saj bi bilo pričakovati, da bi se deželna cesta od Malega Mraševa nadaljevala ob Krki v smeri Brežic, vendar je ta smer vrisana le kot prevozna podeželska cesta. Takšno klasifikacijo je mogoče razložiti tako, da so bile Brežice na levem bregu Save in je bilo za vstop v mesto s te ceste treba dva rokava reke Save prečkati z dvema brodoma. Krško pa je bilo takrat eno glavnih rečnih pristanišč na desnem bregu Save in je seveda pritegnilo promet iz notranjosti Dolenjske. Podobno otežkočena je bila zveza z Brežicami po prevoznih podeželski cesti na desnem bregu Krke, ko je bilo treba za prihod v Brežice prečkati Savo z rečnim prevozom pod Čatežem.

Deželna cesta iz Novega mesta proti jugu, ki se je imenovala deželna in poštna cesta proti Metliki, je bila trasa od Novega mesta čez Gorjance in dalje proti Kar-

lovcu. Tod so vozila državna poštna vozila, ki so prihajala po glavni in poštini cesti Ljubljana-Trebnje-Novovo mesto. Od Karlovca je bila organizirana poštna zveza z Zagrebom.

Podeželske prevozne ceste

Takšnih cest je bilo razmeroma veliko. Vendar so bile zelo različne kakovosti. Verjetno so bile nekatere tradicionalne trase kakovostnejše in zato primernejše za promet in povezave, medtem ko so bile številne kot povezave med vasmimi manj kakovostne. Tako je npr. mogoče domnevati, da je vrisana kot podeželska prevozna cesta (že antična) trasa Kostanjevica-Sv. Križ-Pirešica-Krška vas-Čatež-Bregana, ki je bila važna povezava s Hrvaško brez večjih vodnih ovir tja do Siska, imela kakovostnejše cestišče kakor z enakimi znaki vrisane ceste čez polja, travnike, gozdove in hribe. Podobno je mogoče predvidevati še za nekatere druge trase, npr. za že omenjeno Žužemberk-Soteska-Novovo mesto idr. Kakovostnejše so bile brčkone tudi poti, ki so vodile od naselij in se priključevale k deželnim cestam, na mostove, rečne prevoze in brežiča. Splošna značilnost podeželskih prevoznih cest je bila, da so bile 1 do 2 sežnja široke, nekatere še širše, ter razen od dolgotrajnejšem deževju dobre. V mokrih razdobjih pa so bile v glavnem polne kotanj in mlak, sprane od deževja, težko prevozne in večinoma slabo vzdrževane. Nekatere so bile tudi že po majhnem dežju blatne in neprehodne.

Pešpoti

Druge poti ob Krki so narisane kot pešpoti (kolovozi) in jih je bilo ob celotnem toku reke zelo veliko. Priključujejo se na deželne in podeželske prevozne ceste, vodijo na polja in travnike ter so v hribovitih pogosto narisane tudi kot povezave med vasmimi.

Sklepna misel

Po kartiranju ozemlja okoli Krke je bilo čeznjo v 19. stoletju zgrajenih še veliko mostov iz prirodnega gradiva - hrastovega lesa in so torej kar najsmotnejše vključeni v razmeroma ohranjeno prirodno okolje te najdaljše slovenske reke. Konec stoletja pa so nekatere lesene mostove zamenjali kovinski (Novo mesto, Brežice). Danes, v dobi hitrega in težkega cestnega prometa, pa se gradijo železobetonski objekti, ki kljub elegantnim oblikam (Krška vas, Dobrava, Draga idr.) v ruralnem domačijem okolju in ob še ohranjeni prirodni strugi in obrežju reke učinkujejo kot tuji ter tako vizualno onesnažujejo krajino. Vendar so še leseni mostovi, nasledniki tistih izpred dobrih 200 let. Pričarajo navdih starodavnosti, zlasti pa skladnost prirodne in nujno umetnega. Naša dolžnost je, da jih ohranimo in ustrezno vzdržujemo, saj niso le nostalgichen spomin, ampak tudi kulturna in tehnična dediščina ter skupaj z reko okras, lahko bi rekli tudi simbol slovenske dežele. Zato ohranjajmo reko in njene prirodne in stare umetne prometnice iz plemenitega gradiva v kar največji meri.

FRANC BUČAR

Zanimiv brod verjetno le za prevoz ljudi. Večji čoln z ročnim pogonom na kolesa z lopaticami. (Foto: F. Rabuse, okrog 1930)

Propagandne oglase

lahko naročite
na telefonsko številko
068/39 30 514
ali **041/623 116**
ali na faks številko
068/39 30 540!

Košarkarji Krke Telekom so prejšnji teden igrali doma z Unionom Olimpijo in Pivovarno Laško in obe tekmi izgubili v zadnjih sekundah - Tvegana poteza Nakića

NOVO MESTO - Novomeški košarkarji tudi minuli teden niso uresničili svojih sanj, da bi končno ugnali najboljšo slovensko košarkarsko moštvo Union Olimpija, za natečaj pa so se ustavili tudi na pragu uspeha na tekmi Pivovarno Laško. Medtem ko so z Ljubljancami izgubili z dvema točkama razlike, so za Laščani zaostali za eno samo točko.

Ljubljancani so sredino tekmo v športni dvorani Marof začeli boljše in razen na začetku vodili cel prvi polčas. Novomeščani so izenačili v tretji minuti drugega polčasa, vse do konca tekme pa sta se moštvi menjavali v vodstvu. Svoj vrhunec je sredina košarkarska predstava dosegla v zadnji minuti, ki jo je s prostimi meti začel Nakić, Olimpija pa je

vodila z eno samo točko razlike. Potem ko so domači košarkarji s prekrškom ustavili Kotnika, ki je zadel le en prosti met, so imeli Novomeščani pri izidu 75:77 na voljo še 20 sekund.

Akcijo je pet sekund pred koncem zaključil Smodiš, ki pa je met izpod koša zgrešil, v skoku za odbito žogo pa so Ljubljancami naredili

osebno napako nad Petrovom. Ta je prvi prosti met zgrešil, drugi pa je vrget tako, da bi lahko odbito žogo ujel kdo izmed soigralcev in z metom za dve točki izenačil. V skoku za odbito žogo je Grum naredil osebno napako nad Jasikevićusom, ki pa je zadel oba prosta meta in tri sekunde pred koncem zapečatil usodo Novomeščanov. Končni izid 77:79 je s košem v zadnji sekundi postavil Samo Grum. Kaj vse se je zgodilo v samo petih sekundah igre!

Na podoben način se je v zadnjih sekundah srečanja razpletala tudi sobotna drama na tekmi s Pivovarno Laško. Podobno kot na tekmi z Olimpijo je imela Krka Telekom le 2 sekundi pred koncem možnost za izenačenje. Tedaj je Nakić pri izidu 72:74 imel na voljo dva prosta meta. S prvim je zadel, potem pa se je odločil za tvegano potezo. Drugič je vrget tako, da se mu je žoga odbila nazaj v roke, in v zadnji sekundi je vrget za dve točki. Žal je zgrešil.

I. V.

Krške šolarke tekmovale v gimnastiki

Najboljši Močivnikova in Strnišnikova

KRŠKO - V petek, 17. marca, je gimnastično društvo Rain v telovadnici osnovne šole Jurija Dalmatina pripravilo občinski prvenstvo v ženski športni gimnastiki v C-programu gimnastične zveze Slovenije, na katerem je sodelovalo 70 telovadk iz osnovnih šol Leskovec, Raka in Jurij Dalmatin iz Krškega. Med mlajšimi deklicami od 1. do 4. razreda je ekipno 1. mesto osvojila prva ekipa osnovne šole Jurija Dalmatina, med posameznicami pa je zmagala Nika Močivnik, ki je v mnogoboju zbrala 33,30 točke in je z 8.700 točke za sestavo na gredi prejela tudi najvišjo oceno tekmovanja v svoji starostni skupini, na 2. mesto se je uvrstila Maruša Turk, 3. mesto pa si je pritegovadila Maša Mlakar.

V skupini od 5. do 8. razreda je prva vrsta osnovne šole Raka, med posameznicami pa je zmagala Suzana Strnišnik, ki je za sestavo na parterju prejela 9,400 točke, kar je bila najvišja ocena tekmovanja. 2. mesto je zasedla Nina Novak in tretje Teja Furar.

OBČNI ZBOR IN ZAKLJUČNI TURNIR

NOVO MESTO - Teniški klub Portovald bo drevi ob 18. uri v sejni sobi upravne stavbe stadiona Portoval pripravil letni občni zbor. Teden dni pred občnim zborom je klub pripravil zaključni turnir zimске teniske sezone. V igri parov sta v finalu Siniša Trbojevič in Jože Seničar s 6:4 premagala Aleša Klobučarja in Mirjana Lapajneto, med posamezniki pa je bil Frenk Tičar s 6:3 boljši od Edija Lubeja.

SIN DRUGI IN OČE PRVI MED MODELARJI

NOVO MESTO - Na tekmovanju v letalskem modelarstvu za pokal Edvarda Rusjana v Novi Gorici je v kategoriji jadranskih modelov F-1-H nastopilo 39 tekmovalcev iz vseh slovenskih klubov. Med mladinci je Novomeščan Jure Žuljič osvojil drugo mesto, med člani pa je njegov oče Damjan Žuljič zmagal.

MOČAN STREL - S tem strelom z nadalje 18 metrov od vrat Ivančne Gorice je Matjaž Sever odločil dolenski derbi in Elanu pomagal, da se je z novimi tremi točkami uvrstil na četrtem mestu prvenstvene lestvice druge nogometne lige. (Foto: I. Vidmar)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

• **TENIŠKA ŠOLA IN VRTEC** - Teniški center Otočec vabi k vpisu v teniško šolo in vrtec za otroke, stare od 5 do 7 let. Vadbena, ki se bo začela v aprilu, bo pod strokovnim vodstvom iz-

OKOLI GOLEMCA - Tudi na drugi tekmi Uniona Olimpije v Novem mestu v tej sezoni so ljubljanski zvezdniki do zadnjega kotečka napolnili tribune športne dvorane Marof, a tako željene prve zmage svojih ljubljencev nad Ljubljancami novomeški ljubitelji košarke niso doživel, so se pa nagledali podobnih dvobojev, kot je tale med Matjažem Smodišem (levo) in Jasminom Golemcom. (Foto: I. V.)

Dolenjski derbi Novomeščanom

Nogometaši Elana po remiju v Zagorju doma ugnali Ivančno Gorico - Razigrani Plevnik pripravil številne prilike

NOVO MESTO - Čeprav so novomeškemu nogometnemu drugoligašu po odhodu kar lepega števila igralcev prvega moštva mnogi napovedovali žalostno usodo, razplet prvih dveh kol ne kaže na to. Osvajena točka v Zagorju v prvem pomladanskem kolu in v nedeljo še lepa zmaga v dolenskem derbiju nad Ivančno Gorico kaže, da bi se Elan lahko na visokem mestu obdržal vse do konca sezone.

V dvoboju dolenskih moštev, ki se med sabo zelo dobro poznata, saj je precej nogometašev igralo že v

obeh klubih, je vse do 32. minute precej medla igra obetala tekmo brez zadetkov. Tedaj je dirigent novomeške igre Gorazd Plevnik lepo prodril pred kazenski prostor Ivančne Gorice in podal prostemu Matjažu Severju, ki ga je moral Gorazd celo vzpodbuditi, naj gre sam pred gol in strelja, da se je Matjaž odločil in z natančnim strelom premagal ivanškega vratarja Koželja.

Po Severjevem zadetku so se Ivančani odprli in igra je močno zaživel, a številnih priložnosti, med katerimi niti prečk ni manjkalo, moštvi nista izkoristili. Predvsem je bil nespreten Ivica Pešič, ki mu je razigrani Gorazd Plevnik pripravil številne prilike, a jih napadalec ni znal izkoristiti, k čemur je precej prispeval tudi ivanški vratar Koželj. Prav tako se je v domačih vratih izkazal povratnik v moštvo Elana Pavič, ki je bil neresljiva uganaka za napadalce Ivančne Gorice.

V 18. kolu v soboto, 25. marca, čaka nogometaše Elana tekma z enajstovrstičnim Montavarjem Rogozo, ki je v 17 kolih dosegel le pol toliko zmag kot Novomeščani.

I. V.

Na Portugalsko po izkušnje

Mladi sevniški tekač Borut Veber se na svetovnem prvenstvu v krosu ni mogel meriti s starejšimi in Afričani

SEVNICA - 17-letni sevniški tekač Borut Veber je nastopil na svetovnem prvenstvu v krosu v Vilamuri na Portugalskem in med 170 mladinci zasedel 134. mesto. Za zmagovalcem Kenijcem Kipkorom je na 8080 m dolgi progi zaostal 5 minut. Štirje slovenski reprezentanti so za nastop na prvenstvu zvedeli zadnji čas pred odhodom, saj atletska zveza Slovenije sprva na Portugalsko naših tekačev ni imela namena poslati.

Trener sevniškega mladincev Rafko Povhe je po njegovem nastopu povedal: "Borut Veber je predvsem tekač na srednje proge od 800 do 1500 m in ni bil pripravljen na tako zahteven nastop. Dovolil sem, da odpotuje in se kani v hudi mednarodni konkurenci, kjer je najboljši Evropejec osvojil šele 21. mesto. Borut in Boris Špes, ki je z njim nastopil na prvenstvu, se šele uveljavljata. Upam, da jima je nastop koristil."

NINA SI JE IZPAHNILA KOLENO

RIBNICA - V tretjem krogu državnega prvenstva za rokometiškece za uvrstitev od petega do desetega mesta so igralke Gramiza zaslužno premagale Branik iz Maribora. Kočevke so v prvem polčasu igrale podjetno in učinkovito in jim Mariborčanke niso mogle slediti. Ritem Gramizove igre je strla poškodba Nine Kersnič, ki so jo zaradi izpahnjene kolena odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Kljub njenemu odhodu so Kočevke držale do konca. S šestimi zadetki je bila najboljša strelka v ekipi Gramiza Kristina Mihič. (M. G.)

ZMAGA VEBROVE

NOVO MESTO - Na kegljišču Dolenjskega lista v Novem mestu se je s trojno zmago trebanjskih kegljavk končalo posamezno prvenstvo območne kegljaške skupnosti Novo mesto. Zmagala je Vebrova, 2. je bila Miklavčičeva, 3. Rifljeva. Izidi: 1. Milena Veber 806, 2. Alenka Miklavčič 800, 3. Andreja Rifelj 795 (vse Trebnje), 4. Cvetka Lamut 787, 5. Dušanka Škedelj 780, 6. Martina Žvab 780 (vse Rudar) itd. (N. G.)

PORAZ ZA SLOVO

KOČEVJE - Odbojkarji Kovičarja iz Kočevja so s porazom na tekmi z Rušami zaključili letošnje tekmovanje v drugi ligi. Kočevci so tako osvojili zadnje mesto in so izpadli iz druge lige, vprašanje pa je, če bodo našli moči za hitro vrnitev med drugoligaše. (M. G.)

Nepričakovano darilo ob koncu lige

Trebanjci so se že sprijaznili s četrtnim mestom, ko jim je uslugo naredil škofjeloški Termo - Inles Riko je presenetil na Kodeljevem in lahko prehitel tudi Dobovčane

NOVO MESTO - Predzadnje kolo rednega dela prvenstva v prvi rokometni ligi se je razpletlo povsem po željah Trebanjcev, Ribničanov in Dobovčanov. Trebanjci so zlahka s 34:24 doma ugnali predzadnjevršeni Andor Jadran, Dobova je v Izoli po pričakovanju s 25:20 premagala zadnjevršeno Izolo HM Portorož, medtem ko si je Inles Riko po seriji porazov očitno opomogel v pravem času in je v Ljubljani nekoliko presenetljivo z 21:19 premagal Slovana.

V Trebnjem se seveda niso bali, da bi njihovi rokometiški izgubili s predzadnjevrščenim moštvo prve

lige, vendar na presenečenje v Škofji Loki, kjer je povprečni Termo ugnal do tedaj tretjevršeni Prevent, nihče ni računal. Tako so Škofjeločani Trebanjem na široko odprli vrata do tretjega mesta, za katerega bodo morali le še v gosteh ugnati Dobovčane.

Slovanovci so na Kodeljevem dočakali mlado ribniško moštvo s precejšnjo mero podcenjevanja, kar so Ribničani z veseljem izkoristili in po uvodnih minutah vodili s 4:1, ob polčasu pa so vodili s štirimi zadetki prednosti, kar je bilo dovolj, da so s pametno igro v zaključku tekme, ko se jim je v 55. minuti Slovan sicer približal na 17:18, prišli do pomembne zmage, s katero so prehiteli Radeče in to jih ob zanje ugodnem razpletu zadnjega kola rednega dela prvenstva lahko popelje celo pred Dobovo do 8. mesta. V zadnjem kolu bodo namreč igrali s šestovrstičnim Termom.

BREZ VRATARJA

RIBNICA - Nogometaši Trgovine Naja so opravili vlogo favorita in v 15. krogu druge državne lige v malem nogometu brez večjih težav premagali borbeno, a neučinkovite Ribničane. Toča zadetkov je posledica manj zbrane igre v obrambi in predvsem dejstva, da so gostitelji nastopili brez vratarja. (M. G.)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA
Liga Kolinska, 2. del, skupina od 1. do 6. mesta, 3. kolo - KRKA TELEKOM : UNION OLIMPIJA 77:79 (37:41); KRKA TELEKOM : JEVTVIČ 7 (1:2), Petrov 12 (5:7, 27 odst.), Smodiš 19 (8:12, 33 odst. 10 skokov), Visković (0:2), Grum 10 (2:2), Drobniak 17 (0:2, 67. odst., 7 skokov), Nakić 12 (8:8, 22 odst.); UNION OLIMPIJA : BEČIROVIČ 9, Golemac 12 (6:8), Zdovc 7 (4:4), Kotnik 13 (3:6), Milič 25 (3:5), Jasikevičius 9 (2:2), Paravinja 4. Met iz igre: Krka Telekom 39 odst., Union Olimpija 48 odst. Skok: Krka Telekom 30, Union Olimpija 36. Prosti meti: Krka Telekom 26:34, Union Olimpija 18:29. Met za tri točke: Krka Telekom 3:12 (Smodiš, Petrov, Drobniak), Union Olimpija 3:15 (Bečirovič, Zdovc, Jasikevičius). Osebnе napake: Krka Telekom 22, Union Olimpija 26.

4. kolo - KRKA TELEKOM : PIVOVARNA LAŠKO 73:74 (41:36)
KRKA TELEKOM: Dražovič 6 (1:2), Jevtović 2, Petrov 15 (6:6, met 40 odst.), Smodiš 19 (4:4, met 64 odst., 9 skokov), Visković 3 (1:4), Grum 2, Drobniak 9 (3:4, 7 skokov), Nakić 17 (1:2, 47 odst.); **PIVOVARNA LAŠKO**: Jurak 4, Lisica 19 (1:2), Goljovič 18 (8:8), Hafnar 10 (2:4), Dragšič 3, Nachbar 16 (1:3), Kunc 4 (4:6). Met iz igre: Krka Telekom 43 odst., Pivovarna Laško 48 odst.. Skok: Krka Telekom, Pivovarna Laško.

Prosti meti: Krka Telekom 16:22, Pivovarna Laško 16:23. Met za tri točke: Krka Telekom 5:20 (Nakić 2, Dražovič, Petrov, Smodiš), Pivovarna Laško 4:15 (Goljovič 2, Dragšič, Nachbar). Osebnе napake: Krka Telekom 25, Pivovarna Laško 25.

LESTVICA:
1. Union Olimpija 26 24 2 2299:1628 50
2. Pivovarna Laško 26 24 2 2327:1912 50
3. Krka Telekom 26 18 8 2045:1846 44
4. Slovan 26 14 12 1905:1889 40
5. Triglav 26 13 13 1912:2021 39
6. Savinjski Hopsi 26 11 15 1976:2000 37
V soboto, 25. marca, bo Krka Telekom igrala v Ljubljani s Slovonom.

ROKOMET

1. SRL, moški, 21. kolo - IZOLA HM : DOBOVA 20:25 (9:15); DOBOVA : DŽAPO, M. Urbanč 1, Martinčič 6, Bogovič 2, Barišič 1 (1), I. Deržič 2, D. Urbanč 7 (1), Škof, Kukavica 4, Kranjčič 2, S. Deržič, Maucar, Kušič. TREBNJE : ANDOR JADRAN 34:24 (15:9); TREBNJE : TORLO, Ostanek, Mežnaršič, Radelj, Begovič 9, Blagojevič 2 (1), Šavrič 2,

Stojakovič 4, Zupančič, Likavec 6, Gradišek 1, Žitnik, Denac 2, Zvižej 8.

SLOVAN : INLES RIKO 19:21 (7:11); INLES RIKO: Grm, Špoljarič 1, Lesar 5, G. Ilc 4 (2), Na. Hojč 2, Ivanec 2, Pajnič 3, Henigman 4, Mikulin. **LESTVICA**: 1. Celje P. Laško 40, 2. Prule 67 35 (tekma manj), 3. Trebnje 32, 4. Prevent 31, 5. Gorenje 23, 6. Termo 19, 7. Slovan 17, 8. Dobova 16, 9. Inles Riko 15, 10. Radeče 13, 11. Andor Jadran 6, 12. Izola HM 3. V zadnjem kolu rednega dela prvenstva bo Dobova igrala doma s Trebnjem in Inles Riko doma s Termom.

1. SRL, ženske, 3. kolo končnice, skupina od 5. do 10. mesta - GRAMIZ KOČEVJE BRANIK 28:24 (17:10); LESTVICA: 1. Vegrad Velenje 23 (19), 2. Jelovica 21 (17), 3. Gramiz Kočevje 19 (15), 4. Bajc Daewoo Izola 14 (10), 5. Branik 4 (4), 5. Burja 4 (2). V 4. kolu drugega dela bo Gramiz igral doma z Burjo.

NAMIZNI TENIS

1. SNTL, moški, 15. kolo - KRKA : ERA TEMPO 1:6 (Gradišar : Atikovič 0:2, Retelj : T. Vodušek 0:2, Kralj : U. Slatinšek 1:2, Retelj : Atikovič 1:2, Gradišar : U. Slatinšek 0:2, Kralj : T. Vodušek 2:1, Retelj/Kralj : Atikovič/U. Slatinšek 0:2). LESTVICA: 1. ETA Presejce 28, 2. Maxi Olimpija 24, 3. ŽNTK Maribor 23, 4. ERA Velenje 21, 5. Moravske T. Sobota 16, 6. Radlje 13, 7. Radgona 13, 8. Krka Novo mesto 6, 9. Učila Križe 6, 10. Petovita 0.

KOLESARJENJE

Jadranska magistrala, dirka UCI 2.5, 1. etapa - 1. Boštjan Mervar (Krka Telekom), 17. Blaž Omahen (Savaprojekt Krško) v času zmagovalca itd.; 2. etapa - 1. Vladimir Miholjevič, 9. Sandi Papež 2:33, 13. Boris Premužič (vsi Krka Telekom) 2:57, 15. Uroš Plankar 3:28, 19. Massimo De Marin (oba Krka U25) 3:39 itd. 3. etapa - 1. Boštjan Mervar, 13. Martin Derganc (oba Krka Telekom), 15. Tomislav Elkasovič (Savaprojekt Krško) oba 0:10 itd.; skupni vrstni red - 1. Vladimir Miholjevič 11:57:06 (Krka Telekom), 2. Luboš Kejval (Češka) zaostanek 0:18, 3. Rajko Petek (Perutina Radenska Rog) 00:55... 8. Sandi Papež 2:33... 12. Boris Premužič (oba Krka Telekom) 2:57... 14. Uroš Plankar 3:28... 17. Massimo De Marin (oba Krka U25) 3:39... 37. Boštjan Mervar (Krka Telekom) 8:16... 42. Borja Jelič 9:01... 50. Tomislav Elkasovič (oba Savaprojekt) 11:12 itd.

Rad bi igral v evroligi, najraje doma

Simon Petrov je spregovoril o lastni krivdi za poraz z Unionom Olimpijo, o igri z Matjažem Smodišem in odnosih v novomeškem moštvo - O NBA-ligi sanja vsak mlad košarkar, Simon pa si želi igrati v evroligi - Napovedal zmago nad Laščani

Vodja igre novomeškega košarkarskega kluba Krka Telekom Simon Petrov se je letos na tekмах z Ukrajino in Belgijo uveljavil tudi kot vodja igre slovenske reprezentance, ki brez poraza vodi v kvalifikacijski skupini za nastop na evropskem prvenstvu leta 2001. 24-letni 190 cm visoki Novomeščan se je že pred leti povsem posvetil košarki in poleg rednih treningov vadi še sam.

Sinoči ste izgubili tekmo z Olimpijo, ni pa veliko manjkalo, da bi zmagali. Odločitev tekme je bila v vaših rokah. Kako bi ocenili tekmo in kako si se počutil, ko si pet sekund pred koncem metal za izenačenje in podaljšek?

Tekma je bila dobra. Žal si nismo pripragali prednosti, ki bi nam zagotovila zmago, na koncu pa smo vseeno imeli priložnost, da bi izsilili podaljšek. Jaz nisem naredil tega, kar bi moral, se pravi zadeti oba prosta meta. Upam, da se bom s igralcem in gledalcem lahko oddolžil za ta spodrseljaj, po možnosti na tekmi, ki bo pomembnejša od te, ki ni odločala o naši uvrstitvi na lestvici.

Misliš, da si ti kriv, da niste zmagali oziroma da niste igrali podaljška?

V bistvu sem kriv, če bi pač zadel oba prosta meta, bi igrali podaljšek. Je pa res, da smo imeli vsi skupaj 40 minut časa, da bi kaj naredili, moji prosti meta pa so bili zadnja priložnost.

Košarka postaja vse bolj groba igra. Si bil na tekmi z Olimpijo precej tepen?

Malo drugače je igrati proti Olimpiji kot proti nekaterim bolj prepričnim moštvom. Včasih je udarcev več, drugič manj.

SIMON PETROV z žogo v roki kot organizator igre Krke Telekoma tako usmerja soigralce. (Foto: I. V.)

Ravno s prekrškom pred odločilnimi prostimi meta se ti grobo zaustavili in precej na trdo si priletel na tla.

Res je, padel sem in se močno udaril v komolec, a to ne more biti opravičilo za zgrešen met.

Koliko časa si že član prve peterke novomeškega košarkarskega moštva?

Mislil, da zadnjih pet let. Tudi prej, ko smo igrali v tretji ligi, sem včasih začel v prvi peterki.

Reprezentančnih izkušenj imaš že kar nekaj, saj si v slovenski izbrani vrsti igral tudi med kadeti in mladinci.

V mladinski reprezentanci sem igral, v kadetski pa ne. Vrata članske reprezentance so se ti letos na široko odprla in priložnost si dobro izkoristil. Zakaj si pred leti odklonil sodelovanje v reprezentanci?

Tedaj je šlo za reprezentanco do 22. leta. Bil sem že na pripravah reprezentance, a se nisem najbolje razumel s trenerjem. Spoznal sem, da bo zame boljše, če zapustim priprave in doma treniram sam. Pred dvema letoma sem bil tudi že poklican v člansko reprezentanco in sem sodeloval na pripravah, a so prišli v ožji izbor drugi, mene pa so poslali domov.

Si si z odličnimi nastopoma na tekmah z Ukrajino in Belgijo zagotovil mesto v slovenski izbrani vrsti tudi za vnaprejš?

Pokazal sem, da lahko igram v reprezentanci, in to dobro, je pa treba kaj pokazati na klubskih tekmah tudi v naslednji sezoni. Kaže, da mi trener Zrinski zaupa, pa tudi s Smodišem se zelo dobro ujameva, kar se je izkazalo za učinkovito rešitev.

Z Matjažem Smodišem sta skupaj odraščala, tudi košarkarsko. Ves čas igrata skupaj in ti mu kot vodja igre pripravljata akcije. Je to zadnja sezona, ko igrata skupaj?

Vse kaže, da je to najina zadnja skupna sezona. Kaj se bo zgodilo, ne vem, a upam, da bova še kdaj igrala skupaj.

Matjaž bo najbrž odšel v tujino, a tudi ti razmišljaš, da bi odšel na tuje?

Nimam opredeljenega cilja za prihodnost, saj ne vem, kaj se bo zgodilo v Novem mestu. Trenutno je moj cilj, da se še bolj uveljavim v domačem klubu in v reprezentanci, potem bom pa videl, kaj bo. Rad bi igral tudi v kakšnem boljšem klubu v evroligi.

So ti po izvrstni igri na zadnjih dveh tekmah z Olimpijo in nastopih za reprezentanco ponudili, da bi prestopil v kakšen drug klub?

Ne. Si želiš oditi ali bi raje ostal v domačem moštvo?

Najraje igram doma, a v dobrem moštvo. Sicer pa si kot vsak športnik želim napredovati, igrati v

boljšem moštvo. Moj cilj je evroliga. Če bi lahko igral v evroligi z novomeškim moštvom, bi bilo to najlepše.

Bi sprejel ponudbo Olimpije ali bi šel raje v tujino?

Šel bi v katerokoli moštvo, v katerem bi lahko izpolnil svoje ambicije, kjer bi se dobro počutil, dobro igral in tudi zaslužil.

O Ameriki in poklicni ligi NBA pa ne razmišljaš?

Ne, vsaj resno ne, a vsak mladi košarkar sanja o NBA.

Kakšen je vpliv NBA lige na evropsko in slovensko košarko?

Velik. Evropski košarkarji veliko gledamo tekme NBA-lige. Tudi naši igralci oponašajo ameriške poklicne košarkarje in se zgledujejo po njih. To je dobro, saj je tako njihova igra bolj atraktivna.

Pred leti je Evropa poznala dva izrazita modela košarke: rusko disciplinirano šablonsko igro in jugoslovansko šolo košarke, ki je najboljšim igralcem dopuščala precej ustvarjalnost v igri. Kam sodi sodobna evropska ali slovenska košarka?

Težko je reči. Najboljša slovenska moštva bi po igri bolj sodila v ruski model, predvsem Olimpija, kjer Sagadin igralcem ne dovoljuje svobode. A za vrhunski izid je potrebno tudi to. Žalgrisi, evropski prvaki, vsekakor ni moštvo, ki bi igralo šablonsko. Na lanskem turnirju Final Four so imeli igralci precej proste roke, igrali so po navdihu in hitro zaključevali napade. Čeprav so iz nekdanje Sovjetske zveze, ne sodijo v ruski model. V bistvu je potrebno oboje: dobro naučene akcije in ustvarjalnost igralcev.

Bi si od trenerja Sunare želel, da bi vam pustil bolj proste roke?

Vsakemu košarkarju bi bolj ustrezalo, če bi lahko počel, kar si želi, da bi igral po svoje, trenerju pa to ponavadi ni všeč. Zadnje čase ni takega pritiska, imam sorazmerno dovolj svobode, tako da sem kar zadovoljen.

Kakšen pa je odnos med tabo in Matjažem Smodišem? Ko igrata skupaj, se zelo ujemata.

Z Matjažem sva tudi sicer prijatelja, dobro se razumeva, kar se čuti tudi na igrišču.

Pred leti je vajin takratni trener Slavko Seničar poudarjal, da je novomeško moštvo dobra klapa in da ste košarkarji tudi sicer dobri prijatelji. Je še tako, čeprav se je moštvo od takrat precej spremenilo?

V bistvu je še tako. Z skoraj vsemi igralci se dobro razumemo. Med nami ni problemov.

Rekel si skoraj z vsemi. Torej nekateri izstopajo. Z Nakičem se včasih nista ravno najbolj razumela.

Za druge ne bi rad govoril, a sam se še vedno z njim ne razumem najbolje. A oba sva profesionalca in opravljata vsak svoj posel. Na igri-

šču se neurejeni osebni odnosi ne smejo poznati.

Kaj pa tvoj študij?

To je pa neprijetno vprašanje. Nekaj časa sem se vztrajal, potem pa sem se povsem posvetil košarki.

Se da igrati poklicno košarko in zraven študirati?

Zelo težko. Poznaš koga od boljših slovenskih košarkarjev, ki bi študiral?

Morda kdo študira, vendar jaz ne vem zanj. Bistvena je volja. Če si nekaj močno želiš, se da narediti vse.

Včasih si poleg rednih treningov vadil še dodatno. A zdaj, ko imate treninge dvakrat dnevno, to še počneš?

Če se le da, poleg rednih treningov delam še sam. Včasih se pridružim treningu mlajših skupin in vadij met. Ždi se mi, da mi to zelo pomaga. Poleg trenerjevega programa treningov delam stvari, za katere mislim, da jih potrebujem.

Kolikokrat na dan vržeš na koš? Odvisno od programa treningov. Običajno opravim od 200 do 300 metov na dan.

Si kdaj računal, kolikokrat si do sedaj vrgel na koš?

Ne. Ko na treningu vadiš met trojk, kolikokrat zgrešiš? Recimo od desetih metov.

Ponavadi zadenem okoli 80-odstotno, včasih tudi več. Recimo, da zadenem osem ali devet od desetih metov.

Ponavadi igraš od 35 do 40 minut na tekmo. Si utrujen?

Se. A se naučim prenašati utrujenost in se tudi malo prilagodim.

Kakšna minutaža bi bila idealna, da bi lahko dal največ od sebe?

Mislil, da je to idealno. Lahko igram 40 minut in pri tem ne popuščam ne pri igri v obrambi ne v napadu.

Kateri trener je najbolj vplival na tvoj košarkarski razvoj?

Slavko Kovačević. On je z mano delal v mlajših kategorijah in zaradi njega sem postal to, kar sem.

Imata še stike?

Imava. Še vedno včasih dela z mano in mi svetuje, kaj naj delam. Precej mi pomaga in rad bi izkoristil priložnost, da se mu zahvalim.

Kaj bi svetoval mladim igralcem, ki bi radi postali vrhunski košarkarji?

Veliko treninga. Tudi če sedijo na klopi, naj ne obupajo.

Ti nimaš izkušenj s sedenjem na klopi?

Ne. No, včasih sem v kateri izmed reprezentančnih vrst sedel na klopi, a redko, vendar vem, da ni prijetno.

Katero slovensko košarkarje bi izbral, da bi igrali skupaj v idealni peterki?

Matjaža Smodiša... Ne vem. Nikoli nisem razmišljal o tem.

Boste v soboto premagali Pivovarno Laško?

Bomo! (Krka Telekom je v soboto tekmo s Pivovarno Laško izgubila za eno točko. Op. p.)

NIČ KAJ NEŽNO V OBRAMBI - Sodobna košarkarska igra temelji na čvrsti igri v obrambi in Simon Petrov tu ne pozna milosti. Na tekmi s Pivovarno Laško je takole zaustavil Gregorja Hafnarja. (Foto: I. Vidmar)

TURNIR V POSPEŠENEM ŠAHU

NOVO MESTO - Šahovsko društvo Novo mesto je v petek, 17. marca, pripravilo že drugi letošnji turnir v pospešenem šahu. Med 20 šahisti, ki so odigrali sedem krogov po švicarskem sistemu, je največje točko osvojil Marjan Kastelic, ki z dvema zmagama vodi tudi v letošnji skupni razvrstitvi, sledijo pa mu Roman Janko, Robert Rudman in Jože Pucelj.

ZMAGI MLADIH ELANOVCEV

NOVO MESTO - V 15. krogu druge slovenske nogometne lige so mladinci in kadeti novomeškega nogometnega kluba Elan premagali Rudarja iz Trbovelj. Mladinci so Trboveljčane ugnali s 6:0, kadeti pa 2:1.

ODLIČEN NASTOP BRULCA

NOVO MESTO - Na mladinskem državnem prvenstvu posamezno se je v Medvodah in Trbovljah izkazal Novomeščan Uroš Brulc z 1711 podtirnimi keglji. Na Jesenicah pa je Trebanjka Irena Goleš podrla 715 kegljev. Izidi: mladinci: Brulc 1711, Kocjančič 1688; mladince: Goleš 715, Guculović 713. (N. G.)

VABLJENI NA RATITOVEC

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi vse planince in ostale ljubitelje narave v soboto, 1. aprila, na pohod na Ratitovec. Odhod bo ob 6. uri z novomeške avtobusne postaje, cena ture, ki jo bosta vodila Martin Luzar in Tomaž Mikec, pa je 1500 tolarjev za člane planinskega društva in 2000 za ostale udeležence. Prijave sprejemajo do četrta, 30. marca, na telefonskih številkah: 326-200 ali 041/800-876 (Martin Luzar). Na omenjenih številkah dobite tudi vse ostale informacije o pohodu.

Uredili bodo kolesarske poti

VELIKE LAŠČE - V občini Velike Lašče dajejo velik poudarek na razvoj raznih oblik turizma. Nekaterne oblike turizma smo že predstavili: to so izletništvo, kulturni turizem, turizem na kmetih, mladinski turizem itd. Predvsem pa je tu veliko naravnih, zgodovinskih, etnoloških in drugih zanimivosti in dobrih gostišč. Z raznimi oblikami turizma pa se prepleta tudi športno-rekreacijski turizem, o katerem je predsednik športnega društva "Cereja" Velike Lašče Robert Hren dejal: "Ponujamo razne oblike športnih in rekreacijskih dejavnosti, od namiznega tenisa in tenisa do aerobike. Urediti nameravamo tudi kolesarske poti po občini ali pa v sodelovanju s sosednjimi občinami. Za turiste kolesarje pripravljamo posebne kolesarske kartice z zemljevidi, na katerih bodo obeležene kulturne, naravne in zgodovinske zanimivosti ob kolesarski poti. Ze zdaj imamo uveljavljene teke in pohode po kulturnih poteh, jahanje in razne druge rekreacijske dejavnosti. V zadnjih letih se vedno bolj uveljavljajo tudi padalstvo in še nekatere zvrsti športa in rekreacije."

J.PRIMC

NAGRADE ZA NAJMLAJŠE SMUČARJE

LJUBLJANA - Ministrstvo za notranje zadeve je za varnejšo smuko najmlajših letos prvič na svoji strani interneta pripravilo nagradni kviz "Na sneg po užitek in ne po mavec". Med nagradence spadata tudi dva Dolenjca: nahrbtnik bo prejel Marko Martekovič iz Metlike, majico pa Blaž Dajčman iz Novega mesta. Ministrstvo mlade vabi, naj večkrat pokukajo na njihovo stran <http://www.mnz.si>.

Boštjan in Vlado sta zavladala

Popolna prevlada kolesarjev Krke Telekoma na dirki UCI 2.5 Jadranska magistrala - Miholjevič do zmage z vzponom na Učko - Mervar v sprintu dobil prvo in zadnjo etapo

NOVO MESTO, KRŠKO - Novomeško poklicno moštvo Krka Telekom in novomeška ekipa kolesarjev do 23. leta Krka U23 ter krško moštvo Savaprojekt na čelu z novim trenerjem, nekdanjim poklicnim kolesarjem Vinkom Polončičem, so minuli teden nastopili na tradicionalni 40. etapni kolesarski dirki Jadranska magistrala, ki sodi v kategorijo dirk mednarodne kolesarske zveze UCI v kategorijo 2.5, v katero sodi tudi dirka Po Sloveniji. Zahtevno dirko z več kot polovico poklicnimi moštvi med skupno 20 ekipami iz Češke, Nemčije, Avstrije, Italije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije so popolnoma obvladali kolesarji Krke Telekoma, ki so zmagali na vseh etapah in tudi v skupnem vrstnem redu.

Prva, 144 km dolga etapa s štartom in ciljem v Umagu oziroma Stellamarisu se je končala s sprintom glavnine, v katerem je bil najhitrejši Novomeščan Boštjan Mervar. Sicer enolično dogajanje v prvi etapi je popestril 85 km dolg pobeg Avstrijca Bereina in Hrvatja v dresu krškega Savaprojekta Hrvoja Bošnjaka. Ubežnika sta si prikolesarila že 3 minute in pol prednosti, a ju je glavčina 31 km pred ciljem ujela. Med pobegom si je Bošnjak z zmagami na letičih bil pripravljen tudi končno zmagati v točkovanju letičnih ciljev, kjer je bil drugi kolesar Krke U25 Gregor Zagorec.

Odločitev o zmagovalcu je padla v drugi, 156 km dolgi etapi s štartom v Stellamarisu pri Umagu in ciljem na Učki. Prav vzpon na Učko je močno raztegnil kolono, na čelu katere je na cilj prispel domačin z Reke in dolgoletni član novomeškega kluba Vladimir Miholjevič, ki je drugouvrščenega Čeha Kejvala prehital za 22 sekund, tretjevrščenega Rajka Petka iz ljubljanskega moštva Perutnina Radenska Rog pa že za več kot minuto, ti trije pa so ostali na prvi treh mestih tudi na koncu dirke.

V zadnji, 152 km dolgi zadnji etapi po Istri moštvo Krke Telekoma ni pustilo, da bi ga tekmeči presenetili. Tako kot pred dvema letoma na odločilni predzadnji etapi dirke Po Sloveniji od Nove Gorice do Ljubljane so se postavili na čelo glavnine in s tempom med 50 in 55 km na uro preprečili, da bi komurkoli uspel pobeg, s katerim bi lahko Vladu Miholjeviču slekli rumeno majico. Tokrat je z desetimi sekundami prednosti pred glavčino in malo manj pred drugouvrščenim Čehom Petrom Hermanom in tretjevrščenim Čehom Michalom Precechtelom zmagal Boštjan Mervar, medtem ko je Vladimir Miholjevič pripeljal na cilj sredi glavnine 52 kolesarjev in tako obranil vodstvo v skupni uvrstitvi.

Po dirki je Vlado Miholjevič povedal, da ga še bolj kot sama zmaga veseli spoznanje, da ima Krka Tele-

Vladimir Miholjevič

kom letos spet zelo močno in na etapne dirke dobro pripravljeno moštvo. Vlado upa, da bo do podobnega razpeta kot tokrat prišlo tudi na letošnji dirki Po Sloveniji, na kateri bo eden izmed ciljev tik pod vrhom Mangartja več kot 2000 m nad morjem. Miholjevič je namreč izrazil željo za gorske etape, medtem ko na ravninskih etapah, da bi ohranil pridobljeno prednost s klancev, potrebuje izdatno pomoč moštva.

I. V.

Vrhovnik zmagal v vojni živcevi

Smučar novomeške Krke Roga Matjaž Vrhovnik si je s tretjim mestom na finalu svetovnega pokala zagotovil bronasto medaljo v skupnem seštevku slaloma - Lahko bi bil prvi ali četrti

NOVO MESTO - Smučar novomeškega smučarskega društva Krka Rog Matjaž Vrhovnik je tudi s finalnim nastopom v svetovnem pokalu v slalomu opravil v slogu cele sezone. Tudi tokrat je smučal brezkompromisno in zanesljivo in si s tretjim mestom zagotovil željeno bronasto medaljo v skupnem seštevku slaloma. Pred finalno tekmo v Bormiju so bile za Matjaža odprte vse možnosti, od skupne zmage pa vse do nesrečnega četrtega mesta.

Čeprav je tudi tokrat Matjaž dal vse od sebe, mu tekmeči za slalomске medalje niso pustili doseči še več. Matjaž bi teoretično lahko osvojil celo mali kristalni globus za skupno zmago v slalomu svetovnega pokala, lahko pa bi ostal celo

brez medalje. Prvo vprašanje je s zanesljivim nastopom in šestim mestom hitro rešil prvi slalomist letošnje sezone Kjetil Andre Aamodt, drugo vprašanje pa je rešil četrti konkurent za medaljo Mari Matt sam, ko je že kot prvonastopajoči zapeljal s proge.

Tako se je po končani prvi vožnji vedelo le, kateri trije si bodo razdelili medalje, katero bo dobil kdo pa se ni vedelo. Norvežan Ole Christian Furuseth, ki je Vrhovnika še lahko ogrozil na drugem mestu, je bil po prvem teku drugi, Kjetil-Andre Aamodt, ki bi ga Matjaž še lahko prehital, je bil tretji, Vrhovnik pa šesti. V drugi vožnji je Vrhovnik z odlično vožnjo prešel v vodstvo in odločitev o medaljah predal v roke

obeh Norvežanov in, kot se je kasneje izkazalo, tudi Avstrijcu Benjaminu Raichu. Ko je s progo za zanesljivo opravil Aamodt, ki se je uvrstil za Matjažem, je ostalo odprto le še vprašanje srebrne medalje.

Ko je svojo nalogo izvršno opravil tudi Furuseth, ki je prvi prehital Vrhovnika, je o medalji odločil Raich. Če bi obetavni Avstrijec zmagal, bi bilo srebro Vrhovnikovo, kar bi se zgodilo, tudi če bi Raich osvojil tretje ali slabše mesto. Le drugo mesto Avstrijca bi povzročilo za Matjaža neugodno razliko v osvojenih točkah. Zgodilo se je prav to, da se je Raich uvrstil med Furusetha in Vrhovnika, tako da je Norvežan Matjaža na drugem mestu prehital za vsega 3 točke.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

tega problema, čeprav je gospa Majstrovica sestavila zapisnik najinega razgovora, kjer je bila izražena želja, da mi do 31.1.2000 pisno odgovorimo na zapisnik in posredujejo sklepe. Do danes pa se to še ni zgodilo.

8. Na odločbo za odstranitev ceste sem se preko odvetniške pisarne Čeferin pritožil iz dveh razlogov: Prvič zato, ker vzpostavitev v prvotno stanje ni poceni, in drugič zato, ker sem upal, da bodo ustrezne službe stvar rešile v razumnem roku in na razumen način.

9. Skoraj neverjetno hitro sem 4.1.2000 prejel odločbo št. 356-01-547/99 iz Ljubljane, v kateri piše: "Odločba inšpektorata RS za okolje in prostor, Območne enote Novo mesto, številka 357-134/99 z dne 20.8.1999 se odpravi in se zadeva vrne prvostopnemu organu v ponovni postopek." V obrazložitvi pa je med ostalim navedeno: "V ponovnem postopku po prvostopni upravni organ dopolnil ugotovitveni postopek in izvedel še druge dokaze ter ugotovil, kdo je investitor sporne asfaltne ceste na zemljišču s parcelno številko 818/40, k.o. Prečna. Če investitorja ne bo mogel odkriti, bo ponovno odločil o stvari in z novo odločbo inšpekcijski ukrep odredil lastniku zemljišča". Odločbo je podpisala svetovalka vlade Bojana Pohar. V tej točki 9. se razbere, da se je pričelo prekladati breme z ramena na rame. Čas pa teče.

10. Neizmerno me čudi, da je Tonček Zigante zastavil svoje ime in ime inšpektorata, da bi prikrikl dejstvo, da je cesta na parc. št. 818/40 še vedno moja in da prav njegova služba ni našla investitorja, čeprav so ji bila dejstva položena na dlan. Čudi me tudi, da znane problematike reševanja ne nadaljuje Železnik.

11. 28.2.2000 sem cesto v opozorilo tudi prekopal, žal pa je bila nemudoma zasipana. Ko pa sem hotel nedovoljeno poseganje prijavit policiji, jih to ni zanimalo. Na telefonski št. 113 mi je delavec odgovoril, da se naj obrnem na pravno službo. Po s težavo sprejeti pisni prijavi pa mi je dežurni policaj obrazložil, da bo prijavo sicer sprejel, vendar ukrepati ne bodo.

Moj sklep: Uporabo ceste na parceli št. 818/40, k.o. Prečna, prepovedujem do dokončne ureditve lastniških odnosov. Vsakega, ki bo cesto uporabljal, pa bom tožil.

STANISLAV ZUPANČIČ

Revozova ekološko prodajna akcija

DL 11, 16. marca

Dolgovezno pisarjenje dipl. inž. Karla Lipičnika, tajnika Slovenskega ekološkega gibanja, proti akciji Revoza glede odkupa več kot 10 let starih avtomobilov za 200 tisočakov, je pljunek mimo pljuvalnika. Ta nehijski izum iz prejšnjega stoletja podobno ni reševal problema. Podi naših dedov zato niso bili kaj dosti manj popljudani. Ob skrbnejšem prebiranju sem sicer opazil nekaj sprotnih pohval Revoza, vendar je to premalo. Kaj nam pomaga Lipičnikovo naštevanje papirnatih rešitev, po nemarnem financiranih s pomočjo denarja PHARE ipd., če se dela nihče ne loti. Revoz kot edini domači proizvajalec avtomobilov zasluži pohvalo za lansko odstranitev nekaj nad 3.000 starih avtomobilov, ki bi sicer kazili vrsto lepih domačih gozdnih globač, da o večji varnosti Revozovih avtomobilov ne govorimo.

Lepo drevo na Revozovem plakatu na ličnih vratih slovenskih prodajnih servisov Revoza s sloganom: "Nismo še vsega pospravili!" - pa s prihodom pomladi vsepovsod vabi,

da jim pripeljemo svojega odsluženega jeklenega konjička. Vprašajmo se, kje lahko zanj še kaj dobimo? Če ga odpeljemo neposredno k Dinosu, ne bomo dobili toliko, da bi krili stroške prevoza, nekaj bo treba še primakniti, da ga bodo sploh vzeli. Če ga bomo pustili kar na kakšnem mestnem parkirišču, bodo sicer domiselni domačini kolesa dokaj hitro porabili za kakšen gumi voz, akumulator bodo za prodajo svinca vzeli Cigani in zgodbe bo konec, ne pa še nevšečne pločevine. Italijani niso ekološko tako neosveščeni, kot piše Lipičnik. Povsem imajo močno zeleno stranko, ki je mi ob naši že pregovorno sprti vrstni sceni še dolgo ne bomo imeli. Od taiste države financirane železarske pa bodo vvažale staro železo iz Albanije in Nemčije.

Nazaj k hvalevredni Revozovi akciji: nedvomno je narejena povzoru iz Francije. Tam je država primaknila znaten denarni delež k pospravljanju slehernega starega vozila. Mi bomo seveda še dolgo Balkanci in bomo trgovali s starimi fički in jugosi, ki so že cenejši od navadnega kolesa. Dobro. Revoz je videl komercialni interes in odkupil ta vozila. Če sam ne bi bil ekološko osveščen, bi svetoval, da bi stesali nekaj splavov in jih vrnili Miloševiću. Če komu, je treba grajo nasloviti na birokratsko zaspano ministrstvo, ki mu ni uspelo spraviti v življenje niti strategije, kaj šele spremljajočih predpisov. Do takrat pa klubok dol pred Renaultom oziroma Revozom, ki se muči z našo odsluženo avtomobilsko ključevino!

ALFRED ŽELEZNIK
Boštanj 56

Samoprispevek bo, če bo sanacija

DL 9, 2. marca

Spoštovani g. Grabrijan, skrajno neresne in zavajajoče so vaše trditve, ki jih navajate v Dolenjskem listu z dne 2.3.2000 v pismu bralcem pod naslovom Samoprispevek bo, če bo sanacija. Zakon o lokalni samoupravi določa, da je odločitev o uvedbi samoprispevka sprejeta le, če je zanjo glasovala večina vseh volivcev v občini oziroma v delu občine, za katerega se bo samoprispevek uvedel. Zato je zelo pomembno, da se referendumu udeležijo vsi volilni upravičenci.

Občani Občine Črnomelj so g. Grabrijan, dobro informirani, o čem se bodo v nedeljo, 26.3. odločali. Odločali se bodo o razvoju, o prihodnosti. S programom investicij, ki se bodo sofinancirale iz sredstev, zbranih s samoprispevkom, pa so bili podrobno seznanjeni na šestnajstih zborih krajanov, ki sem jih opravil skupaj z delavci občinske uprave, iz sredstev javnega obveščanja, iz kontaktnih oddaj preko radia in televizije, iz plakatov in letakov, na zborih društev in združenj. Zato verjamem, da ljudem ne bo osnovno vodilo pri odločanju na referendumu olajšava v skladu z določbami Zakona o dohodnini, kar pa seveda ni zanemarljivo.

Na referendumu se bomo odločili ZA, ker nam ni vseeno, kako bomo v prihodnosti živeli.

Župan
ANDREJ FABJAN

Varnostna služba Berkopec prodana dvakrat

DL 11, 16. marca

Berkopec, d.o.o., Zemelj je pridobil licenco za dejavnosti varovanja, s katerim se ukvarja od leta 1993. Tedaj je Berkopec, d.o.o., sklenilo pogodbo o sodelovanju s podjetjem Protekt, d.o.o., Novo mesto. Predmet pogodbe je bilo področje Bele krajine in izvajanje samo tehničnega varovanja z fizičnimi intervencijami, kar je izvajalo podjetje Berkopec, Protekt pa je opravljal dežurno službo na nadzornem centru v Novem mestu. Vse ostale dejavnosti fizičnega varovanja so bile po pogodbi v izključni pristojnosti podjetja Berkopec. Prav tako je imelo podjetje Berkopec vsakodnevne stike in delo z naročniki, pri katerih pa si je v sedmih letih pridobilo veliko zaupanja, kar je pri tej dejavnosti najpomembnejše.

Zaradi kršitev določil v pogodbi o sodelovanju na področju varovanja z alarmnimi napravami se je naše podjetje Berkopec odločilo za razveljavitev obstoječe pogodbe v celoti. To je bilo tudi storjeno dne 24.2.2000, ko smo sporazumno pod-

pisali dogovor o prekinitvi sodelovanja podjetij Protekt, Berkopec in Utrip, d.o.o., iz Šentjerneja. S posebnim dogovorom smo prejšnje sodelovanje in pogodbo razveljavili v celoti, in sicer brez konkurenčne klavzule, odpovednega roka in drugih obveznosti, pravic, dolžnosti in zavezanosti med nami zanaprej.

Razlogi za prekinitve sodelovanja so bili predvsem premajhen delež od izkupička in s tem nerantabilnost našega podjetja, neposlovni odnosi in omaloževanje našega podjetja. Iz teh razlogov je naše podjetje popolnoma izgubilo zaupanje do podjetja Protekt.

Berkopec, d.o.o., je šokirano in osuplo nad neresničnimi izjavami podjetja Protekt, ki je z namenom blatenja in povzročanja poslovne škode v časopisih in pri strankah naklepno širilo neresnico, da se je naše podjetje prodalo in so nas kupili, ne vem kdo. Protekt je v časopisih Dolenjski list in pri naročnikih tudi izjavljal sebi v korist in nam v veliko škodo, da je naše podjetje Berkopec, d.o.o., prenehalo delovati. Radi bi povedali, da Berkopec, d.o.o., še naprej deluje in bo delovalo z vsemi dejavnostmi kakor do sedaj, in sicer z varnostno službo, fitnesom, aerobiko, babilnimi večerjami. Nekatere dejavnosti smo že združili zaradi obojestranskih interesov z Družbo za varovanje G7, d.o.o., nekatere pa še bomo združili zaradi večje perspektive in dobre ga za vse.

Ni res, kot izjavlja Protekt, d.o.o., da smo se prodali njim in ne vem še komu. Resnica je ta, da smo ob združitvi naredili poračun oz. obračun obveznosti, kjer smo skupaj ugotovili, da nam podjetje Protekt dolguje določen znesek denarja. Zato je bil uradno izdan račun - poračun obveznosti. Med nami ne obstaja noben uradni dokument ali dokazilo o prodaji in nakupu. Obstaja pa dokument, da so med nami poravnane vse obveznosti s področja našega sodelovanja.

Naše podjetje uradno nima z dnem 1.3.2000 nič s podjetjem Protekt in lahko brez obveznosti izvaja dejavnosti, za katere je registrirano in se lahko povezuje in sodeluje, s komer koli to želi, hoče in vidi boljše perspektivo. Zaradi neresničnih navedb podjetja Protekt, da so bili vsi delavci našega podjetja dne 1.3.2000 v uniformah podjetja za varovanje G7, pojasnjujemo, da to niso bili vsi delavci, ampak samo nekateri. Vsi ostali delavci Berkopec, d.o.o., naprej nemoteno opravljajo dejavnosti našega podjetja po veljavno sklenjenih pogodbah z naročniki.

Za vse laži, žalitve, blatenje in povzročanje poslovne škode bo podjetje Berkopec, d.o.o., sprožilo kazenski pregon zoper vse, ki so pri teh neposlovnih potezah in dejanjih sodelovali. Ne gre samo za vodstvo Protekta, ampak tudi za vse ostale, za katere imamo trdne dokaze, da so sodelovali v omenjenih dejanjih in podtikanjih sedaj in v preteklosti. Uvedli bomo tudi pregon za krivo ovadbo proti našemu podjetju (kriva ovadba goljufije). Zahtevamo javno opravičilo podjetja Protekt in demanti neresničnih navedb v časopisu in pri strankah.

Podjetje Berkopec se opravičuje vsem strankam in naročnikom za nepredvidljivo nastalo stanje in prosi za razumevanje pri "nastalih problemih", ki se bodo razjasnili in uredili.

BERKOPEC, d.o.o., Zemelj
Direktor: MIRKO BERKOPEC

Kdaj bo zadnja bitka za izgance?

DL 9, 2. marca

V Dolenjskem listu na 6. strani pisec zgoraj omenjenega članka P. Perc v zadnjem odstavku piše: "Naposled je pomembno seveda tudi to, da bo 3. obravnava na naslednjih aprilskih seji, vsekakor pred 4. junijem, ko bo vseslovensko srečanje izgancev predvidoma na brestanskiškem gradu. Ker Dolenjski list bere večina žrtev vojne nasilja, to je moja kategorija teh žrtev, izgancev in beguncev, je nujno zapisati resnico, ki jo sporoča magnetogram glasovanj v Državnem zboru Republike Slovenije, ki je bilo samo o dodatnem sklepu k predlogu Zakona o skladu za poplačilo vojne odškodnine za rok v aprilu 2000. Izid glasovanja je popolnoma nasprotnem zapisu v Dolenjskem listu, da bo 3. obravnava v aprilu oz. pred 4. junijem. Da se določi rok, je glasovalo 14 poslancev, proti jih je bilo 24, ni glasovalo 13 poslancev, ki so prijavili prisotnost na seji, in ti poslanci sploh nikjer niso zapisani, ali so se vzdržali. Ostali poslanci pa niti niso

pritisnili na tipko, da so prisotni, ali pa so namenoma odšli iz dvorane, da se ne zamerijo vladi oz. koaliciiji? Vsekakor je rezultat o določitvi roka za 3. obravnavo jasen kot solza, saj je zakonil, da vlada nima obvezne, kdaj bo poslala predlog v državni zbor, in to je ključno za nas žrtve, od katerih jih čedalje več zapušča ta svet.

JANEZ BLAS, Ševnica

Kako policisti obravnavajo kmete?

Neprijetna izkušnja

ŠENTJERNEJ - Povod za moje pisanje je nedavna policijska radarska kontrola, in sicer 17. februarja pred vasjo Gornja Brezovica, ter ponizujoče in žaljivo obnašanje policista Prometne postaje Novo mesto do mene kot kmeta.

Tega dne sem vozil mimo najmanj štirih radarskih kontrol in nikjer nisem prekršil dovoljene hitrosti, tudi v omenjenem primeru ne. Žalostno pa je, da se kontrole skrivajo kot zajci v grmovju, tudi v nepreglednih ovinkih! Je trikotni znak Stop -policija ali Radar za policiste neznan ali preveliko breme? Postopek policista je bil, razen nekaj zbadljivk, do trenutka, ko sem povedal, da delam na kmetiji, korekten. Na to pa je v posmehljivem tonu takoj dodal, da ve, da na kmetih ne gre brez alkohola. Dobil sem občutek, da me uvršča v skupino alkoholičkov skupaj z vsemi slovenskimi kmeti. Žalostno je tudi, da je v zapisnik nepravilno vpisal kraj zaustavitve. Ko sem naslednji dan, 18. februarja 2000, nekaj po 8. uri zjutraj na Prometni postaji policije v Novem mestu poskušal podati ustno pritožbo, me je starejši policist v sprejemni pisarni odslovil z napotkom, da to lahko storim le pismeno ter priporočeno po pošti, da pa tako ali tako nima smisla, saj ne bo nič rešeno. Kaj pa 28. člen Zakona o policiji? Kljub temu pa mi je v razgovoru povedal, da bi v omenjenem primeru lahko peljal celo 26 km/h več, kot sem.

Spoštovani policist, kmetje moramo garaško delati 16 ur dnevno in osnovno obvladati kar nekaj poklicev (agronomijo, ekonomijo, veterinarstvo, mehaniko, zidarstvo ter celo pravo in novinarsko) za golo preživetje. Za vsakokrat, ko nesete kaj v usta, se zavedajte, da je to na nek način delo kmetovih žuljev!

JOŽE RANGUS

Kriva so leta

Neka dama je zatrnila, da ji ob življskem pregledu v Zavodu za zdravstveno varstvo niso pregledali dojk. Misli si, da zato, ker jih šteje že štirideset.

Bilo je takoj po prvem razredu, ko je neka učiteljica drobno deklitko obdoližala, da v šolsko knjižnico ni vrnila treh knjig. Zanj je do zaključka osemletke ostala tatica, čeprav so ob popisu našli knjige na policah. Staršev ni poklicala, le deklitko je vsakih nekaj mesecev dobila na samem in ji še enkrat, kot že tolikokrat prej, kričaje zabičala, da mora knjige vrniti. Pretirana vestnost ali grobo nasilje?

Prav tako vprašanje sem si zastavila kar nekajkrat v zadnjem času. Zdravniki se običajno z bolnikom nimajo časa na dolgo pogovarjati ali ga povpraševati o tistem, kar ni nujno, kaj šele pregledovati tam, kjer ne boli. Kam torej uvrstijo preveliko in nerazumljivo skrb za ginekološko "neoporečnost" koprskke devetnajstletnice, na primer?

Primer je razpiti in v nebo pijoči, reakcije nekaterih pa take, da te zmrazi po vsem telesu. Doslej še nisimo slišali, da bi človek za zdravniško potrdilo za vozniški izpit moral opraviti tudi ginekološki pregled in še manj, da bi take preglede v normalnih razmerah opravljali splošni zdravniki ali zdravniki medicine dela, pa vendar so nas nekateri vztrajno prepričevali, da je to nekaj običajnega in celo nujnega.

Težko je soditi, koliko poguma je moralo zbrati dekle, da je o zadevi spregovorilo. Ne glede na to, ali je vložilo uradno pritožbo ali celo tožbo, lahko že zdaj ocenimo, da je zdravstvu in zdravnikom manj škodilo ravnanje njihovega kolega kot pa to, da so ga nekateri poskušali brezpogojno zaščititi. Dokler bo tako, se bodo grenke zgodbe ponavljale. Kdo ne pozna kakšne o naravnovanju brhkkih deklitskih pogankov pri rentgenu pljuč, merjenju obsega prsi osnovnošolskim deklicam ali iskanju rakavih tvorb v prsih mlajših dam, ki so dolžne vsake pol leta opraviti življski pregled? Če se to dogaja zdravim ženskam ali morda tudi moškim, kaj šele se lahko pripeti otrokom, nemočnim bolnikom ali prizadetim osebam? Ze to je hudo, da največ prizadetih o dogodkih molči, če pa si ob primerih, ki pridejo na dan, še zatiskamo ušesa ali celo lažemo, da je šlo le za posebno prizadevnost, skrb in strokovnost, ne da bi takoj sprožili preiskave, je še toliko huje.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Res velika otroška maškarada?

Učiteljci šmihelske osemletke razočarani nad organizacijo otroškega pustnega karnevala v Novem mestu

NOVO MESTO - Tako kot ostale šole v novomeški občini je tudi osnovna šola Šmihel sredi februarja dobila vabilo Društva prijateljev mladine Mojca iz Novega mesta za sodelovanje na 1. otroškem pustnem karnevalu. Učenci naj bi s svojimi mentorji pripravili skupinsko masko, ki bi se dotikala aktualnih tem iz njihovega okoliša. Z velikim navdušenjem smo se lotili dela, saj so v vabilu zapisali, da bodo na karnevalu izbrali tudi najboljšo skupinsko masko. Pri pouku likovne in tehnične vzgoje so učenci 6.e razreda izdelali zanimivo skupinsko masko mobitelov - šmihofonov.

Na pustni torek sva se tako mentorici z živopisnimi šmihofoni pripravili na zborni maski na novomeškem Glavnem trgu. Pričakal nas je bolj prazen trg, vendar smo razigrani pričakali uro, ko smo se v sprevodu odpravili proti OŠ Grm, kjer so pripravili ples maškar. Razočarani smo bili nad organizacijo celotne prireditve, predvsem pa nad plesom v šolski telovadnici. Maske niso bile ločene od ostalih udeležencev karnevala, tako da si jih starši ali drugi obiskovalci niso mogli niti dobro ogledati. Ves čas smo pričakovali tudi predstavitev najzvirnejših mask in razglasitev najboljših skupinske maske, vendar se to ni zgodilo. Karnevala sta se namreč udeležili le dve skupinski maski, kar je bilo po mnenju organizatorja Janca Pavla pre malo, da bi ju predstavili ali izbrali najboljšo. Namesto da bi bili otroci za svoje ideje in trud

nagrajeni vsaj z lepo besedo ali drobno pozornostjo, so bili izigrani in razočarani. Poleg pustnega krofa ali morebitne izžrebane nagrade niso dočakali ničesar več.

Kako si organizator take prijetne otroške prireditve lahko privoščijo, da ne izpolni obljub, zapisanih v vabilu. Za nas, učitelje, namreč ni večje nagrade kot nasmejan in zadovoljen otroški obraz po uspešno opravljeni nalogi. Zato ob takem nepotrebnem organizacijskem spodrsrljaju globoko čutiva razočaranje otrok, ki so se trudili in bili uspešni, a njihove prizadevnosti niso želeli opaziti, kaj šele pohvaliti. Pa ste bili dobri, kuharčki in šmihofoni!

Profesorici ANICA KLOBUČAR
IN ANKICA MILOŠEVIČ

NOVE KOREOGRAFIJE

KRŠKO - Posavski plesni klub Luke Krško je v letošnjih pripravah državnih prvakov v stepu z dolgoletnim koreografom Jadranom Živkovičem zasnoval nove koreografije za Vesno Vučajnik, za Sebastijana Vodlana, v paru za Vesno Vučajnik in Jernejo Šauta ter za malo skupino. Tekmovalni skupini sta se pridružili dve nedavno članici, tako da zdaj šteje šest članov, in sicer so v njej Vesna Vučajnik, Jerneja Šauta, Mateja Radej, Josipa Fink, Tina Metelko in Sebastijan Vodlan. Pripravili so tudi prvo koreografijo v stepu za Luko Vodlana, ki tekmuje med pionirji.

Z mulčerjem nad žabe

Ob strugi Podturnščice in po izsuševalnih kanalih med Breznikom in Golekom letos ne bo žab - Ekološka katastrofa

Pomlad se vrača v naše kraje nezadržno, iz dneva v dan je več sonca, narava je že začela zeleneti. Z dreves in iz grmovja se sliši ptičje petje, kmalu se bodo vrnila tudi selivke, te zanesljive znanilke pomladi. Med njimi bodo priletele tudi štorčke, ptice, ki gnezdi v krajih, kjer živijo dobri ljudje. Ena teh prelepih dolin je tudi dragatuška. Ze več let gnezdijo štorčke na Selih, lani pa so si spletle svoje neugledno gnezdo tudi v samem Dragatušu. Letos pozimi so delavci Elektra preurejali omrežje v vasi, vendar so drog z gnezdom pustili pri miru, celo več, pozneje so ga zamenjali z novim, ki je namenjen samo štorčkam.

Tudi žabe so znanilke pomladi. Njihovo regljanje se oglasi sicer šele poleti, vendar se slučajni pešec ob vodi razveseli tudi njihovega veselega čofotanja ob strugi Podturnščice in po izsuševalnih kanalih med Breznikom in Golekom. Letos v tej dolini, ki bi jo ljubitelji narave najraje kar z zakonom zaščitili, ne bo ne žab in ne štorčkelj.

Isti dan namreč, ko so elektriki postavili drog z gnezdom, je tudi novomeško vodno gospodarstvo poskrbelo, da so se začela očiščevalna dela na melioracijskih kanalih. Ker gre tako delo ročno bolj počasi, so si omislili čudo tehnike: mulčer! "Delo" je bilo oprav-

ljeno v nekaj dneh, in to zelo temeljito. Ko sem se po enem tednu sprehodil ob dobri polovici kanalov, nisem videl niti ene žive žabe, le tu in tam kakšen na hrbtu plavajoč kadaver. Naslednji dan sem se sprehodil ob sami strugi, ki je na srečo še niso očistili: stanje je bilo popolnoma enako. Z grozo in žalostjo v srcu sem ugotovil, da v brezniških, selskih in golečkih logih ni niti ene žive žabe, našel sem le toliko mresta, ki bi eni sami štorčki zadostoval za en sam obrok. Vodno gospodarstvo je bilo torej uspešno. Tega bodo še posebno veselili vozniki, ki so vsako leto na cesti povzili na stotine teh koristnih živalic. Tu bi omenil še želve sklednice, ki so prav tako živele v tem okolju in so kot ena najredkejših živalskih vrst pri nas najstrožje zaščitene.

V opisanem primeru gre za eno najhujših ekoloških katastrof pri nas, primerljivo celo s Krupo, le da so ribe v Krupi vsaj preživele, žabam pa to ni bilo dano, če pa je katera že preživela, je pobeignila neznanu kam. Od melioracije Podturnščice je preteklo približno petnajst let, v tem času se je življenje v vodi in ob njej dobro obnovilo, sedaj pa smo spet na začetku. Pa še to: ribiška družina iz Črnomlja je zaman prosila, da bi potok na več mestih zajezili, da bi

s tem postal bolj bogat z ribami. (Včasih je v Podturnščici živel tudi potočni skrzek, pa tudi raki niso bili rekdost). Za uničenje s pomočjo tehnike se je denar pač našel.

Škoda je narejena. Bomo zvonili? Nekdo bi moral potegniti za vrv. Bo to Zavod za varstvo narave in kulturne dediščine ali pa, kot največkrat v takih primerih, spet novinarji? Domačini seveda s temi zadevami nimajo ničesar, lastnik voda je namreč znan. Kaj ko bi ponovno uvedli nacionalizacijo in z njo razlastili sedanjega gospodarja?

BOJAN MATKOVIČ
Dragatuš

VESELE POČITNICE PO ANGLEŠKO

DOLENJSKE TOPLICE - V tamkajšnjem taboru mladih že sedmo leto zapored pripravljajo zanimive počitnice za slovenske osnovnošolce. Lani so mladi počitnikarji prišli iz 48 slovenskih mest, letos pa jih organizator, Društvo prijateljev mladine Mojca, pričakuje od 30. julija do 6. avgusta. V angleški šoli se bodo mladi družili sedem dni, obenem pa uživali v vožnji s kanuji po Krki in jahanju konj, se urili v lokostrelstvu, igrali košarko in hokej na travi, se kopali v termalnem bazenu in kolesarili. Organizator jim pripravlja še vrsto zabavnih iger in kvizov, med drugim bodo spoznavali tudi taborniške veščine in orientacijo v naravi, večere pa zaključili ob tabornem obnju in taborni diskoteki. Počitnikarje bodo družile tudi plesna, likovna, glasbena in za vse gotovo najpomembnejša angleška delavnica, na kateri bodo skozi igranje in pesem spoznavali in utrjevali že osvojeno znanje angleškega jezika. Pri društvu Mojca v Novem mestu že sprejemajo prijave, celoten program pa stane 23.000 tolarjev.

NASMEJANI STANKO - Ob njegovem življenjskem jubileju sta slavljenca obiskala tudi člana Krajevne organizacije Rdečega križa Franjo Peterlin (na sliki) in Rezka Majer ter mu izročila darilo.

Devetdeset let Stanka Kolarja

TREBNJE - V petek, 25. februarja, je Stanko Kolar dopolnil 90 let. Kljub visoki starosti je še vedno delaven kot nekdanj, kot sam pravi, pa je najsrečnejši v krogu svoje družine.

Rodil se je v skromni družini v Starem trgu pri Trebnjem. Ker so bili težki časi za preživetje družine, poleg Stanka so imeli še dedlico Marijo, je njegov oče odšel služiti v Ameriko. Po štirih letih težkega dela v rudniku je s prihranjenim denarjem kupil zemljo pod gradom v Trebnjem in za svojo družinico zgradil dom.

Stanko se je izučil za krojača in se zaposlil v krojaškem podjetju, nato pa v krojaški zadrugi v Trebnjem, kjer je postal mojster. Med vojno je šival za partizane ter kot intendant skrbel za hrano in zdravila za partizansko bolnišnico. Z ženo Frančiško, vzela sta se leta 1933, sta imela soroden poklic, bila je šivilja. Tako sta se dopolnjevala tudi v poklicu, v zakonu pa sta se jima rodili hčerki Marija in Frančiška. Stanko je upokojitev dočkal 1973 leta, vendar kot čuvaj delal še v Trimu in Novolesu.

Pred dobrim letom dni je umrla žena Frančiška, sedaj pa mu urice krajša družina hčerke Marije, Stanku, ki kljub častitljivim letom še vedno kroji in šiva, so lani za 70-letno delo v prostovoljnem gasilskem društvu Trebnje podelili plaketo.

R. M.

ZAHVALA

NOVO MESTO - Novomeško društvo kroničnih ledvičnih bolnikov se najiskrenejše zahvaljuje vsem donatorjem za pomoč pri organizaciji prireditve "Dializa 2000", ki je bila 8. marca v dvorani Leona Štuklja. S prireditvijo so zbrali 2 milijona tolarjev.

Srečanje udeležencev NOV v Babnem polju

Slavnostni govornik Dušan Semolič

BABNO POLJE - V Babnem polju je bilo v nedeljo, 12. marca, vsakoletno srečanje udeležencev NOV, prebivalstva, svojcev pobitih in padlih vaščanov ter drugih borcev NOV. Zbralo se je preko 600 udeležencev iz vse Slovenije, veliko pa jih je prišlo tudi iz sosednje Hrvaške. Slavnostni govornik je bil mag. Dušan Semolič, predsednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije.

Prebivalci Babnega polja so v drugi svetovni vojni gotovo največ pretrpeli. 29. in 30. julija 1942 so italijanski okupatorji v znani roški ofenzivi v Jaermendolu in na bližnjem Vražem vrtcu zverinsko pobili 47 moških vseh starosti, druge prebivalce pa odgnali v zapore in internacije, največ na Rab, kjer so mnogi tudi za vedno ostali. 13. in 14. marca 1945 pa so domobranci 47. čete Rupnikovega bataljona nenadoma obkolili Babno polje in zverinsko pobili 25 partizanov, kurirjev in nedolžnih ljudi. Za "slovo" tega poslednjega zločina so pri cerkvi ujeli ranjeno nosečnico, mater že dveh nedoraslih otrok, in jo z bajoneti zaklali, izkazali pa so še dve drugi ženski. V drugi svetovni vojni je življenje izgubilo preko 110 Babnopoljcev ali več kot tretjina prebivalcev.

Nekateri smo obiskali tudi lepo urejeno grobišče ob cerkvi, kjer počiva znameniti babnopoljski župnik Črnugelj, ki je vso vojno del v osvobodilni fronti in za NOV.

Zdravko Troha
Ljubljana

Italijanske jedi v Rogu

Dnevi italijanske kuhinje v Dolenjskih Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE - Od danes, 23. marca, do nedelje, 2. aprila, potekajo v znani kulturni gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah dnevi italijanske kuhinje. Kdor enkrat poskusi izvrstne testenine z omakami ali dušeno, pečeno in kuhano meso, ki mu dajejo poseben okus priprava z olivnim oljem, maslom, sirom, parmezanom, paradiznikovo mezgo, od začimb pa origano, rožmarin, jurčki, tartufi, timijan, sveža paprika ali zelenjava, bo gotovo postal ljubitelj dobrot italijanske kuhinje.

Vodja kuhinje v gostilni Rog Berta Grmek našteva, kaj vse je moč v teh dneh naročiti pri njih: od hladnih predjedí so na voljo mazzarella z origanom, jajčevci v marinadi, kokos po mesinsko in domača pašteta na opečenih kruhovih rezinah. Značilnost italijanske kuhinje so rižote in testenine in teh bo največ na jedilniku: ravioli z jurčki, oglaški špageti, lazanje iz pečice, riževa tembala, njoki z gorgonzolo.

Brasato al barolo (junetina v rdečem vinu) je vrhunec mesnih specialitet, družbo pa mu delajo tournedos à la Piemontese, barijska bržola, vampi po neapeljsko, telečji ragu po ligursko, telečji medaljon z gorgonzolo, osso bucco, svinjske tace po abruško, od rib pa brancin v foliji.

Za sladico pripravljajo limonino torto z maringe kremo, češnjevo pizzo, desert s hruško in nadevane flancate.

Vinski svetovalec Zdravko Dvoršak priporoča italijansko vino chianti, na voljo pa je še bogata izbira slovenskih kakovostnih in vrhunskih vin.

A. B.

PREPREČILI POŽAR

NOVO MESTO - Varnostniki G7 Sektor Dolenjska so 6. marca ob 18. uri po alarmnem signalu s poslovnega objekta TOPOS v Kočvarjevi ulici v Novem mestu s takojšnjo intervencijo preprečili požar. Prišlo je do vžiga v eni izmed pisarn podjetja, vendar so ga novomeški poklicni gasilci takoj pogasili. Ugotovljeno je, da je do vžiga prišlo zaradi tlečega cigaretnega ogorka v košu za smeti.

DEVETDESETLETNICA JOŽEFE BARBORIČ - V Gorenji vasi pri Šmarjeti je Jožefa Barborič 10. marca praznovala visok jubilej. Še vedno čila in dobre volje se je razveselila obiska podžupanje Martine Vrhovnik ter predstavnikov krajevne skupnosti in Rdečega križa. (Majda Luzar)

ROMPLJANJE V HINJAH - Domačini iz Hinj so na predvečer dneva, ko godujejo Jožefi, Jožeti, Jožeti in Jožice, obudili stari običaj in pod oknom gostilne "Pri Krncu" na Hribu pri Hinjah rompljali in zapeli ter zaigrali stari mami Jožici, mami Jožici Jaklič in vsem gostom, ki so se v velikem številu zbrali pred gostilno in v njej. Pridružila se jim je tudi skupina rompljačev s Prevol, ki so predtem že čestitali in rompljali pri vseh godovnikih v njihovi vasi. Sledil je Jožefov ples, na katerem je bilo še posebej veselo in zabavno do jutranjih ur. (Foto: S. Mirtič)

JABLANČANKE NAJBOLJŠE - Društvo podeželske mladine Mirna Peč je skupaj s Kmetijsko svetovalno službo Novo mesto v soboto, 18. marca, v mirnopoškem kulturnem domu pripravilo občinski kviz Mladi in kmetijstvo. V znanju s sedmih kmetijskih področij se je pomerilo šest ekip: iz Mirne Peči, Jordankala, Goriške vasi, Jablana, Biške vasi in Hrastja, najbolje pa so se odrezala dekleta iz Jablana (na sliki od leve proti desni): Simona in Jana Bobnar, Maja Bartelj (med njimi predsednik društva Marjan Parkelj), ki bodo mirnopoško občino zastopala na območnem kvizu. Tekmovalce je pozdravil župan Zvone Lah, ki je bil član ocenjevalne komisije, skupaj s Stanetom Bevcem, dipl. ing. kmet., in Alojzjem Kastelicem, ing. kmet. (Foto: L. Murn)

MEJA NE SME BITI ZID - Na Čatežu ob Savi se je pretekli teden srečalo vodstvo obeh Društev slovensko-hrvaškega prijateljstva s sedežem v Ljubljani in Vinici. Zaradi nasprotnikov ratifikacije sporazuma o obmejnem prometu in sodelovanju smo resno zaskrbljeni. Kot so povedali na srečanju na Čatežu, večina županov ob južni meji ratifikacijo sporazuma podpira, v obeh društvih pa ne moremo sprejeti opravičila, ker se ga nista udeležila metliški in črnomaljski župan. Gre morata za dvoilčnost? Četudi ni tako, meja ne sme postati zid, ampak morata biti mejni reki Kolpa in Sotla reki prijateljstva. Na fotografiji (od leve): Jože Stegne, Ivanka Brezigar, Robert Širnik, Josip Boljkovac, Božo Dimnik in Tatjana Franter. (Jože Stegne)

TEKMOVANJE V ZNANJU MATERINŠČINE - V osnovni šoli Metlika je 18. marca potekalo 23. vseslovensko tekmovanje v znanju materinščine za območje Dolenjske in Bele krajine. Na tekmovanju, ki sta ga pripravila Slavistično društvo Dolenjske in novomeška območna enota Zavoda za šolstvo, je sodelovalo 34 šol. V poznavanju letošnje teme "Prešeren in oblike sveta", se je pomerilo 31 srednješolcev in kar 95 osnovnošolcev. Prešernovo pesništvo in pesmi nekaterih drugih slovenskih in tujih avtorjev, izrazno moč umetnikove besede in značilnosti pesniškega jezika so učenci s pomočjo 39 mentorjev poglobljeno spoznavali pri dodatnem pouku. Tako so se mladi ljubitelji slovenskega jezika tudi aktivno vključili v jubilejno leto Prešernovega rojstva. (Foto: D. O. Bezenšek)

Nesojeni milijonarji

Vprašanje za štirideset tisoč tolarjev: Koliko let je trajala tridesetletna vojna? Možni odgovori: a) dvajset, b) štirideset, c) petdeset, d) trideset. V studiu je grobna tišina, kot da bodo pravkar izrekli smrtno obsodbo. Nekaj gledalcev si griže nohte, otrok, verjetno hči tekmovalca, si puli lase, nesojeni milijonar je prepoten, griže si ustnice, voditelj kviza pa strog, zamišljen, gubice na čelu pričajo o njegovem globokem razmišljanju.

- Pravičen je odgovor pod črko d.

- Ste prepričani ali samo predvidevate?

- Prepričan sem.

- Po oglasih bomo zvedeli, če je odgovor zares točen.

Sledijo oglasi za mačjo hrano, za damske vložke ter za nekaj avtomobilov.

Spet uzremo napet, boleč obraz, kot da gre za biti ali ne biti.

- Odgovor je ..... pravičen!

Evforično ploskanje, stisk rok, olajšanje, nasmehi. Občutek velike zmage, kot bi na novo odkrili Ameriko, toplo vodo in smodnik hkrati, a je tekmovalce samo odgovoril na bebasto vprašanje. Neverjetno neznanje se širi ob ponedeljskih s TV ekrana, obenem pa neizmerna želja po bogastvu. Žalostni ljudje morajo biti tisti, ki jim je deset milijonov življenjska priložnost, čeprav je biti milijonar verjetno lepo, četudi s prazno betico. Morda pa prav zato.

TONI GAŠPERIČ

PAVLA STREHAR DOBILA KRALJEVE VINSKE GORICE - Naša zvesta bralka in dolgoletna naročnica 76-letna Pavla Strehar (na posnetku) z Novega Grada 7 pri Boštanju, v vasi na meji sevniške radeško občine, je bila predzadnji petek v marcu zelo vesela, ko smo ji izročili umetniško sliko Sama Kralja Vinske gorice, s katero jo je ob nedavnem žrebanju nagradil Dolenjski list za dolgoletno zvestobo časopisu in redno plačevanje naročnine. (Foto: P. P.)

RAZSTAVA IN PREDSTAVITEV KNJIGE

DRAGATUŠ - V soboto, 25. marca, bo ob 19. uri v telovadnici osnovne šole Dragatuš črnomaljski župan Andrej Fabjan odprl razstavo umetniških del akademskega kiparja Dirka Heija. Na razstavi, ki bo na ogled še naslednji dan, bo imetnikovo delo predstavil višji kustos Jožef Matijević. Ob otvoritvi bodo predstavili tudi knjigo upokojenega novinarja Toneta Jakšeta "Iz takih korenin", za katero je ilustracije prispeval tudi Dirk Heij. Knjiga bo tudi naprodaj.

ZDRUŽENE TAJNICE - "Združene tajnice, združeno znanje na poti k poslovni odličnosti!" je geslo pred tednom dni ustanovljenega Kluba tajnic in poslovnih sekretark Dolenjske in Bele krajine, ki se je kot deseti pridružil Zvezi klubov tajnic Slovenije. Ustanovne skupščine v Hotelu Šport na Otočcu se je udeležilo preko 60 članic novoustanovljenega kluba, kateremu bo za mandatno dobo dveh let predsedovala Jerica Pezdrič iz Tovarne zdravil Krka. S pomočjo kluba se bodo članice dodatno izobraževale, informirale na področjih stroke ter si izmenjavale znanja in izkušnje. Ustanovno skupščino je podprl tudi predsednik uprave in generalni direktor Krke Miloš Kovačič, novopedečni predsednici Jerici Pezdrič pa je med drugim čestitala tudi predsednica Zveze klubov tajnic Slovenije Marta Pikačlo (na sliki). (Foto: M. Kotnik)

ANTONIJA ŽUGELJ - MATI KORAJŽA

Mamina nesreča jih je še bolj zblížala

Samo hipec je bil dovolj, da se je septembra 1994 povsem spremenilo življenje mlade Žugljeve družine iz Slamne vasi pri Metliki. V steno, ki jo je vozila mama Antonija, se je namreč v enem od novomeških križišč z veliko hitrostjo zaletel jugo, katerega voznik je čisto očitno zamenjal za dirkališče. Antonija je bila hudo poškodovana, a je preživele. "Hvala bogu," so si takrat oddahnili njeni bližnji.

Antonija se je šele po treh tednih v ljubljanskem Kliničnem centru v strašnih bolečinah zbudila iz nezavesti. Ostala je brez vranice, zašili so ji jetra, poškodovana je imela pljuča in zlomljeno rebro. A vesela je bila, da živi in da se bo lahko vrnila domov, k možu Antonu in malemu Toniju, ki je imel ob njeni nesreči šele devet mesecev. Takrat niti slutila ni, da bo zopet videla svoj dom šele čez devet mesecev. Še manj pa, da nikoli več ne bo mogla stopiti na noge. Povsem po naključju je namreč na Zavodu za rehabilitacijo Soča od ene od zaposlenih zvedela, da ima hrbenico tako poškodovano, da ne bo nikoli več hodila. Delavki se je preprosto zareklo, v Antonijo pa so te besede udarile kot strela z jasnega. Težko se je sprijaznila, da bo morala pri trindvajsetih letih pristati v invalidskem vozičku, še manj pa je vedela, kako izgleda življenje invalida, ki mu namesto nog pri

premikanju pomagajo kolesa. Danes, pet let in pol po nesreči, pa se ji zdi takšno življenje povsem normalno. Zagotovo tudi zato, ker je kljub trpljenju življenje sprejemala z veliko mero optimizma.

In čeprav Žugljeva zadržujeta, da ni njihova družina prav nič drugača kot ostale, sta morala, ko se je Antonija vrnila domov, prav vse prilagoditi njej in njemu invalidskemu vozičku, tako način življenja kot tudi prostore v hiši. Antonu, ki je vsa ta leta zaposlen v novomeškem Revozu, so šli toliko na roko, da dela le v dopoldanski izmeni. A vendar se je njegov delovni dan začel ob četrti uri zjutraj, ko je pripravil vse, kar sta žena in sin potrebovala do tretje ure popoldne, ko se je vrnil domov. Toni je sicer dva meseca obiskoval vrtec, a ker je bil precej bolan, so se odločili, da ostane pri mami. "Meni je bilo tako še bolj prav, saj mi je veliko pomagal. Prinesel je krompir, dal prat perilo, pospravil. Predvsem pa je ob meni zelo hitro odrasel," pohvali Tonija mamica.

Danes, ko Toni obiskuje malo šolo, marsikatero delo namesto njega opravi ati. A ne zato, ker Toni ne bi imel časa, temveč zategadelj, ker je Anton že od lanskega avgusta doma. Z ženo sta se namreč odločila za še enega otroka. "Zelega sva si ga in vedela sva,

da ga lahko vzgojiva in spraviva h kruhu. To, da ženske na invalidskem vozičku ne bi mogle imeti otrok, so predvsem predsodki. Le voljo je potrebno imeti. Priznati moram, da nisem imela med nosečnostjo nikakršnih težav, naključje pa je hotelo, da se je Uroš rodil 17. januarja, na antonovo, ko imamo ostali trije god," pravi zadovoljna Antonija. Čudila pa se je, od kod nekaterim ženskam tolikšno nezadovoljstvo z novomeško porodnišnico. "Iz mojih ust lahko pridejo le pohvale, zlasti pa si jih zaslužita dr. Aleš Pišek in dr. Stanislav Mijajlovič, pa seveda potrpežljive sestre, ki so skrbele zame in otroka ter naučile Antona, kako ravnati z dojenčkom," naštevata Antonija, ki je bila zaradi preležanin v porodnišnici mesec dni. Mož je preživel z njo vse popoldneve ter negoval ženo in sinčka. Marsikaj se je sicer naučil že prej, saj je bil, kot že rečeno, zaradi nege Antonije doma že od lanskega avgusta. Odkar se je rodil Uroš, je na porodniškem dopustu.

Čeprav se marsikomu zdi, da je odločitev za še enega otroka junaško dejanje, pa sta Žugljeva prepričana, da je s tem v njihovo sicer že tako harmonično družinsko življenje posijal še en sončni žarek. Dal jim je novih moči za življenje, da še bolj optimistično kot doslej zrejo v svet. Antonija,

ki ni nikoli dovolila, da bi jo zaradi njene nesreče pomilovali, je v svoji skromnosti prepričana, da je prav moč tisti, na katerega bo odslej padlo še večje breme. "Res, da imam, odkar imamo novega družinskega člana, še več dela, vendar ga lažje opravim, ker sem doma. Bojim pa se, da bom, ko se bom spet zaposlil, še več na bolniškem dopustu kot doslej. Vem, da me v službi razumejo, a mi je marsikaj že kar nerodno zaradi izostankov. Zato živim v upanju, da si bom nekoč uredil doma delavnico za vulkanizerstvo in menjavo izpušnih cevi. Tako bom lahko več doma in vedno pri roki ženi in otrokoma, saj se je že zgodilo, da sem moral sredi delovnega časa oddrveti domov, ker sta bodiš žena ali otrok potrebovala pomoč," ne skriva načrtov Anton.

Žugljevi si sedaj pomagajo sami. Res, da jih obiskuje patronažna sestra Vera, ki so ji hvaležni za pomoč, prav tako kot tudi dr. Blažu Mlačku in Jožici Kočevar iz metliškega zdravstvenega doma. Seveda pomagata tudi obe babici, ki živita v Novem mestu, vesela pa sta, da imata tudi dobre sosede, pri katerih zagotovo ne bosta nateleta na gluha useša, ko bosta potrebovala pomoč. Priznata pa, da nikoli ne izkoriščata dobrote ljudi in se najraje zaneseta sama nase. "Veliko ljudi nas je vprašalo, ko se je naša družina povečala, kako bomo zmogli. Odgovor je povsem preprost: "Tako kot drugi". Ali pa morda še boljše, ker si bomo vzeli več časa. Nekateri mislijo, da smo ljudje na vozičku tako rekoč odpisani. Toliko izkušenj imam že, da lahko z gotovostjo rečem, da v naši družini zaradi tega nismo prav nič prikrajšani. Prav tako gremo na izlete, na morje. Res, da imamo bolj umirjeno, a zato morda še bolj polno življenje, kot če se ne bi ponesrečila. Prav moja nesreča nas je še bolj zblížala," je prepričana Antonija, ki bi ji, ko jo opazujem s Tonijem in Urošem, ki se privijata k njej, najraje nadela kar ime mati korajža. A pohvale na svoj račun presliši, zato pa prav nič ne skopari z njimi, ko nanese beseda na moža. "Zavedam se, da smo trije odvisni od njegovega zdravlja, pridnosti in dobre volje. Velikokrat se mu čudim, da vse to vzdrži," pravi, ob tem pa ve predvsem eno: da je potrebno veliko potrpljenja in ljubezni, da se takšna družina obdrži. Pri Žugljevih vsega tega ne manjka. In ko Antonija reče, da je srečna, vem, da to ni zgolj fraza.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

V ZVONIKU - Prav veličastno so zvonili zvonovi tisto marčevsko nedeljo v Mirni Peči, ko so mladi pritrkovalci pokazali delček svojega znanja. (Foto: M. K.)

PRITRKOVALCI

Odpirajo vrata v svet zvonov

NOVO MESTO - Nedavno ustanovljeno Pritrkovalsko društvo Dolenjske in Bele krajine je prostovoljna, neprofitna, strokovno-umetniška organizacija, ki združuje strokovnjake in ljubitelje pritrkovanja na cerkvene zvonove. Njegov osnovni namen je ohranjanje tradicije pritrkovanja in prenašanje te edinstvene slovenske umetnosti na mlajše generacije.

Pobudniki ustanovitve društva so bili mladi pritrkovalci iz Šmihela, Zaloga in Kamenc, v skrivnosti pritrkovanja pa jih peljuje Marko Česen, Primožec, ki sedaj živi v Potočnici vasi. Z lepoto tega ljudskega izročila se je seznanil v rodni pokrajini, zibelki pritrkovanja. Od tam je bil tudi prof. Ivan Mercina (1851-1940), eden najbolj znanih zvonologov, ki je napisal vso tehniko zvonofonije in lažje obrazce za pritrkovanje. Njegovo delo pa danes nadaljuje prav Marko Česen. Dobrih pet let že piše priročnike in strokovne knjige za pritrkovalce "Šolo za 3 in 4 zvonove", v katerih bodo melodije zapisane v notnem zapisu za ritmično sekcijo, ki naj bi ju kmalu izdala Mohorjeva družba.

"Društvo bo delovalo na območju celotne Slovenije, že na

samem začetku pa pod svojim okriljem združuje okoli 80 skupin pritrkovalcev," je dejal Marko Česen, ki sam vodi 15 skupin (v eni skupini so 3 ali 4 člani). Od tega je skoraj polovica deklet, med njimi pa so gotovo najbolj znana dekleta s Kamenc. Pritrkovanje je bila večinoma domena starejših, zato mladi kljub velikemu zanimanju niso imeli ne veliko priložnosti ne primernih učiteljev. Novoustanovljeno društvo, ki je edino tovrstno v Sloveniji, pa želi mladim na široko odpreti vrata v svet zvonov. Tako bi lažje izmenjevali izkušnje, se izobraževali, spoznavali zgodovino zvonov in tehnologijo njegove izdelave, pri tem pa bodo posebno skrb namenili tudi ohranitvi cerkvenih zvonov in njegovi pravilni uporabi. Društvo bo zato organiziralo srečanja in tekmovanja v pritrkovanju, predavanja, posvetovanja, seminarje in strokovne ekskurzije, z nastopi svojih članov pa bo sodelovalo tudi na različnih kulturnih prireditvah in tekmovanjih pri nas in v tujini.

"Cerkveni zvon stalno živi z nami: vabi, kliče, se raduje z veselimi in žaluzi z žalostnimi!" je pred leti zapisal Vinko Premrl. M. KOTNIK

MODNI KOTIČEK

Modna zaščita za oči

Sončna očala so v prvi vrsti zaščita za oči pred nevarnim sevanjem ultravijoličnih žarkov. Takoj v drugi vrsti pa so modni dodatki, ki vplivajo na vašo celotno zunanjo podobo. Še več. Lahko jo tudi zelo spremenijo. Spomnite se hollywoodskih zvezdnic, ki so se skrivale za zatemnjenimi stekli in velikimi sončnimi okvirji. Nekatere celo podnevi in ponoči. Tudi danes srečamo ljudi, ki se s sončnimi očali nekako zakrijejo, saj jim pomagajo pri premagovanju prvih zadreg pri spogledovanju z drugimi ljudmi. Mnogi pa jih nosijo kar tako, kot pravijo, zaradi lepšega, saj raznovrstni okvirji postajajo prava modna muha. Pravzaprav lepa (in seveda kakovostna) sončna očala postajajo nepogrešljiv del urejenega in popolnega zunanje videza. Posebno pri ženskah, ki so zbirateljice modnih dodatkov, od torbic in rut do rokavic, pokrival in sončnih očal.

Črna barva ostaja večna tudi pri izbiri elegantnih okvirjev, seveda pa letošnja pomlad prinaša tudi med sončna očala pravo barvno revolucijo. Obarvani so okvirji in tudi

stekla. Paleta se razteza od žarečih močnih odtenkov do izpranih pastelov. Drzno oblikovani okvirji so primerni za drzno oblačenje, za sofisticiran videz pa lahko izbirate med svetlečimi kovinskimi. Tako imenovani retro look se navdihuje nad smernicami iz preteklosti, ko so barve stekel in okvirjev kontrastne, za modernejši look pa modni strokovnjaki predpisujejo usklajene odtenke. Pri izbiri okvirja upoštevajte obliko obraza in barvo kože.

- Okrogel obraz: izognite se okroglim okvirjem, pomagajte si z nepravilnimi in neobičajnimi oblikami okvirjev.

- Ovalen obraz: okvirji naj bodo širši od najširšega dela vašega obraza.

- Podolgovat obraz: izberite okvir, ki pritegne pozornost, oblika naj bo okrogla.

- Kvadratni obraz: izberite oblike, ki zmehčajo trdost vašega obraza.

Za najmlajše pa izberite živahne okvirje veselih barv in oblik.

JERCA LEGAN

ŽUGLJEVI ŠTIRJE - Antonija in Anton Žugelj pravita, da sta s sinovoma Tonijem in Urošem presrečna. Čeprav je mamica že pet let na invalidskem vozičku, pravi, da živijo prav tako kot vse druge mlade družine. Ali pa morda še bolj zadovoljno, saj jih je nesreča Antonije le še bolj zblížala. (Foto: M. B.-J.)

KAKO USTAVITI NASILNEGA TUJCA?

Jakličevim grozi srbski častnik

50-letnemu Radetu Jakliču iz Črnomlja se je življenje močno spremenilo pred osmimi leti, ko mu je nepričakovano umrla žena in je ostal sam z dvema šoloobveznima hčerama, pa tudi letošnje leto, ko vse bolj živi v stalnem strahu pred grožnjami in napadi Dobrivoja Petroviča, nekdanjega častnika JLA, ki v Belo krajino občasno prihaja iz Niša.

Razlog je verjetno ljubosumje, saj Petrovič očitno ne more preboleti Jakličevega prijateljstva z njegovim dolgoletno partnerico Mirjano. Iz Črnomlja se je ob osamosvojitvi Slovenije leta 1991 skupaj z vojsko umaknil proti osrčju Balkana. Kot vojaški upokojenec je menda v Nišu dobil pokojnino in stanovanje, toda kljub temu stikov s slovensko prijateljico ni čisto prekinil in je občasno še prihajal v Črnomelj. Po osamosvojitvi je menda preteklelo kar nekaj let, preden je znova obiskal svojo izvoljenko. Kot je povedal Jaklič, ima tu še iz časov Jugoslavije nekaj nepremičnin in zato dobi vstopni vizum. "Z Mirjano sva se spoznala pred dvema letoma in res sva se lepo razumela. Petroviču je povedala zame. Ko sem jo lani

konec oktobra poklical po telefonu domov, se je oglasil on in mi začel groziti, da mi bo ubil otroke ipd., skratka razgovoril se je v srbskem oficirskem žargonu. Nisem mogel verjeti, kaj je zdaj to," je pripovedoval Rade Jaklič.

72 klicev v eni noči

54-letni srbski oficir je po njegovih besedah z grožnjami po telefonu še nadaljeval, kar je Rade s telefonske tajnice tudi posnel na kaseto in pokazal policiji. "Vse skupaj bi pustil, če bi grozil le meni, ker pa vpleta moje otroke, za katere sem pripravljen narediti vse, pa ne," pravi Rado. V eni noči je oficir Jakličeve po telefonu nadlegoval kar 72-krat, uporabljal pa je sočne seksualne izraze in kletvice.

V nedeljo, 5. marca, pa je Jakliča presenetil še drugače. Ko se je Rado dopoldne odpravil na obisk h kolegu, ki stanuje v isti ulici kot nekdanja prijateljica - z Mirjano sta se po vseh teh dogodkih konec januarja razšla - ga je, še preden je stopil iz avta, oficir napadel s kolom. Rade je prestrašen ostal v avtu. Oficir je udrihal po avtu

in razbil zadnje steklo, srednji pokrov, luč in še kaj. "Škode je bilo za dobrih 157 tisoč tolarjev. S poškodovanim avtom sem se odpeljal na črnomaljsko policijsko postajo. Stekel bo sodni postopek. Že prej sem bil na policiji in jim vse povedal. Zdi se mi, da policija kar čaka, kdo bo naredil prvi korak. Ampak morali bi prej kaj ukreniti, da ne bo prepozno. Spomnimo se le dogodka v Semiču, ko je prej ustrelil ženo in sebe, kar je bolj grozil, a policija ni nič naredila," pravi Jaklič in dodaja, da je oficir že pred tem dogodkom v njegov avto dvakrat metal kamenje, a ga k sreči ni zadel.

RAZBIT AVTO - Takšen je bil videti Jakličev avto znamke Hyundai Accent, ko ga je s kolom poškodoval upokojeni srbski oficir in menda tudi njegova prijateljica Mirjam.

Bojita se ga tudi hčerki

Pred nekaj dnevi je Petroviča in Mirjano slučajno srečal v avtu na cesti blizu Gradca. "Bila sta skupaj in se smejala. Peljal je kar proti meni. Komaj sem se mu z avtom umaknil čisto na desno. Nadleguje me ponoči in podnevi. Rekel mi je tudi, da sem v Črnomlju premajhen, da bi mu preprečil podaljšanje vize. Bojim se, da bo vseskozi delal zgago. Tudi hčerki se ga bojita. Najstarejša Mateja končuje ekonomsko fakulteto v Ljubljani, mlajša Jasmina pa po srednji zdravstveni šoli načrtuje nadaljevanje študija," je ponosen na svoji dekleti.

Rade pravi, da se zaradi oficirja ne misli izseliti iz Črnomlja, kjer si je sezidal hišo in hodi v službo, tega, da ga v lastni državi nadleguje nasilen tujec, pa tudi ne more kar tako sprejeti. Komandir Policijske postaje Črnomelj Peter Šajnič je povedal, da primer pozna. Z obeh strani so podane kazenske ovadbe, sicer pa več ne more povedati. Vsekakor policija ukrepa v skladu s svojimi pooblastili in na zakonski podlagi.

LIDIJA MURN

Renta ni vojna odškodnina

V Državnem zboru RS se je začela razprava o predlogu Zakona o skladu za poplačilo vojne odškodnine

Državni zbor RS je po štirih letih in pol končno uvrstil na dnevni red predlog Zakona o skladu za poplačilo vojne odškodnine za drugo obravnavo. Društvo iznancev Slovenije 1941-1945 se s predlogom tega zakona ni strinjalo, zato je poslalo predsedniku DZ Janezu Podobniku in vsem vodjem poslanskih skupin pismo s predlogi, kaj je potrebno v tem zakonu dopolniti in spremeniti.

K 9. členu so predlagali črtanje drugega odstavka tega člena, ker v števa v pravico do vojne odškodnine že dobljeno rento po Zakonu

o žrtvah vojnega nasilja. 9. člen je v nasprotju z že uveljavljeno pravico do rente in po 6. točki 8. člena Zakona o žrtvah vojnega nasilja tudi do vojne odškodnine za psihično in fizično trpljenje in za umrle svojce. Z amandmajem k 11. členu pa je poslanska skupina DESUS želela precizirati besedilo v zakonu "če je smrt nastopila zaradi nasilnih dejanj" tako, da bi bilo jasno napisano, da se pod nasilnim dejanjem šteje tudi smrt svojca, če je umrl v koncentracijskem taborišču, drugih taboriščih, v izgnanstvu, zaporu, in prisilnem delu, v begunstvu in drugod. Vložen je bil tudi predlog k 13. členu,

ki naj bi se spremenil tako, da bodo v njem zapisani roki izplačil do konca leta 2001. O navedenih in drugih predlogih je razpravljala Odbor za notranjo politiko in pravosodje Državnega zbora 13. januarja letos in v celoti podprl predlog amandmajev, za katere se zavzema Društvo iznancev Slovenije 1941-1945 in jih je že vložila poslanska skupina DESUS. Predsednik Državnega zbora je kot matično telo za obravnavo predloga Zakona za poplačilo vojne odškodnine določil Odbor za gospodarstvo DZ, ki je kar na šestih sejah razpravljal o tem zakonu. Predstavniki društev in organizacij žrtev vojnega nasilja, ki so jih na pobudo Društva iznancev Slovenije začeli vabiti na seje Odbora za gospodarstvo DZ, so bili prisotni na teh sejah in so imeli možnost aktivno sodelovati.

Vsi navedeni predlogi so bili na 19. seji DZ prejšnji teden sprejeti razen amandmaja k 11. členu predlaganega zakona. Slovenski izgnanci in druge žrtve vojnega nasilja upravičeno pričakujejo, da bo čimprej prišla na dnevni red tudi tretja obravnavo, ker se že peveč let odloga s sprejetjem Zakona za uveljavitev vojne odškodnine, saj je upravičencev vedno manj, ker je umrljivost med žrtvami vojnega nasilja zelo velika. To kaže tudi podatek, da je od 63.000 izgnanih Slovencev živih še samo okrog 18.500.

GREGOR KAPLAN

RAZSTAVA IN KONFERENCA

NOVO MESTO - Jutri, 24. marca, bodo ob pol petih popoldan v restavraciji hotela Krka odprli prodajno razstavo slik z motivi iz Žumberka likovnika Janka Krajačiča iz Ostriža na Hrvaškem, člana Kulturno-umetniškega društva Žumberak, ki bo istega dne imelo tudi svojo redno letno konferenco.

MOJČIN PISKRČEK SE ŽE POLNI

NOVO MESTO - Društvo prijateljev mladine Mojca je letos v okviru svoje humanitarne dejavnosti začelo akcijo, ki so jo poimenovali Mojčin piskrček. Te dni je na žiro račun društva 52100-678-80209 prišel prvi prispevek, ki ga je nakazala Marija Krese iz Sentjanža. Seveda pričakujejo še več prispevkov dobrih ljudi, ki jih bo društvo namenilo za nakup nujnih življenjskih potrebščin otrokom in družinam v stiski.

Invalide pesti pomanjkanje denarja

Letna skupščina invalidov iz Semiča in Črnomlja

ČRNOMELJ - Društvo invalidov, ki šteje 557 članov iz občin Semič in Črnomelj, je 18. marca imelo redno letno skupščino. V lanskem letu zaradi pomanjkanja denarja niso mogli v celoti uresničiti nekaterih posebnih socialnih programov, kot so popoldansko varstvo in druženje invalidov, dejavnosti mobilne enote in zaposlovanje invalidov, pomagali in omogočili pa so zdravljenje 55-im invalidov v zdraviliščih. Člani se radi udeležujejo srečanj, izletov in naravoslovnih dnevo, aktivni so bili tudi na športnem področju, saj so se vključili na državna prvenstva, sami pa pripravili državno prvenstvo v šahu.

V društvu je 65 odstotkov članov invalidov 1. kategorije invalidnosti, zato dajejo prednost socialnim programom. Zaradi strokovnosti in obsežnosti dela, menijo, bi bilo potrebno zaposliti strokovnjaka, delavim invalidom pa omogočiti redno delo. Za uresničitev na skupščini sprejetega načrta izvedbe letošnjih posebnih socialnih programov bi potrebovali nekaj več kot 6 milijonov tolarjev. Pri tem pričakujejo, da jih bosta podprli tudi semiška in črnomaljska občina.

O dejavnostih društva, invalidski zakonodaji in drugih vprašanjih svoje člane obveščajo v glasilu Upanje. Društvo je ob svoji 17-letnici za vsestransko delo prejelo tudi najvišje občinsko priznanje, ob zaključku tokratne skupščine pa so za predsednika ponovno izvolili Srečka Matkoviča.

J. D.

Ogrožena poljska divjad

Davek sodobnega načina kmetovanja - Zveza lovskih družin Bele krajine opozarja na škodljivo kurjenje v naravi

METLIKA - Z urbanizacijo in intenzivno obdelavo kmetijskih površin človek poljski divjadi vse bolj jemlje in zastruplja življenjski prostor. Iz nekaterih območij je jerebica že povsem izginila, podobno usodo pa doživlja tudi zajec.

Spremembe v razvoju kmetijstva in tudi drugih gospodarskih dejavnostih so postopoma nastajale od 1950. leta dalje, posledice, usodne za divjad, pa so se pokazale šele v začetku 1970. leta. Do slabšanja razmer je prihajalo zlasti zaradi preusmerjanja kmetijstva v živinorejo in pridelovanje rastlin na velikih kmetijskih površinah, hitrega industrijskega razvoja, ki je prinesel opuščenje obdelovanja manjših površin, stojne in bolj zgodnje košnje travnatih površin, opuščanja pridelovanja strniščnih

posevkov in jesenskega oranja njiv, uporabe kemičnih sredstev za varstvo rastlin, krčenja poljskih živih meja in drugih grmišč ter vsakoletnih spomladanskih požigov. S požiganjem se namreč uničijo zarod in gnezdišča oz. kritja pa tudi zgornja plast humusa, ki je nujna za rast trav. Poleg že naštetih vzrokov, ki so posledica drugačne kmetijske proizvodnje, naj omenimo še urbanizacijo, povečan avtomobilski promet in neugoden vpliv vremena zadnjih tridesetih let.

Pri ohranitvi tega naravnega bogatstva bi lastniki zemljišč in država lahko pomagali s pospeševanjem biološkega načina kmetovanja, usmerjanjem gojitvenih ukrepov v prizadevanje za ohranitev in izboljšanje okolja, prilaganjem gospodarjenja nastalim spremembam v okolju in z opozarjanjem javnosti na nevarnosti kmetovanja, kot ga poznamo danes. Ob tem bi ponovno opozorili lastnike, naj ne požigajo v naravi, vsa opuščena zemljišča pa naj raje prepustijo naravi oz. jih enkrat ali dvakrat letno pokosijo.

RADKO BILČIČ

tajnik ZLD Bele krajine

NATEČAJ ZA NAJBOLJŠI HAIKU

Revija Apokalipsa razpisuje 3. slovenski natečaj za najboljši haiku. Največ šest še neobjavljenih haikujev (ni obvezna metrika 5-7-5) pošljite v treh izvodih, označenih s šifro, najkasneje do 1. junija na naslov: Društvo Apokalipsa, Ul. Lili Novy 25, 1000 Ljubljana, s pripisom Za haiku natečaj, zraven priložite zapečaten, s šifro označeno kuverto s podatki o avtorju (ime, priimek, naslov, telefon, poklic, starost). Strokovna žirija bo izbrala najboljša haikuje in podelila več praktičnih nagrad. Izbrani haikujji bodo tudi objavljeni v Apokalipsi.

POVABILO K SODELOVANJU

METLIKA - Območna obrtna zbornica Metlika vabi svoje člane k sodelovanju na Sejmu obrti in podjetništva, ki bo od 25. do 28. maja v Novem mestu. Če bo dovolj prijavi, bo zbornica pripravila skupen razstaveni prostor ter plačala del stroškov. Vsi, ki jih sodelovanje na sejmu zanima, naj se prijavijo v zbornici.

MLADI FORUM ZLSD

NOVO MESTO - Mladi forum ZLSD Novo mesto vabi na "dogovor članov", ki bo v petek, 24. marca, ob 18. uri v sejni sobi noveške občine na Novem trgu. Beseda bo tekla o nadaljnjem delu in aktivnostih tega foruma. Na dogovor vabijo člane in simpatizerje.

ZA KULTURO MLADIH

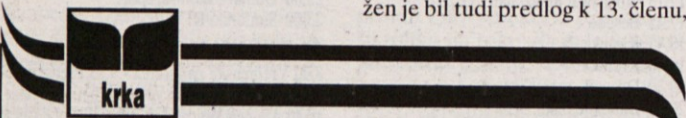
LJUBLJANA - Kot obvešča Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, se lahko mladinski kulturni centri in druge nevladne, neprofitne in prostovoljne organizacije, ki opravljajo mladinsko kulturno delo ali izvajajo kulturne projekte za mlade, še do 7. aprila potegujejo za sofinanciranje (do 50 odst.) nujnih investicijskih del pri vzdrževanju. Na razpolago je 15 milijonov tolarjev.

KONCERT RUSKIH UMETNIKOV

NOVO MESTO - Danes, 23. marca, bo ob 19.30 v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine koncert ruskih umetnikov violinista Mihaila Gantvarga in pianistke Irine Rjumine. Koncert je za glasbeni abonma in izven.

DOHODNINA V SEMIČU

SEMIČ - Občina Semič in Davčna uprava bosta v soboto, 25. marca, med 9. in 18. uro organizirali oddajo davčne napovedi za odmero dohodnine v prostorih semiške občine.

KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 26.3.2000, objavlja javno licitacijo rabljenih in poškodovanih vozil.

	Letnik	Izkl. cena v SIT
1. R-KANGOO 1,4 RN	1998	400.000
2. R-Megane SCENIC 1,6 16v	1999	1.800.000
3. SEAT CORDOBA 1,9 TDI SXE	1998	200.000
4. FIAT BRAVO 1,6 SX	2000	800.000
5. R5-CAMPUS 1,1 5V	1992	80.000
6. HYUNDAI H-100 GRACE VAN	1996	300.000
7. PRIKOLICA TPV B 1830	1998	50.000
8. FIAT PUNTO SOLE 55 PLUS	1999	800.000
9. R-KANGOO 1,4	1998	750.000
10. FIAT SEICENTO 1,1	1998	800.000
11. FIAT BRAVO 1,6 SX	1998	1.500.000
12. TAM 190 T 15 B	1988	200.000
13. PIAGGIO PORTER S 85 LV	1996	400.000
14. DAEWOO LANOS 1,5	1998	1.100.000
15. ŠKODA PICK UP LX	1994	180.000

Licitacija bo v nedeljo, 26.3.2000, ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogled vozil bo v petek, 24.3.2000, od 8. do 12. ure, ter eno uro pred začetkom licitacije. 10% vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Vozila pod zap. št. 10 do 15 so nepoškodovana v voznem stanju.

KZ Krka z.o.o., Novo mesto

IMP LIVAR, d.d. IVANČNA GORICA

išče nove sodelavce

1. LABORANT

lokacija Črnomelj

Pogoji:

- končana V. stopnja strokovne izobrazbe kemijske oz. metalurške smeri
- računalniška pismenost

2. VEČ DELAVCEV ZA DELA V PROIZVODNJI

lokacija Črnomelj in Ivančna Gorica

Pogoji:

- končana osnovna ali poklicna šola
- minimalna starost 18 let

Izbrani kandidati bodo sklenili delovno razmerje:

- pod točko 1. za določen čas 12 mesecev,
- pod točko 2. za določen čas 6 mesecev,

z možnostjo podaljšanja, s trimesečnim poskusnim delom in s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z ustreznimi dokazili pošljite v roku 8 dni od dneva objave na naslov: IMP LIVAR, d.d., Kadrovska služba, Ljubljanska c. 43, 1295 Ivančna Gorica.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje 30 dni po končanem postopku.

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča na Germovi 6 v Novem mestu posluje

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

☎ 068/321-878

Vabljeni!

JANJA KRAŠEVEC

s Trstenika

Včasih na poti Življenja onemimo, ne vemo, ZAKAJ - zakaj bolečina, zakaj trpljenje, zakaj prezgodnji odhod? Takrat spoznamo svojo majhnost in nemoč. Toda Ti, Jani, se v najtežjih trenutkih nisi vdala, v Sebi si odkrila čudežno zdravilo - BREZPOGOJNO LJUBEZEN, NEOMAJNO MOČ in BREZMEJNO ZAUPANJE V LEPOTO ŽIVLJENJA. Pokazala si nam, da se je VREDNO boriti za to, kar nam je bilo podarjeno - da je vsak dan po svoje LEP in vsak trenutek NEPREČENLJIVO DRAGOCEN. Naučila si nas, da je vedno znova potrebno znati vsem in vsakomur ODPUŠČATI. Jani, v naših srcih boš vedno zapisana kot BOJEVNICA LUČI, LJUBEZNI in DOBROTE. Hvala vsem, ki ste ji v ljubezni odprli svoje srce.

Vsi njeni

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

IVAN ZAJC

upokojeni pismonoša Pošte Bizeljsko

Od njega smo se poslovili v torek, 14. marca, na pokopališču na Bizeljskem.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

TPV TRZENJE IN PROIZVODNJA OPREME VOZIL, d.d.

vabi k sodelovanju

univerzitetne diplomirane inženirje strojništva

za opravljanje nalog na področju konstruiranja novih proizvodov in zasnov tehnoloških procesov

Od kandidatov pričakujemo:

- aktivno znanje angleškega jezika
- računalniška znanja (Office, CAD)
- samoinicativnost in komunikativnost
- zaželjeni sta najmanj dve leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo s kandidatom sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in poskusnim delom šestih mesecev.

Vaše prijave zbiramo petnajst dni po objavi, na naslovu: TPV Trzenje in proizvodnja opreme vozil, d.d., Kandijska 60, 8000 Novo mesto.

Peter Ivanušič

Umrli je Peter Ivanušič s Preloke, naš sovaščan, ki je za rodno vas žrtvoval vse preveč svojega časa, da bi ga lahko kar tako pozabili. Skoraj 60 let je bil mežnar v vaški cerkvi sv. Trojice, ki mu je bila drugi dom, saj je v njej prebil celo več časa kot doma. Čeprav je bil star že 94 let, je kot mežnar z veseljem opravljal vsa dela, zadnje čase pa mu je pomagal pravnik, ki ga bo nasledil.

Peter se je rodil v revni preloški družini, in ker je bilo pri hiši veliko otrok, je moral čimprej v uk. Izučil se je rokodelstva. Izbral si je življenjsko sopotnico in se preselil na njen dom. "Iz ene revščine v drugo," je dejal nekoč. Takšno je bilo pač življenje na Preloki, ki je bila takrat zelo oddaljena od ostalega sveta. A razvoj je počasi prišel tudi k nam, vendar je bil naš mežnar že prestar, da bi lahko napredneje obdeloval zemljo. So pa zato poprijeli mlajši, on pa se je še bolj navezal na svojo sosedo sv. Trojico. Vedno je moral toliko postoriti: popraviti in postaviti rože na oltar, urediti grobove, popraviti staro uro na stolpu, ki jo je znal spraviti v tek le on. Zvonovi so najlepše peli pod njegovo roko. Tako lepo je znal pritrkovati, da smo se pri delu kar ustavljali in poslušali. Tudi mnoge mlajše je

naučil, da so iz zvonov izblablili lepe melodije. Nema lokrat pa je moral z zvonovi žalostno zapeti. Srce se mu je trgalo, ko je zvonil zadnjo uro mlajšim od sebe.

Kljub visoki starosti si ni priznal, da mu pešajo moči. A bolečina ob prezgodnji smrti pravnika in kmalu tudi zeta na začetku tega leta je bila prehuda. Izžet od žalosti in starosti je tiho odšel od nas, mi pa mu bomo še dolgo hvaležni za njegovo delo.

Vaščani Preloke

KOMEDIJA ZA MATERINSKI DAN

ČRNOMELJ - Zik Črnomelj vabi v počastitev materinskega dneva v soboto, 25. marca, ob 19.30 v tukajšnji kulturni dom na ogled komedije Piknik s tvojo ženo. Gostovala bo dramska skupina Kulturno-prosvetnega društva Bazovica z Reke.

RAZSTAVA O NASILJU

METLIKA - V čitalnici metliške Ljudske knjižnice bo še do četrta, 30. marca, na ogled razstava o nasilju nad ženskami "Kaj ti je deklica". Razstavo je pripravil Urad za žensko politiko, pretekli teden pa jo je odprla njegova predsednica Vera Kozmik.

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari ata, tast, brat in svak

JANEZ LUZAR

iz Dol. Stare vasi 10
pri Šentjerneju

Zahvaljujemo se bolnišničnemu

osebju Internega oddelka Novo mesto, g. župniku za opravljen obred, gasilskemu društvu Dol. Stara vas, cerkvenim pevcem, sorodnikom, vaščanom in vsem znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Mama draga, ti si šla,
ni te več med nami,
vendar v naših srcih
boš ostala,
da ne bomo sami.

V 68. letu starosti nas je
nepričakovano zapustila naša draga
mama in stara mama

ERNA DULC

iz Hruševca 14, Straža

Iskreno se zahvaljujemo za nesebično pomoč sosedov, prijateljev in vaščanov v težkih trenutkih slovesa. Zahvaljujemo se za darovano cvetje, sveče in sv. maše. Hvala govorniku za tople besede slovesa, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in za zaigrano Tišino. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je nenadoma
zapustil naš dragi oče, dedek, brat,
stric in tast

FRANC POVŠE

z Uršnih sel, Makute 9

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vaščanom za številne izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste darovali za sv. maše in v druge namene. Posebna zahvala GG Novo mesto, sodelavcem PU Novo mesto, g. župniku za lepo opravljen obred, govornikom Mojci Zupancič in Alešu Zamidi, GD Uršna sela in ostalim gasilcem za častno slovo in spremstvo, pevcem iz Šmihela, izvajalcu Tišine in pogrebni službi Oklešen. Hvala vsem, ki ste pokojnega spremili na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

PRAZNOVANJE MATERINSKEGA DNEVA

SEMIČ - Kulturno društvo Orel iz Semiča vabi v soboto, 25. marca, na praznovanje materinskega dneva. Ob 18. uri bo v galerijskem prostoru v muzeju otvoritev slikarske razstave patra Mirka Pihlerja. Ob 19. uri pa bo v kulturnem domu prireditev, na kateri bodo sodelovali pater Mirko Pihler, maloveroukarji pod vodstvom župnika Janka Štamparja, cerkveni otroški pevski zbor pod vodstvom Petra Klemenčiča in pisateljica Berta Golob, s katero se bo pogovarjala Terezija Tomaževič.

ZA DIALIZNI SKLAD

V času od 13. do 19. marca se je za projekt "Dializa 2000" nabralo 794.000 tolarjev. Do sedaj je zbranih 17.136.746 tolarjev. Od 100 tisoč do 150 tisoč so darovali: Lions club international Novo mesto; Prosvetno društvo Jože Mihelčič; Berus; Lek, d.d.; od 10.000 do 25.000 tolarjev: Srečko Adlešič; delavci doma počitka Metlika (namesto cvetja za Antona Planinca); HKS Metlika 14/3; Lovska družina Škocjan, Trgovina Metalka (namesto cvetja za Antona Težaka); Jože Jakše; Vida Kotnik, Krmelj; od tisoč do 5 tisoč: Franc Bebar, Draganja vas 2b; Alojzij Črnič; Danica Jarc; Jože Fink, Marija Balkovec, Črnomelj, Car pokorni; Mihael Markovič, Marija Rom, Jože Bradica. Vsem najlepša hvala!

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče in brat

BOŽIDAR - DARKO PEČAVAR

s Hrasta pri Jugorju 19

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi pevcem, g. župniku za opravljen obred, g. Končarju za poslovilne besede in pogrebni službi Piškurič. Posebna hvala osebju Interne bolnišnice Novo mesto.

Žalujoči: vsi njegovi

V trenutkih, ki jih še ne dojemamo v vsej razsežnosti, se ob izgubi naše drage

MARIJE KONESTABO

delavke Preventa SPM, d.o.o., Mirna

s hvaležnostjo spominjamo opravljenega dela, njene toplote, prijaznosti, odprtosti in pomoči. Ohranili jo bomo v trajnem in lepem spominu.

Sodelavci Preventa SPM, d.o.o., Mirna

ISKRENA ZAHVALA

vsem, ki ste nam ob prezgodnji smrti
naše drage mame

ANTONIJE SREBRNJAK

stali ob strani, sočustvovali z nami, pokojno pospremili na poslednji poti in darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala Štefki Dragan za poslovilne besede ob grobu.

Žalujoči: sin Tone z družino in vsi, ki so našo mamo imeli radi
Šentjernej, 19. marca 2000

V SPOMIN

Nihče ne ve, kako boli,
ko tebe, ljubi mož in očka,
več v našem domu ni.
A spomin na tebe vsak dan
bolj živi, saj zlatih src,
kot si imel ga ti,
malo še živi.
Le zakaj si moral ravno ti umreti,
ko je s teboj
bilo lepo živeti?

26. marca mineva 20 let, odkar nas je
v žalosti in brez slovesa zapustil

ANTON BANIČ

s Pristave pri Leskovcu 26

Šopek rož tvoj grob krasi in lučka vedno ti gori. Vsem, ki mu prižigate svečke in ste ga ohranili v lepem spominu, hvala.

Njegovi: žena Dragica, sin Toni z družino in hčerka Mojca

KZ Krka, z.o.o.

objavlja

INFORMATIVNI RAZPIS za opravljanje prevoza sadja in zelenjave.

K sodelovanju vabimo interesente, ki bi želeli pogodbeno opravljati razvoz sadja in zelenjave na področju Slovenije. Prijavijo se lahko kandidati, ki imajo registrirano tovrstno dejavnost (s.p. ali gospodarska družba), ter razpolagajo s prevoznim sredstvom s hlajenjem in nosilnostjo 3 do 5 ton. Prijave pošljite v roku 15 dni od objave na naslov: KZ Krka, z.o.o., Rozmanova ul. 10, Novo mesto.

KZ Krka z.o.o., Novo mesto

KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE, z.o.o.

Baragov trg 3
8210 Trebnje

razpisuje prosta dela in naloge

VODJA KOMERCIALE

Kandidati, ki se želijo javiti na razpis, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- izobrazba VII. ali VI. stopnje ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom.

Rok za prijavo je 8 dni od objave razpisa, to je do 30.3.2000. Prijavi je potrebno priložiti Dokazila o izpolnjevanju pogojev.

O izbiri bomo vse kandidate obvestili v 30 dneh od dneva poteka razpisa.

O PREPREČEVANJU SPOLNO PRENOSLJIVIH BOLEZNI

LJUBLJANA - Inštitut za varovanje zdravja RS je ob podpori Ministrstva za zdravstvo RS izdal knjižico z naslovom "Pomislite, preden se ljubite! Ohrani svoje in partnerjevo zdravje!", ki naj bi prispevala k večji osveščenosti ljudi v spolno aktivnem obdobju. V knjižici so opisani znaki najpogostejših boleznih, ki se prenašajo s spolnim odnosom, priporočeni najnujnejši ukrepi in možni zapleti, povezani s temi okužbami.

POPRAVEK

Pri zahvali za pokojno ANICO ZEVRN iz Metlike je prišlo do pomote. Svoji se zahvaljujejo DU Metlika in pevkam za zapete žalostinke. Za napako se opravičujemo!

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je za vedno
zapustil naš dragi mož, oče, stari oče
in stric

IVAN PLUT

z Vrtače pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih lajšali bolečino, nam izrekli sožalje, darovali sveče in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Sosedom se zahvaljujemo za pomoč in poslovilne besede. Hvala duhovnikom za lepo opravljen obred, moškemu pevskega zboru sv. Štefan za zapete žalostinke in pritrkovec. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so namesto cvetja darovali denar za Dializni oddelek v Novem mestu. Hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči: žena Micka, sinova Stanko in Ivan z družinama

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje -
tvoje je bilo življenje.
Bolečine si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.

V 93. letu starosti nas je zapustila
naša draga mama, babica, prababica
in teta

ANGELA SIMONČIČ

Gradenje 6

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki ste darovali cvetje, sveče, sv. maše, nam izrazili sožalje in pokojno pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala Domu starejših občanov Šmihel, župniku za lepo opravljen obred, pevcem, pogrebni službi Oklešen ter za zaigrano Tišino. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 23. marca - Ajda
Petek, 24. marca - Gabrijel
Sobota, 25. marca - Minka
Nedelja, 26. marca - Maksima
Ponedeljek, 27. marca - Rupret
Torek, 28. marca - Janez
Sreda, 29. marca - Ciril
LUNINE MENE
28. marca ob 2.24 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: Od 23. do 26.3. (ob 18. uri) komedija Nepopisan list. Od 23. do 27.3. (ob 20. uri) komedija Klub golih pesti. 29.3. (ob 20. uri) komedija Seksualne čvekarje.
ČRNOMELJ: 24.3. (ob 20. uri) ZF film Kocka. 26.3. (ob 17.30 in 20. uri) akcijski film Začetek konca.

film

SREČA, drama (Happiness, 1998, ZDA, 100 minut, režija: Tod Solondz)
Sreča je po Lepoti po ameriško en zanimiv film o ameriškem predmetju, saj veste, kjer se le na videz ne dogaja nič, dejansko pa gre za poligon ekscitiranih čudastev. Toda prave podobnosti med filmoma ni. Poleg mnogih razlik, po pristopu, po zvezdniki zasedbi ipd., se filma razlikujeta na vsaki strani. Sreča pa obeenkrat nastopata v isti vlogi. Sreča je po Lepoti po ameriško en zanimiv film o ameriškem predmetju, saj veste, kjer se le na videz ne dogaja nič, dejansko pa gre za poligon ekscitiranih čudastev. Toda prave podobnosti med filmoma ni. Poleg mnogih razlik, po pristopu, po zvezdniki zasedbi ipd., se filma razlikujeta na vsaki strani. Sreča pa obeenkrat nastopata v isti vlogi.

Male oglase
sprejemamo tudi na telefonsko številko
068/39 30 512
Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.
Osmrtnice in zahvale
sprejemamo tudi po pošti in na faks številko
068/39 30 540

DOLENJSKI LIST
Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
Uredništvo: Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar
Izhaja ob četrtekih. Cena izvoda 220 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 1. polletju 5.460 tolarjev, za upokojenca 4.914 tolarjev, za pravne osebe 10.920 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvoda oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.
Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.
Oglaš: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.900 tolarjev (v barvi 3.100 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.800 tolarjev (v barvi 6.200 tolarjev); za razpis 3.500 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.
Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.
Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.
Telefoni: uprava 068/39 30 500, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglasi in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506.
Telefaks: (068) 39 30 540.
Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.
Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

DOBREPOLJE: 26.3. (ob 15. uri in 19.30) grozljivi film Zbiralec kosti.
GROUPLJE: 24.3. (ob 19. uri) grozljivi film Zbiralec kosti.
IVANČNA GORICA: 23.3. (ob 19. uri) grozljivi film Zbiralec kosti.
KOČEVEJ: 27.3. (ob 18. uri) grozljivi film Zbiralec kosti.
KRŠKO: 24.3. (ob 20. uri) ter 25. in 26.3. (ob 18. uri) grozljivi film Zbiralec kosti.
METLIKA: 24.3. (ob 20. uri) akcijski film Začetek konca. 26.3. (ob 20. uri) ZF film Kocka.
NOVO MESTO: Od 23. do 29.3. (ob 18.30 in 20.30) ter 25. in 26.3. (ob 16.30, 18.30 in 20.30) komedija Pokaži mi ljubezen.
RIBNICA: 25.3. (ob 21. uri) grozljivi film Zbiralec kosti.
VELIKE LAŠČE: 25.3. (ob 19. uri) grozljivi film Zbiralec kosti.

hovich sesedov in znancev. Vse tri so deklarirano srečne: zasanjana Joy išče popolnega moškega in nabaše na kleptomanskega ruskega izseljenca, mrhasta Helen je cinična, egomanična in orgazmična pisateljica, ki piše o iskrenih medčloveških odnosih, a se zaveda, da o iskrenosti nima pojma, Trish igra zadovoljno gosposodnjo, edino, ki ima družinsko življenje, seveda na moč srečno. Kako tudi ne, njen mož, elitni psihater, je pedofil, ki omami prijatelja svojega sina in ga nato "daje dol", z lastnim sinom pa skupaj načrtujeta prvo ejakulacijo. Heleno pogosto kliče manijak, ki ji zdrda kitico perverzij in kletvic, zraven pa si ga mečka. Gre za soseda, ki si zares in v živo seksi Helen še pogledati ne upa. Toda v taistega soseda se zaljubi neka druga soseda, ogromna, obilna, brkata žensčina, za katero je seks najhujša možna umazanija. Ko jo naskoči za pol manjši in štirikrat lažji vratar, mu od same groze zlomi vrat, ga nareže na "šniclje" in pospravi v zamrzovalnik. Ata treh hčerk pa se ločuje od ženske, s katero je preživel vse življenje.
Ameriški sen je mora, pravi Tod Solondz, srednji razred iz predmetja pa disfunkcionalen, da bolj ne bi mogel biti. Sreča je črna, črna komedija, takšne so pač razmere. "Njaki" iz teh krajev so osamljeni, potrebni, prazni in čudaški. Na koncu majhnim, ki bi bili radi veliki, preostane le še masturbacija.
TOMAŽ BRATOŽ

KMETIJSKI STROJI
KMETOVALCI, Agroizbira, Slavko Prosen, Kranj, vam nudi ob 10 obletnici poslovanja popuste tudi do 18 % za sledeče blago: gume Barum, Ruma, akumulatorje Vesna, Topla, Bartog, zaganjače za traktorje Zetor, UTB, TV, Ursus, obračalne sisteme Sip Sempeter idr. Pokličite nas na ☎ (064)324-802 ali 326-870. 606
PAJKA na 4 vretena prodam. ☎ (068)68-515. 830
KOSILNICO BCS, 127 cm, prodam. ☎ (068)53-191. 832
ŽITNI KOMBajn Duro Đaković, samohodni dvoredni obiralec koruze in teleskopski pihalnik ugodno prodam ali menjam za drug stroj. ☎ (068)73-666 ali (0609)653-871.
PUHALNIK, hlevski gnoj, prešo na koš, za okras, 1000 litrov cvička in 500 kg krompirja prodam. ☎ (041)801-174. 840
TRAKTOR ZETOR 6211, letnik 1990, 980 delovnih ur, in nove gozdarske verige prodam. ☎ (068)89-674. 851
TRAKTOR ZETOR 6245, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ (068)73-532. 856
TROSILEC hlevskega gnoja Kemper, 3-brazdni plug, 12 col, cistereno Creina, 2700-litrsko, prodam. ☎ (041)824-062. 862
TRAKTOR Zetor 2511, letnik 1971, prodam. ☎ (041)543-999. 869
TRAKTOR ZETOR 3511 in vrtavkasto brano, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (041)293-074. 876

KUPIM
ODKUPUJEMO staro pohištvo (mize, stole, omare, komode in drobne predmete), stare ca 100 let. ☎ (068)45-800 ali (041)696-263. 614
ULEŽAN konjski ali goveji gnoj kupim. ☎ (041)392-665. 818

MOTORNA VOZILA
SAMURAI 1.3 VX, letnik 1986 ugodno prodam. ☎ (041)691-434. 802
HROŠČA 75, dobro ohranjenega, prodam. ☎ (068)322-556. 808
GOLF JX D, letnik 4/87, moder, prodam. ☎ (068)326-778. 831
FIAT UNO 60 S, letnik 1988, zelo ugodno prodam. ☎ (068)30-71-542 ali (041)521-119. 832
OPEL ASTRO 1.4, letnik 1994, 5V, prodam. ☎ (068)80-011. 850
AUDI A 4 1.8, letnik 1995, registriran do 11/2000, prodam. ☎ (041)637-480. 860
GOLF III 1.9 TD, Europa paket, prvi lastnik, servisna knjižica, registriran do 8/00, prodam. ☎ (0608)81-43-091 ali (041)572-326. 878
TOLEDO 1.9 D, letnik 1996, registriran do 3/01, prodam. ☎ (068)23-985 ali (041)552-827. 881
R 5 FIVE, letnik 1994, 96.000 km, registriran do 5/00, prodam. ☎ (068)341-644 ali (041)671-342. 882
ŠKODO FAVORIT, letnik 1991, otroško kolo Rog in zamrzovalno omaro poceni prodam. ☎ (068)326-785. 886
GOLF D, letnik 1995, srebrn, prodam. ☎ (041)88-33-92. 888
PUNTO 55 S, 3V, bel, letnik 7/97, prodam. ☎ (041)670-263. 892
OPEL VECTRO 1.7 D, letnik 1991, garažiran, prvi lastnik, servisna knjiga, 204.000 km, prodam. ☎ (068)341-027. 835

JOŽE,
KUPILA SEM MERCEDESA
SE TI JE ZMEŠALO?
NE, NJIM SE JE
Lahko se vam zdimo nori, vendar je Mercedes-Benz razreda A v resnici vaš že za polovični polog in 999 tolarjev na dan.
Pokličite vašega trgovca z vozili Mercedes-Benz: AUTOCOMMERCE d.o.o. Seidlova cesta 16, Novo Mesto tel.: (068) 321 000.

SUZUKI
Avtomehanika Jurij Murn, s.p.
Resslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791
AVTO mehanika kleparstvo prodaja vozil ličarstvo
Kredit na položnice ali odlog plačila! 50 % zdaj, 50 % čez dve leti!
Swift 1.0 3 v 1,306.000 SIT
Baleno 1.3 GL 3v 1,825.000 SIT

R CLIO, letnik 1997, zelo ugodno prodam. ☎ (041)973-234. 896
GOLF JX D, letnik 1986, registriran do avgusta, prodam. ☎ (068)73-208. 890
R 5 FIVE, letnik 1995, ugodno prodam. ☎ (068)51-873. 883
GOLF 1.3 B, letnik 1982 prodam. ☎ (041)504-595. 885

POHIŠTVO
LEPO OHRANJENO spalnico ugodno prodam. ☎ (068)372-610. 811
RAZTEGLJIV TROSED in kvalitetno vino ugodno prodam. ☎ (068)341-995, zvečer.

POSEST
ZAPISLJIVO PARCELO v Šmarjeških Toplicah, Šmarjeti ali bližnji okolici kupim. ☎ (041)888-744. 814
V NOVO MESTU prodam hišo v III gradbeni fazi. ☎ (068)83-711, popoldan. 816
HIŠO, 8 x 6 m, klet, garaža, kurilnica, prtiliče, mansarda, elektrika, vodovod, telefon, s parcelo cca 600 m², pri Sv. Gregorju nad Sodražico prodam. ☎ (061)136-80-56 ali (041)220-194. 821
V OKOLICI Zbur prodam novo hišo z 11 a zemlje ali menjam za stanovanje v Novem mestu. ☎ (041)626-177. 843
VINOGRAD in zidano zraven Mirne (Zabukovje) ugodno prodam. ☎ (064)331-828 ali (041)438-053. 852
DVOSTANOVANJSKO HIŠO v Novem mestu ter hišo v tretji fazi in zazidljivo parcelo, 760 m², v Trebnjem, prodam. ☎ (068)78-030 ali (041)643-999. 894

PRODRAM
OPAŽ in ladijski pod, smrekov, z dostavo, prodam. ☎ (063)451-082. 482
CEPLJENI OREHI! Prodaja sadik orehov "glavnih sort slovenskega sadnega izbora". Ne pozeboje, stalna rodnost, plod debel, tankolupinast. Najnižje cene! ☎ (068)325-587. 587
KORUZO v zrnju, traktorski nakladač in razkladalec koruze ter travnatu silažo prodam. ☎ (0608)68-615. 809
BELO in rdeče vino prodam. ☎ (068)323-316. 810
VEČJO KOLIČINO sena prodam. ☎ (068)50-001 ali (031)543-202. 812
20 PANJEV zdravih čebel prodam. ☎ (0608)70-387, zvečer. 820
CIPRESE za živo mejo, okrasno dreve in grmovnice prodam. ☎ (0608)20-391 ali (041)564-621. 825
IZREDNO lep kamen za škarpe, gabrova drva, smrekovo hlodovino in gradbeni les prodam. ☎ (068)348-14-25, po 20. uri. 827
SENO, kvadratne bale, pihalnik Tajfun in 2 elektromotorja, 7,5 KW, 1400 obratov in 2910 obratov prodam. ☎ (068)25-112, zvečer. 834
OHRANJENA stroja Ambel za strešno opeko in Vibro za kvadre, 20 in 25, zelo ugodno prodam. ☎ (068)771-064. 844
3000 KG sena prodam ali menjam za drva. ☎ (068)324-390. 846
BALIRANO OTAVO in tretica v okroglo zvitih balah zelo ugodno prodam. ☎ (068)71-238 ali (041)576-678. 855
SNO, balirano in nebalirano, prodam, kupim pa bikce, stare 10 dni in več. ☎ (068)66-062. 865
HLEVSKI GNOJ in 500 litrov kvalitetnega cvička prodam. ☎ (068)344-208. 865
DIRKALNO KOLO Bataglin, z opremo Campagnolo, velikost okvirja 58, prodam. ☎ (068)21-751. 866
KOLJE za fižol in lesene stebre za kozolec prodam. ☎ (068)78-273. 897
SENO prodam. ☎ (068)85-736, zvečer. 826
72 BAL otave, ročno sušene, prodam. ☎ (068)322-109. 847

RAZNO
ROLETE, žaluzije ter zavese izdelujemo in montiramo po ugodnih cenah. ☎ (068)44-662 ali (041)710-963. 558
DELNICE VIZIJE, Krke, vseh ostalih skladov ter podjetij lahko prodate preko borzno-posredniške hiše Medvešek Pušnik, Mercator center Novo mesto. Po želji gotovina takoj za vse PID-e. ☎ (068)39-30-262. 665
ZIDAR, upokojenec, adaptira stanovanja in zida kamnite škarpe. ☎ (068)45-062. 837

VEDEŽEVANJE KONDOR LJUBEZEN, POSEL, ZDRAVJE 090-44-27 VZEMITE USODO V SVOJE ROKE! 156 SIT/min.

Več delav in delavcev za delo v proizvodnji in montaži zaprosimo za določen ali nedoločen čas s trimesečno poizkusno dobo.
Samo pisarne ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite na naslov: **ROLETARSTVO IN KOVINOPLASTIKA MEDLE, Šentjernejska c. 13, 8000 Novo mesto.**
Honorarno zaprosimo gospodinje, študente, upokojenke... za prodajo zanimivega izdelka, ki ga potrebuje vsaka gospodinja. Prijave na tel. 061/168-16-91. BIO NOVA SKK

Propagandne oglase
lahko naročite na telefonsko številko
068/39 30 514 ali 041/623 116
ali na faks številko
068/39 30 540!

UMETNI KAMEN
za oblaganje fasad po najugodnejših cenah
Izdelujemo ga v sivi, beli in rjavi barvi ter kombinacijah barv.
CENA Z DOSTAVO IN POLAGANJEM od 3.000 SIT m².
KOŠMRLJ, s.p., Meniška vas 7, Dolenjske Toplice
Tel.: 068/65-882, 65-557
GSM: 041/509-612

ŠPORTNI CENTER FIT FUN
FITNESS - SOLARIJ - MASAŽA
Vorančeva ulica 1 (Regrške košenice) Novo mesto
Tel.: 068/322-827

STANOVANJA
STANOVANJE, Nad mlino, tretje nadstropje, prodam. ☎ (068)322-556. 807
TRISOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam. ☎ (041)720-065, popoldan ali (068)342-504. 813
OPREMLJENO enosobno stanovanje, 40 m², CK na plin, garaža, v Novem mestu oddam za eno leto ali več. ☎ (041)801-204. 815
DVOSOBNO STANOVANJE, 59.60 m², na Seidlovi cesti v Novem mestu prodam. ☎ (041)704-231 ali (068)324-311. 819
DVOSOBNO OBNOVLJENO STANOVANJE v Novem mestu, 54 m², CK - plin, telefon, prodam. ☎ (068)28-956 ali (031)538-850. 877
DELNO OPREMLJENO dvosobno stanovanje v centru Novega mesta oddam. ☎ (068)75-143. 877
DVOSOBNO STANOVANJE na Ragovski, 58 m², prodam. ☎ (041)670-263. 893
DVE dvosobni stanovanji, 54 m² na Šegovi in 68 m² na Seidlovi, opremljeni, prodam. ☎ (068)78-030 ali (041)643-999. 895

SLUŽBO DOBI
REDNO ali honorarno zaposlimo prodajalce (demonstratorje) na sejmih in prodajnih mestih. ☎ (041)957-390. 671
V OKREPČEVALNICI zaposlimo natakarič, lahko pripravnico. ☎ (031)73-66-44. 823
ŠOFERJA za domače in mednarodne prevoze s C- in E- kategorijo iščemo. Urbič, Nemška vas, ☎ (041)769-892. 824
AVTOMEHANIKA za delo v delavnici in pranje avtomobilov zaposlimo. Pogoj: poklicna sola. Avtomehanika Avsenik, Straža, ☎ (068)83-032. 829
SAMOSTROJNEGA PODJETNIKA ali d.o.o. za vodenje utečenega komercialnega dela (prodaja tehničnih izdelkov) na območju Dolenjske zaposlimo. ☎ (061)123-40-93, 123-11-51 ali 123-20-70, od 8. do 15. ure. 829
KERAMIČARJA zaposlim. ☎ (068)83-526 ali (041)331-920. 841
DELAVCA s III. ali IV. stopnjo izobrazbe zaposlimo v servisu vodomerov. ☎ (068)743-060 ali 743-070. 845
DEKLE ali fanta za peko pic zaposlimo. Picerija Šentpeter, Otočec, ☎ (041)630-213. 858
DEKLE ali fanta za delo v strelžbi redno ali honorarno zaposlimo. ☎ Picerija Šentpeter, Otočec, ☎ (041)630-213. 858
KUHARJA in natakarič zaposlimo v gostilni v Novem mestu. Delo je izmensko, nedelje proste. ☎ (0609)619-014. 861
PRODAJALCA za delo v trgovini Big Bang v Krškem ali Brezicah iščemo. ☎ (041)631-650. 863
2 STROJNIKA TGM, 2 zidarja in 2 delavca v gradbeništvu zaposlimo. Šifra: Takoj. 868
DEKLE za delo v strelžbi zaposlim. ☎ (031)543-208. 870
ČE ŽELITE postati zastopnik najbolje prodajane artikla, ki je prisoten na tržišču že 10 let, pokličite na ☎ (068)376-330. 879
NATAKARIČO zaposlimo v Novem mestu. ☎ (068)85-966, zvečer. 880
ZAPOSLIMO več telefonist redno ali honorarno. Plačilo je redno in stimulatívno. ☎ (068)324-016. 884
KUHARJA (-ICO) in natakarija (-ico), lahko pripravnika, zaposlimo. ☎ (041)643-707. 884
NATAKARIČO zaposlimo v gostilni Žlajpah, Mokronog, ☎ (068)49-650, po 18. uri.

ŽIVALI
VALILNICA GUNJILAC s Senovega sprejema naročila za enodnevnne in večje piščance. ☎ (068)71-375. 39
SPREJEMAMO NAROČILA za enodnevnne, kilogramske bele piščance ter rjave in grhaste jarkice. Martin Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec, ☎ (0608)89-038. 166
MLADE NESNICE, hisex, rjave, pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila zbira: Jože Zupančič, Otovec, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Krulc, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-587, in Dušan Sajevec, Vavta vas 9, ☎ (068)84-111. 216
NAROČILA za enodnevnne in večje piščance sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ (068)82-424. 249
10 DNI starega bikca sivca prodam. ☎ (068)84-086. 828
ZBIRAMO NAROČILA za enomesnečne bele piščance ter vzrejam rjave in grhaste jarkice. Ramovš, Šentrupert, ☎ (068)40-189 ali (041)542-756. 836
BREJO KRAVO sivko, hlevski gnoj in kultivator prodam. ☎ (068)81-484. 854
KRAVO s teletom, 2 telici, obračalniki - pajek Sip 4.5 m prodam. ☎ (0608)78-058. 871
TELICO SIVKO, brejo 7 mesecev, prodam. ☎ (0608)756-006. 872
PUJSKE za nadaljnjo rejo, 40 kg, in manjše, stare 8 tednov, lahko tudi svinjo z mladič, prodam. ☎ (0608)78-297. 889
RJAVE in grhaste jarkice, stare 7 in 9 tednov prodajamo, zbiramo pa naročila za bele, težke 1 kg. Vrtačič, Pristavica 1, ☎ (068)71-287 ali (031)712-995. 891
KRAVO SIMENTALKO, drugič brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (031)558-172. 898
KOZE z mladiči prodam. ☎ (068)40-152. 898
TELIČKO, staro 2 meseca, in telico, staro 13 mesecev, simentalke, prodam. ☎ (068)75-268.

salon za pse
Budi - U. talcev 12 - Novo mesto
☎ 068/324-377

do **14% popusta**

OKNA TERMOTON

od 20. do 31. marca

- takojšnja dobava za večino dimenzij
- posojilo do 36 mesecev
- brezplačen prevoz za nakup v vrednosti nad 100.000 SIT
- strokovno svetovanje
- organiziran servis in montaža
- garancijski rok 2 leti

GLADKA VRATA (notranja)

CERTIFIKAT KAKOVOSTI
ISO 9001

JELOVICA
Lesna industrija, d.d., ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58
tel.: (064) 61-30, faks: (064) 634-261, E-mail: info@jelovica.si, http://www.jelovica.si

prodajna mesta:
NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel./fax:(068)323-444,
BREŽICE, Aškerčeva 1, tel./fax:(0608)62-926,
METLIKA, Cesta XV. brigade 9, tel./fax:(068)58-716
BAVEX Trebnje, tel./fax:(068)45-640
KERATRADE Zagorje ob Savi, tel./fax:(0601)64-465

DAE MOBIL NOVO MESTO

PAAM AUTO d.o.o.

ŽABJA VAS 4, 8000 NOVO MESTO
Tel.: 068/341-670

simbolna slika

Matiz od 1,149.000 SIT

Posebej priporočamo: Nubira II že od 2,039.000 SIT

Kreditiranje do 7 let!

5000 Vi, 5000 mi!

Skenite rentno varčevanje in si pridobite nagrado!
Ob sklenitvi rentnega varčevanja z mesečnimi pologi. Vam ob prvem pologu za vsake 5.000 SIT pripada 5.000 SIT nagrade. 5.000 Vi – 5.000 mi, 10.000 Vi – 10.000 mi.
Posebna ponudba velja toliko časa, dokler ne podelimo 2000 nagrad po 5.000 SIT. Varčevanje s to ugodnostjo sklepate za najmanj 5 let. S privarčevanim denarjem lahko uresničite Vaše dolgoročne cilje. Solanje otrok, nakup vrednejših dobrin, dodatno pokojnino ali kakšno drugo, sedaj še skrito željo.

Tudi varčevati je treba znati!

ABANKA
ABANKA D.O. LJUBLJANA
HTTP://WWW.ABANKA.SI
BANKA PRIJAZNIH IN POŠTETNIH LJUDI

NA PODLAGI OBVESTILA MINISTRSTVA ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE LJUBLJANA, z dne 8.3.2000

CENTER ZA SOCIALNO DELO NOVO MESTO, Prešernov trg 5, **OBVEŠČA VSE PREJEMNIKE OTROŠKEGA DODATKA, DA MORAJO DO 31.3.2000 VLOŽITI ZAHTEVEK ZA PREVERJANJE UPRAVIČENOSTI DO OTROŠKEGA DODATKA NA OBRAZCU DZS, št. 8,41 - Vloga za uveljavitev otroškega dodatka. Do otroškega dodatka bodo upravičeni tisti, katerih dohodek na družinskega člana v letu 1999 ni presegel 171.513 SIT BRUTO mesečno.**

VLOGE SE OSEBNO ALI PO POŠTI VLAGAJO NA CENTRU ZA SOCIALNO DELO, NOVO MESTO, Prešernov trg 5, OB URADNIH DNEVIH:

PONEDELJEK od 8. - 14. ure
SREDA od 8. - 16. ure
PETEK od 8. - 13. ure

VLAGATELJI, KI BODO VLAGALI ZAHTEVKE ZA OTROŠKI DODATEK NA STARIH FORMULARJIH (NATISKANIH V LETU 1999), MORAJO PRI VSEH DRUŽINSKIH ČLANIH VPISATI DAVČNE ŠTEVILKE IN EMŠO.

NEPOPOLNIH VLOG NE BOMO SPREJEMALI!

LERAN, d.o.o.

Novo mesto
Lebanova 24

http://www.nepremicnine.net/leran/
e-mail: leran@siol.net

tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

- HIŠE:** v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Šmarjeških Toplicah, Malem Vrhu pri Brežicah, Orešju, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor. Vrhpolju, Dobindolu (Uršna sela), Škocjanu, na Bučki, Dol. Ponikvah, Viru pri Domžalah in drugod;
- STANOVANJA:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenji vasi;
- VIKENDE:** v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, v okolici Podbočja, na Tolstem Vrhu, v Karteljevem (Poljane), na Trški gori, Trščini, v Šentjernej, nad Pletertem in drugod;
- GRADBENE PARCELE:** v Mirni Peči, Mokronogu, Vrhu pri Sentrupertu, Grobljah pri Šentjerneju, Šmarjeških Toplicah, Novem mestu, na Vrhu pri Pah;
- POSLOVNE PROSTORE:** v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), Črnomlju (picerija, diskoteka);
- KMETIJE:** v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Orešju, na območju Bele krajine;
- NAJEM:** oddamo poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

vileda

ATTRACTIVE vileda

Nov sistem za suho brisanje prahu, brez vode in kemikalij. Elektrostatična krpa nase privlači prah in lase. Zaradi nastavljivega teleskopskega ročaja doseže tudi visoke omare, strop in tla pod posteljo. Po uporabi krpo odvržemo. Je okolju prijazna, ker je 100% razgradljiva.

POMLADNA NAGRADNA IGRA

vi le da

Zberite 3 simbole, sestavite napis **VILEDA** in ga pošljite na naslov Hiko Trade Maribor.

Slovenija **HICO TRADE** d.o.o., Sentiljska cesta 42, 2000 Maribor, Tel:062/22976 60

RADIO SRAKA

94,6 MHz

Verjemite ali ne...

RADIO OGNJIŠČE

Krvavec 104,5 Kum 105,9

STUDIO

103.0 MHz

PROTEKT P

NOVO MESTO

Podjetje za varovanje premoženja in oseb, d.o.o.

Novo mesto Seidlova 5
tel.: 068/325-325
faks: 068/3917-305

RADIO UNIVOX

107.5 MHz UKV

Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

RADIO BREŽICE

na 88,9 in 95,9 MHz

Prodajni center podov **PCP PUREBER!** PARKETARSTVO

SLOVENSKA KNJIGA

V okviru založbe Slovenska knjiga deluje knjižni klub **PARTNER**, v katerega se je v poldrugem letu včlanilo kar 14.000 ljudi. Vsi člani so se obvezali, da bodo vsako leto ob določenem času naročili knjige. Da bi bilo naročanje za člane kluba kar najbolj enostavno in udobno,

zaposlimo SVETOVALCA na področju Dolenjske

Od kandidatov pričakujemo:
- najmanj V. stopnjo izobrazbe
- razgledanost in komunikativnost
- samozavest in organiziranost
- lasten prevoz

Delo obsega:
- obiskovanje članov kluba,
- svetovanje pri naročilih in poteka izključno na terenu.

Prošnje s kratkim življenjepisom pošljite v osmih dneh na naslov:
Slovenska knjiga d.o.o. PE ZALOŽNIŠTVO
Rožna dolina cesta II/7
1000 LJUBLJANA
www.slo-knjiga.si

Iščemo novega milijonarja!

Hit Mega Jackpot

HIT Mega Jackpot se zbira v vseh petih Hitovih igralnicah in narašča iz sekunde v sekundo! Dobite ga lahko v igralnici Otočec za samo tri žetone po 1000 ITL (približno 100 SIT)!

Vrednost dobitka 20.3.2000:
120.104.458 SIT

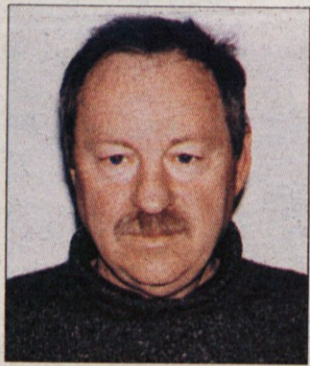
Trenutno vrednost dobitka poiščite na www.hit.si/hitmegajackpot

HIT CASINÒ OTOČEC

HIT Hotel Casinò Perla, Nova Gorica; HIT Hotel Casinò Park, Nova Gorica; HIT Hotel Casinò Kranjska Gora; HIT Casinò Kristal, Rogaška Slatina; HIT Casinò Otočec

Jože Vardjan

li, tuhtali in iskali najboljše rešitve med idejami. V to smo bili pravzaprav prisiljeni, saj je bil od začetka naš edini program proizvodnja Metalflexovih hidrostatorov," se spominja Vardjan. Čas streznitve, ki se ga v Ekiju neradi spominjajo, pa je prišel, ko so jim lastniki ponudili dve možnosti: ali zaprejo tovarno ali pripravijo nov proizvodni program. Prav zato, ker jim je bilo namignjeno, da v Ekiju slednjega niso sposobni narediti, so se še bolj zagnano, prav po belokranjsko trmasto lotili dela.

Tako je luč sveta zagledal električno delujoči membranski ventil za gospodinjne aparate, ki ga v Ekiju izdelujejo edini v Sloveniji. Poskušali so ga narediti še v nekaterih slovenskih podjetjih, a ni ustrezal evropskim standardom. Tudi osnovna zamisel za proizvodno linijo ventilov, ki so jih seveda patentno zaščitili, je dozorela v Ekiju. Kolikšna je vrednost tega izuma, je v denarju težko izraziti, zaposleni pa vedo, da je zanje neprecenljiva in da tega ne more odtehtati nagrada, ki jo je za izum dobil Vardjan. Čeprav je izdelovanje ventilov v vrhu svetovne tehnologije in torej zaradi avtomatizacije strojem streže le nekaj od 90 zaposlenih, pa, če ventila ne bi izdelovali, tudi ostalih, ki delajo hidrostate, ne bi bilo več v Ekiju. Lastniki bi vrata preprosto zaprli.

Gotovo jih v Ekiju tudi ta uspeh žene naprej, kajti načrtujejo, da bodo v prihodnje sicer opravljali nekaj dodelavnih poslov, razvijali in izdelovali pa bodo tudi lastne izdelke. Pri slednjem so na dobri poti, saj zaključujejo razvoj še dveh izdelkov. Enega od njiju, bimetalni termometer, bodo začeli serijsko izdelovati maja. Prav lahko pričakujemo, da bo Vardjan prihodnje leto zopet dobil nagrado za izume, saj je ta termometer, kjer gre za izvirno rešitev, plod zgolj njegovega znanja.

In kje Jože dobi ideje za izboljšave, ki jih je bilo že toliko, da jih sploh ne šteje več? Redkobesedni strojni tehnik se na to vprašanje samo nasmehne. Sodelavci povedo, da je izboljšal tudi že veliko pripomočkov, ki so v vsakdanjem življenju nepogrešljivi. Morda pa mu prav katera od tvojstnih idej ali od tistih, ki se utrnejo sredi neprespance noči, pride prav tudi v službi.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Sredi marca je Društvo za razvoj Bele krajine Martin Janžekovič iz Črnomlja podelilo enajstim belokranjskim inovatorjem nagrade za izume in tehnične izboljšave. Medtem ko so si drugo in dve tretji nagradi prislužile tri skupine izumiteljev in semiške Iskre, pa je prva pripadla Jožetu Vardjanu iz črnomaljskega Ekija.

Da je prav Vardjan prejel prvo nagrado, ni naključje. Sam sicer trdi, da mu beseda inovatorstvo ne gre najbolj v uho in da je njegovo delo bolj podobno razvoju novih izdelkov ali izboljšavam. Pri delu je namreč vedno razmišljal, kaj bi bilo mogoče izboljšati, poenostaviti ali kako drugače prirediti, takšno delo pa je sčasoma postalo njegov način življenja. Pravi, da na tisto, o čemer razmišlja med delovnim časom, ne more kar pozabiti, ko za seboj zapre tovarniška vrata. Ko ugotovi, da je s svojo zamisljivo uspel, je zadovoljen sam s seboj, pa če mu uspeh kdo prizna ali ne.

Vardjan je že v vinskiem Novotoku in Gorenju marsikdaj vedel, kje bi bilo mogoče kaj izboljšati, a takrat ni bil na takšnem delovnem mestu, da bi imel na to večji vpliv. Toda ko je prišel v Eki, je direktor Tone Štefanič kaj hitro ugotovil, da ima Jože veliko koristnih idej, zato se mu je zdelo škoda, da bi izgubljal čas in energijo kot vodja proizvodnje. Predvsem pa je direktor vedel, da bo Jože za podjetje veliko koristnejši, če prevzame odgovornost za razvoj in tehnologijo.

Ponekod je žal še vedno tako, da zaposleni ljubosumno skrivajo svoje zamisli pred sodelavci. V Ekiju pa so že od leta 1992, ko je v nekdanji vojašnici na črnomaljskem Majerju začel s proizvodnjo, podpirali timsko delo. "Veliko smo se pogovarjali, predlagali,

Na Hvar

z Mano in Dolenskim listom od 27. aprila do 1. maja

Na tradicionalno prvomajsko srečanje, ki ga organizirata turistična agencija Mana in Dolenski list, pojdemo letos na otok Hvar.

Za 15.800 tolarjev, če se odločite za lasten prevoz, in za doplačilo 7.800 tolarjev, če boste šli z nami z avtobusom in trajektom, smo vam pripravili: dobrodošlico, 4 polpenzione v hotelu Amfora A-kategorije, kopanje v pokritem olimpijskem bazenu, svečano večerjo, vsak večer ples ob živi glasbi, dalmatinski večer s folklorno skupino in klapo Hvar, teniški turnir med našo ekipo in ekipo Hvara, športno-družabne igre, iskanje hvarskega zaklada in še kaj. Na primer: en dan vas bomo povabili na izlet po otoku s kosilom v tipični konobi in organizirali izlet z ladjo na Paklene otoke, ki predstavljajo posebno dragoceno za vse tiste, ki želijo doživeti enkratne in nepozabne dele hvarskega pejzaža.

Otroci do 12. leta imajo v sobi z dvema odraslima osebamama 50% popusta, v sobi z eno odraslo osebo pa 30% popusta. Otrokom do 12. leta pripada 30% popusta na avtobusni prevoz.

Z avtobusom se bomo odpravili na pot 27. aprila ob 3. uri zjutraj z novomeške avtobusne postaje, se ob 11.30 vkrcali na trajekt in v dobrih dveh urah bomo na otoku. Tiste, ki boste odšli na pot z lastnim prevozom, opozorjamo, da trajekt vozi ob 11.30 in ob 19. uri.

S prijetnih prvomajskih počitnic se bomo vračali 1. maja, in sicer bomo s Hvara odšli ob 7. uri, domov pa prispeli v popoldanskih urah.

Informacije in prijave na tel.

068/ 321-115 in 325-477

Na Hvar vas vabita

Ob salamiadi še prva poticariada

V Šentjanžu ustanovili turistično društvo - Kmečki turizem Repovževih - Na 7. salamiadi zmagal Franc Škoda iz Vinice, na 1. dolenski poticariadi pa Zinka Bobera iz Loke

ŠENTJANŽ - Pretekli konec tedna je Šentjanž, "pušljec Dolenske", privabil številne obiskovalce. V petek so ustanovili turistično društvo, ustanovno listino pa sta poleg predsednika sveta krajevne skupnosti Milana Jamška med drugimi podpisala tudi državni sekretar za turizem Tomaž Zajc in sevniški župan Kristijan Janc.

Turistična kmetija Repovž, ki prideluje odlična jabolka, ima od petka ob gostilni z 200-letno tradicijo, kjer postrežejo gostom s kulinaricnimi dobrotami, s cvičkom in dolenskim belim, poslej na voljo še tri dvoposteljne in dve enoposteljni komfortni sobi.

Gostje so si ogledali še kmetijo Majcnovih v Gaju pri Šentjanžu, največjo pridelavo mleka (lani so ga oddali kar 207.000 litrov), kjer tudi snujejo dopolnilne dejavnosti, v prvi vrsti prehodni kmečki turizem. Pri Repovžu so se zvečer oglasili kar številni poslanci državnega zbora, nekateri med njimi, zlasti predsednik "orožarske komisije" Rudi Moge, pa so presenetili tudi kot dobri glasbeniki in so z domačimi godci poskrbeli za prijetno razpoloženje pozno v noč.

V soboto dopoldne sta začeli z delom komisiji za oceno salam in potic, ki so jih v petek prinesli na 7. salamiado in na 1. dolensko

poticariado. Salamarska komisija pod vodstvom Stanislava Jazbca je delo končala prej, saj je bilo vzorcev precej manj kot lani. Toda vseh 41 vzorcev je že poprej dobilo pozitivno oceno ob pregledu veterinarja dr. Cavriča, komisija pa je ocenila, da so bili vzorci zelo dobre kakovosti, in je opazila ve-

lik napredek pri prekajevanju in zorenju domačih salam. Zmagal je Franc Škoda, elektrikar iz Vinice pri Šmarjeti, 2. je bil Brežičan Karel Rožman, 3. Viničan Simon Selak, četrto mesto je osvojil Andrej Majcen iz Gaja, peto pa Miloš Krošelj iz Kapel.

P. P.

1. DOLENJSKA POTICARIADA - Podjetni birt Jože Repovž je v sodelovanju s sevniško kmetijsko svetovalno službo (KSS) pripravil še poticariado. Komisija (na posnetku), ki jo je vodila agronomka Mojca Črnič s KSS Črnomelj, je pretežno iz Posavja in Dolenske dobila v roke 24 primerkov. Najboljšo orehovo potico je spekla Zinka Bobera iz Loke pri Zidanem Mostu, 2. mesto je osvojila Ida Stuček iz Tržišča, 3. pa Anica Pungersič z Bučke. Pri potratnih poticah se je najbolje odrezala Marica Lončar iz Žurkovega Dola, na 2. mestu je kočala Marinka Šivavec iz Radeč in na 3. Ivica Juh z Blance. (Foto: P. Perc)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Račun za komunalne storitve in pogrebna reklama - Kartuzija Pleterje in partizani - Barakarske garaže - Elektro v Šentrupertu - Mister Bato ob 1800 tolarjev

Bralka iz Novega mesta se je ogorčena pritožila nad ravnanjem Komunalne, ki ob računu za komunalne storitve pošilja še reklamo za svoje pogrebne storitve. "Ko sem dobila to pošto, sem po telefonu protestirala proti takemu načinu, češ da reklamiranje pogrebnih storitev ne sodi k računom za komunalne storitve in da naj te oglašajo posebej, tako kot počno druge firme, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo. Pa mi je gospa na drugi strani odgovorila, da Komunalna nima toliko denarja, da bi si lahko privoščila tako reklamo," je pripovedovala naša bralka. "Naj najprej poskrbijo za primerno urejenost pokopališč, za kar so tudi plačani!"

Bralec iz Podbočja pa v zvezi s polemiko o fašizmu priporoča Fani Lorber in vsem, ki jih zanima polpretekla zgodovina, naj si preberejo knjigo pleterskega priorja dr. Edgarja Leopolda Lavova Kartuzija Pleterje in partizani.

Miha iz Novega mesta je opozoril na barakarske garaže v novomeških (starejših) blokovskih naseljih. "Te barake kazijo podoben naselij in celega mesta!" je ogorčen bralec Miha. "Bratimo se s tujimi mesti, pa jim kažemo to sramoto. Vse te garaže so postavljene na črno, a nihče nič ne ukrene. To je slabše kot v Žabjaku! Kaj slaba podoba za župana in občinski svet."

Janez Kranjc iz Suhe krajine se pritožuje nad semaforji v novomeškem križišču pri Dolenski banki, češ da vozniku ni jasno, v katero smer lahko ob zeleni luči lahko pelje in za katero velja rdeča, in da bi morali odgovorni semafore oziroma luči opremiti s puščicami. "Premalo nas je, da bi umirali zaradi pomanjkljive signalizacije!" pravi Kranjc. A bi moral vrlí Kranjčan malo dlje postati pred semaforom in bi hitro ugotovil, da s semaforji ni nič

narobe in da tudi puščice v lučeh pravilno usmerjajo voznike.

Bralec iz Šentruperta pa se hudeje nad delavci Elektra, ki njegovo zemljišče po končanih delih na daljnovodu niso uredili tako, kot bi ga morali. "Zato za nova dela na mojem zemljišču ne bom dal soglasja, dokler ne bo pospravljen vse od prejšnjih del!" je odločen možak.

Bralec z Drske je opozoril na pomanjkanje parkirnega prostora v tamkajšnjem blokovskem naselju. "Pa še parkirišče pred Dolenski trgovino je čez noč zaprto. Tako moramo avtomobile parkirati tudi na pločniku, za kar pa nas kaznujejo policisti. Koliko časa bo še tako?" se sprašuje bralec.

A. B.

DOLENJSKI LIST

DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenskega lista dodelil nagrado Slavici Pucelj iz Drame 6 pri Šentjernej. Nagrajenki čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsako nedeljo ob 17. uri (ponovitev pa je ob torkih o polnoči), je ta teden takšna:

1. (2) Nisem pozabil – ansambel Mladi Dolenci
2. (1) Cviček ni navaden striček – ansambel Vrisk
3. (5) Slovenski pozdravi – Brata Avenik in Policijski orkester
4. (3) Ta šmentani lov – ansambel Pogum
5. (4) Slovenska pesem – ansambel Petovio
6. (6) Dolenski "šmardone" – ansambel Mavrica
7. (8) Darovalcu – ansambel Tonija Verderberja
8. (7) Bilo je na Valentina – Fantje izpod Rogle
9. (-) Na hribčku kraj potoka – Tine Lesjak in Pevci s Pohorja
10. (9) Beli venček – Jože Bohorč s prijatelji

Predlog: Godcu v spomin – Trio Frančič

KUPON ŠT. 12

Glasujem za: _____

Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

ŠENTJERNEJSKA SALAMIADA - Turistično društvo Šentjernej je minuli petek po svojem rednem občnem zboru v gostilni Turk v Gorenjem Maharovcu nagradilo najboljše salamarje. Najboljšo salamo je naredil Peter Selak iz Vinice pri Šmarjeti, drugo mesto je zasedel Pavle Zupančič iz Strelaca in tretje Simon Selak iz Vinice pri Šmarjeti, med prvih deset pa se je uvrstilo tudi nekaj domačinov. Šentjernejski župan Franc Hudoklin je s predsednikom turističnega društva Šentjernej Janezom Selakom podelil tudi priznanja najbolj prizadevnim članom društva. (Foto: M. Hočevnar)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev – pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

HUUUURRRRAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA!

Matjažu Vrhovniku iskreno čestitamo in se z njim veselimo. Zaupanje v Smučarsko društvo Krka Rog je bila dobra odločitev.